

Çekler şartsız İngiliz - Fransız teklifini kabul ettiler

Hitler - Çemberlayn mülâkatından sonra Almanlar Südet mintakasına girecekler

Pragda nümayişler yapıldı, kahrolsun İngiltere, kahrolsun Fransa avazeleri yükseldi Çemberlayn bugün saat on beşte Hitlerle ikinci mülâkatı yapacak

Çekoslovakya'da bütün demiryolları askerler tarafından muhafaza edilmektedir. Yukarıdaki resim Çek askerlerinin Prag civarında hat boyunca nöbet beklediklerini göstermektedir

Prag hükûmeti hazin bir beyanname neşretti

Londra 21 (Hususi) — Prag hükûmetinin, İngiliz - Fransız müşterek tekliflerini esas itibarile kabul etmiş olduğunu ve bu hususta müzakerelere hazır bulunduğuna dair dün gece Londra ve Paris'te (Devamı 11 inci sayfa)

İngilterede infial

Çörçil: "Millet, İngiltere namına yapılan emsali namesbuk hareketlerin hesabını bilmelidir," diyor

Fransız başvekil ve hariciye nazırının Londra seyahatlerine aid bir intiba (Yazısı 11 inci sayfa)

İstanbulda içki iptilâsı artıyor mu?

Gazetelerde ileri sürülen iddialara alâkadarlar ne diyorlar?

Bir içki sahnesi

Bugünlerde yevmi gazetelerimizin fikra muharrirleri İstanbulda meyhane bolluğuna temas ve bunlardan şikâyet eden yazılar yazmaktadır. Bu yazılara göre Kumkapıdan Samatya'ya, Fındıklıdan Rumelihisarına kadar sahilin hiç bir tarafında bir lokanta veya bir kahve bulunmaktadır. (Devamı 10 ncu sayfa)

Kavgacı eşek kendisini ayırmak isteyen Yahudiyi yaraladı!

Gazetelerin zabıta sütunlarında kavgacı eşekleri ayırmak isteyenlerin bazan yaralandıkları veya dövüldüğü şeklinde haberlere sık sık tesadüf edilmektedir. Dün Kuzguncukta buna benzer bir hâdise olmuştur. Fakat bunun diğerlerinden farkı ayrılmalarına te- (Devamı 10 ncu sayfa)

Lehistan ve Macaristanda Çekoslovakya'ya karşı başlayan hareket genişledi

Bugün Varşovada hükûmet partisinin hazırladığı muazzam bir miting yapılıyor

İtalyan Başvekil Mussolini'nin Triyeste'de birkaç gün evvel okuduğunuz mühim nutkunu söyledikten sonra Yugoslavya topraklarına ziyaret yaptığını yazmıştık. Belgrad muhabirimizin gönderdiği bu fotoğrafta bu ziyaretin bir intibasını görüyorsunuz: Başvekil Mussolini'nin yanında beş İtalyan nazırı ve müsteşarı da vardır. Londra 21 (Hususi) — Çekoslovakya'daki Leh ve Macar ekalliyetlerinin mes- (Devamı 11 inci sayfa)

Limanımızdaki İngiliz filosu neden birdenbire Akdenize hareket etti?

Birkaç gündünberi limanımızda bulunan İngiliz filosunun Akdenize hareket etmesi, dün sabah aldıkları âni bir emirle fi- (Devamı 10 ncu sayfa)

1914 yılında da İstanbul'a gelen bir İngiliz filosu bu şekilde aldığı emirle âni olarak geri dönmüştü (Ercüment Ekrem'in bu hatıra sını ikinci sayfa bulacaksınız)

Sahne san'atkarları arasında hoş bir hâdise

Dün İzmir'den gelişlerinde dostlarının yeni bir azizliği ile karşılanan Vasfi ve Hazım (Yazısı 10 uncu sayfa)

Hergün

Celâl Bayar'ın
Üçüncü planı

Yazan: Muhittin Birgen

Bundan otuz sene kadar evvel, ilk defa olarak, millet hayatına çıktığımız sıralarda Osman oğullarının, Avrupada Kızıl Sultan ismiyle maruf padişahı, Abdülhamid, bize her bakımdan boş, her taraftan geri bir memleket vermişti. Bütün memleketin başlıca kazanç ve gelir sahası, kısırlaşmış tarlalardan alınan buğday ve arpa ile, bakımı az meyva bahçelerinden ibaretti. Devletin de bütün gelir kaynağı, âşâr denilen ve mütevassit ellerle, halka zulmederek tahsil edilen vergi ile Avrupayı Türkiyenin içine rahat rahat ve enine boyuna yaymaya vasıta olan gümrük varidatı idi. Millet iktisadi zayıf, devlet varidatı fakir idi. Ne taraftan bakılsa, fakırlığın derinliği gözleri karartır, hangi taraftan mütalea edilse geriliğin girdabı baş döndürdü.

Abdülhamiden memleketi bu şekilde devir alan meşrutiyet rejimi, İttihad ve Terakki devrinde yalnız siyasi tasfiye ile meşgul olabildi. İktisad ve maliye sahasında, ilk defa olarak bir gümrük tarifesi hazırladığımız zaman kendimizi mes'ud saymıştık. 908 tarihine kadar gümrüklerimizde memleket hesabına herhangi bir siyaset takib etmek hakkımız yoktu. Avrupa, fatura üzerinden yüzde on bir gümrük resmini verdiği zaman her şeyi memleketle serbestçe sokabilirdi. Bu suretle değil, ziraati ileri götürmek veya sanayi, hattâ, meselâ, tuğla kiremid bile yapamazdık! İlk defa olarak, gümrüklerimizde yapabildiğimiz inkılâb, bizi mes'ud etmişti ve bunu da, bitip tükenmeyen siyasi ve enternasyonal müzakerelerle değil, cihan harbi esnasında kapitülasyon nizamını ilga yolile elde etmiştik.

O zaman ile bu zaman arasında bir mukayese yapmak istiyorum. O zamanlar, yeni bir bütçe vesilesile Bay Ferid, ortaya «üç beyaz» diye bir fikir attığı zaman, bu fikre bütün memleketin ağzı sulanmış olduğunu çok iyi hatırlarım. Şeker için harice verdiğimiz kıyamet kadar parayı memleketle tutmak, şekeri kendimiz yapmak, o kadar tatlı bir hülya idi ki, Ferid bundan bahsettiği zaman, herkesin yüreği titremişti!

Bugün şekeri kendimiz yapıyoruz; henüz hepsini değil, fakat mühim bir kısmını kendi topraklarımızın pancarile kendi fabrikalarımızda yapıyoruz; yeni plânın tatbikinden sonra da bütün ihtiyacımızı temin edebileceğiz. Demek takriben otuz sene evvelki hülya, bu otuz senenin yarısı muharebe ve mücadele ile geçtikten sonra bugün tahakkuk etmiş bulunuyor.

Fakat, aynı zamanda şunu görüyoruz ki iş şekeri yapmaktan, pamuk yetiştirmekten, patıksa dokumaktan ibaret değilmiş. Bir şeker yapmak, memleketle birçok şeyi birden kurmak, yapmak ve işletmek demekmiş. Demiryolu, demir fabrikası, maden, liman, gemi, banka vesaire vesaire... İş sade üç beyaz dört siyah ile ifade edilebilir şey değildir: Çeşid çeşid, renk renk şeyleri bir arada yapmak ve bunları sıraya koyup birbirlerine sımsıkı bağlamak lâzımmış!

Aynı zaman zarfında şunu da öğrendik: Bir memleketin iktisadi istihsal şekli ve bunu idare eden ihtiyaçlar, mütemadiyen değişebilir şeylermiş. Dün, en mühim mesele sandığımız «üç beyaz» ın yanı başında bugün onlar kadar ehemmiyet alan bir madde, meselâ benzin maddesi vücude geliyor. Benzinsiz hayat imkânsız bir şey oluyor. Biz otuz sene evvel, üç beyazı temin ettiğimiz zaman dünyayı ve bizzat saadeti fethetmiş olacağımızı zannederdik; halbuki şimdi etrafımıza bakınca, her sene başka bir şey yapmak mecburiyetinde olduğumuzu ne güzel anlıyoruz.

Celâl Bayarın üç numaralı planı, işte bize bir kısmı iktisadi hayatın ana işlerini, diğeri de çeşidli istihsalî temin edecek olan bir «yapma» programının üçüncü merhalesini teşkil ediyor. İktisadi hayatın ana kuvvetleri, meselâ benzin ve elektrik kudreti bu plânın içindedir. Aynı zamanda motor de bu plân içindedir. Fakat, bunlarla beraber nakil vasıtalarının kuvvetlenmesi de lâzım olduğuna göre, liman ve feribot servisini de hesaba katmak icab etmiştir. Birbirlerini ta-

Resimli Makale:

Münakaşa veya mücadeleye girişen iki kişiden hangisinin galib çıkacağını anlamak için kabiliyetlerini bilmeye mutlaka lüzum yoktur: Hangisinin sinirlenip hangisinin sakin kaldığına dikkat etmek kâfidir. Galebe sinirine hâkim olan da kalacaktır.

Bir insanın kuvvetli bir karaktere sahip olabilmesi için malik olması icab eden muhtelif hasletlerin başında «soğukkanlılıkla» «sinir kuvveti» gelir. Sinirinizi ve soğukkanlılığınızı muhafaza edebildiğiniz müddetçe sizi yenebilecek bir kuvvet mevcut değildir.

SÖZ ARASINDA

Avrupa
Güzellik kraliçesi
Mektebden kovuldu

1938 Avrupa güzelliği kraliçesine seçilen, Finlandiya güzeli Sirkka Salonen, talebe bulunduğu muallim mektebinden tardedilmiştir. Buna sebep de, kraliçe olmasıdır. Ekseriyetini kadınlar teşkil eden mektep muallimler heyetinin verdiği bu karar, bütün ülkelerde heyecanlı akisler uyandırmış, sonunda maarif nezareti işe müdahale ederek, hocaların verdiği kararı yerinde bulmuyarak bozmuş ve nihayet güzelliği kraliçesi tekrar mektebe alınmıştır.

mamlyan, birbirlerine muhtaç olan ve birbirlerine yardımı olan bu çeşid çeşid iktisadi işlerin hepsine de, devir devir, safha safha, hücum eden bu plânlar bir taraftan tahakkuk ettikçe öte taraftan da yeni yeni ihtiyaçlar ve yeni yeni plânlar çıkacaktır. Hayat durmaz ve ihtiyacın haddi olmaz. Elverir ki biz bu faaliyeti önümüze katalım ve enerjimizle onu mütemadiyen ileri götürmek üzere kırıbaçlıyalım!

Celâl Bayarın üçüncü planı memleketi yeni ufuklar açıyor. Bu ufuklarda Türk milletine daha çok iş, daha çok istihsal, daha çok hareket imkânları görünüyor. Sekiz sene sonra bu memleket tanınmayacak hale gelecektir.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra
Dört defa ölmek

Aktör Galib anlatıyordu:

— Ben bir gecede dört defa birbirini ardına öldüğümü hatırlıyorum.

Dedi. Aktörlerin piyes icabı öldükleri vâkidi amma bir aktörün ölüp sonradan dirildiği pek görülmüş şey değildir.

— Bu nasıl oldu?

Dediler. İzah etti:

— Bir piyes oynuyorduk. Ben piyesin ikinci perdesinde rol icabı ölmüş-tüm. Halk aynı parçayı alkışlayarak dört defa tekrarkattı. Bu suretle ben de dört defa ölmüş ve dirilmiş oldum.

Amerikada garib bir
boşanma davası

Honora May D'Brien adında 29 yaşında bir kız (Nevyork) mahkemesine mütalebe bulunduğu muallim mektebinden tardedilmiştir. Buna sebep de, kraliçe olmasıdır. Ekseriyetini kadınlar teşkil eden mektep muallimler heyetinin verdiği bu karar, bütün ülkelerde heyecanlı akisler uyandırmış, sonunda maarif nezareti işe müdahale ederek, hocaların verdiği kararı yerinde bulmuyarak bozmuş ve nihayet güzelliği kraliçesi tekrar mektebe alınmıştır.

Maksadı serveti imiş... Bunu da söylemekten kaçınmamış... İhtiyar nişanlı işin farkına vardığından onunla evlenmeyeceğini bildirmiş. İşte dava bu yüzden meydana çıkmış... Mahkeme meseleyi uzun boylu tedkik eyledikten sonra zengin ihtiyarın kıza 220.000 dolar tazminat vermesini kararlaştırmış... Adamın mütevali itirazları üzerine bu miktar 125.000 dolara tenzil edilmiş... Mahkeme kararında kızın «hissi değil, fakat «mali» bir işe girişmiş olduğunu; bu işin erkek tarafından dahi bu suretle kabul edilmiş olduğunu» ileri sürerek tazminatı kararlaştırmıştır. İşin asıl garib tarafı kızın bu tazminat ile iktifa eylememesi ve muhakkak surette ihtiyarla evlenmek arzusunda bulunmasıdır. Kız ihtiyarın çok yaşamıyacağını, yakında öleceğini ve binaenaleyh muazzam servetinin kendisine kalacağı hülyasile tatlı saatler geçirmiş. Faka mahkeme kızın bu talebini kabul etmemiştir.

İhtiyar adam günün birinde kıza rast gelmiş ve ona izdivaç teklif eylemiş... Adamın çok zengin olduğunu bilen kız teklifi derhal kabul eylemiş... İzdivaç merasiminin dört gün sonra yapılması kararlaştırılmış... Fakat bundan evvel iş mahkemeye intikal etmiş. Kız mahkemede adamı sevmediğini ve sevemeyeceğini açıkça bildirmiş... Maksadı serveti imiş... Bunu da söylemekten kaçınmamış... İhtiyar nişanlı işin farkına vardığından onunla evlenmeyeceğini bildirmiş. İşte dava bu yüzden meydana çıkmış... Mahkeme meseleyi uzun boylu tedkik eyledikten sonra zengin ihtiyarın kıza 220.000 dolar tazminat vermesini kararlaştırmış... Adamın mütevali itirazları üzerine bu miktar 125.000 dolara tenzil edilmiş... Mahkeme kararında kızın «hissi değil, fakat «mali» bir işe girişmiş olduğunu; bu işin erkek tarafından dahi bu suretle kabul edilmiş olduğunu» ileri sürerek tazminatı kararlaştırmıştır. İşin asıl garib tarafı kızın bu tazminat ile iktifa eylememesi ve muhakkak surette ihtiyarla evlenmek arzusunda bulunmasıdır. Kız ihtiyarın çok yaşamıyacağını, yakında öleceğini ve binaenaleyh muazzam servetinin kendisine kalacağı hülyasile tatlı saatler geçirmiş. Faka mahkeme kızın bu talebini kabul etmemiştir.

Yaşatan kuvvet

Sözün Kıyası

1914 - 1938

E. Talu

Bu fıkrayı, tarihin tekerrürden ibaret olduğunu iddia edenlere, icabında ve sırası maazallah gelirse, iddialarını teyide medar olsun diye, itihaf ediyorum...

1914 yılında, Sırlı Prinsip'in, Saray, Bosnada Avusturya veliahdile karısına attığı kurşunların patladığı günün gecesi İngiliz Akdeniz donanmasından müfrez bir kaç parça gemi, amirallerinin ku mandasında İstanbul limanına gelmiş, demir atmış bulunuyorlardı.

O gece, amiralin ve donanma erkânının şerefine, sarayda ziyafet vardı. Ertesi günü de amiral bu ziyafeti iade maksadile kendi bayrağını taşıyan gemiye İstanbul kalbur üzerine gelenlerinden bir ikki yüz kişiyi davet etmiş ve teşrifat müdürlüğü vasıtasile bunlara aid davetiye-leri yollamıştı.

Arşidük Fransuva Ferdinandın katli bütün tertibleri altüst etti. Ve o günkü davete icabet etmeğe hazırlananlar, sa bahayın Cihangir sırtlarından Üsküdar açıklarına baktıkları zaman, İngiliz gemilerinin çoktan gitmiş olduklarını hayretle gördüler.

Dün de, biz, İstanbul gazetecileri, li manımızda misafir bulunan İngilterenin Divonsayr kruvazörüne davetli bulunuyorduk. Evvelisi günden, Alman - Çekoslovak çekişmelerine aid haberleri tez gâhladıktan sonra evlerimize dönmüş, ertesi günü davete icabete hazırlanmıştık.

Bir de dün sabah, muhabir arkadaşlardan biri, idarehaneye bir haber getirdi: İngiliz gemileri gitmiş!

Konsolosluktan sorduk: «Evet! dedi; emir aldılar ve hareket ettiler.. bit tabi davet te kaldı!»

Tarih tekerrürden ibaret... mi? Benim de inanacağım geliyor!

E. Talu

Hatayda ümran
ve adaletBir Ermeniye öldüren
katil adliyeye verildi

Antakya, 21 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Devlet reisi Tayfur Sökmen, Amik gölünün Âsi nehrine akan boğaz üstündeki Mazlûm paşa dalyanında tedkikler yapmıştır. Bu dalyan yüzünden Amik'te hektarlarca arazi su basmakta, köylere ve meşruata zarar vermektedir. Bu yüzden bu havalî sızmalardır. Halkın sıhhati ve memleketin refahı için bendin yıkılması zarurî görülmüştür. Bend, Mazlûm paşa veresinesine aid olup maliyeye bir mukavele ile bağlıdır. Maliye teşkilâtının mukavelenin feshi için tedkikler yapıyor.

Bir Ermeniye öldüren katil Hatay adliyesine verildi

Antakya, 21 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

İskenderun'un Fartıslı köyünden Karabeğ isminde bir Ermeniye öldüren Azboğlu Ali Türkiye topraklarına iltica etmişti. Katil Hatay adliyesine teslim edilmiştir.

Samsun vapuru direğine Hatay bayrağı çekti

İskenderun, 21 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Devlet Denizyolları postasını yapan Samsun vapuru dün limana girerken ilk defa olarak direğine Hatay bayrağını çekmiştir.

Büyük müsabaka

[Yalnız çocuklar için]
25 lira, 15 lira, 10 lira ve
100 kişiye de muhtelif
hediyeler vereceğiz

Bu sütunda her gün muntazaman çıkacak birden on sekize kadar numara resimleri kesip saklayınız. Müsabaka faydalı, eğlenecek ve kolaydır. Hal şeklini söz resim çıktığı gün ilân edeceğiz.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbul Belediyesi genişletilecek bir meydana isabet eden beş on dükkânı istimlak etmeye teşebbüs etti, sahiblerinden bazılarıyla anlaşta, anlaşlıklarına paralarını verdi, bazıları ile ise ihtilâfa düştü, gazetelerde verilen malûmatta eksiklik yoksa bu ihtilâfın sebebi:

— Mal sahiblerinin istimlak bedelini mülklerinin bugünkü kıymetlerine göre istemeleri, Belediyenin ise vergiye esas olan kıymetlerine göre vermek arzusunda bulunmasıdır. Eğer bu hakikaten böyle ise az vergi vermek için mülklerini eski kıymete ibka edilmesini hoş görmüş olanların şimdi bu hareketlerinden pişman olmadıklarına:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Fransa Suriyeden Hatay devletini tanımasını istedi Pariste Suriye Başvekili ile cereyan eden müzakereler akim kaldı

Berutta çıkan Arabca bir gazete Şam ulema cemiyetinin beyannameğine cevab verirken: "Temenni ederiz ki Hataydaki adalet ve ittifak bize örnek olsun," diyor

Antakya, 21 (A.A.) — Anadolu ajanının hususî muhabiri bildiriyor:

Şam'da çıkan «Eko de Syri» gazetesi, Paris'ten aldığı şu hususî haberi neşretmektedir:

Paris'te Cemil Mardam'la Bone arasında yapılan konuşmaların akim kaldığı haber verilmektedir. Çünkü Fransa hükümeti Suriye - Fransa muahedesi için aşağıdaki dört şartın kabulünü ileri sürmüştür:

- 1 — İskenderun'da teşekkül eden yeni hükümeti kat'i surette tanımak.
- 2 — Cezirede Suriye ve Fransanın iştirakile muhtelit bir idare kurmak.

3 — Muahedenin devam edeceği yirmi beş sene müddetince, Suriyede Fransız ordusunun işgalini tanımak.

4 — Alevî mmtakasında Fransız ordusunun istihkâm inşaatını kabul etmek.

Hakikati gören bir gazete Antakya, 21 (A.A.) — Anadolu ajanının hususî muhabiri bildiriyor:

Berutta çıkan «Ebafile» gazetesi, 17 Eylül sayısında geçenlerde Şam'da toplanan ulema cemiyetinin neşrettiği beyannameyi ve bu beyannameye İskenderun'da Arablara mezalim yapıldığı hakkındaki iddiaları şiddetle reddeder diyor ki:

«Hiçbir tahkik ve tedkike lüzum görmeden siyasete âlet olan bu kimseler, İskenderun Sancağında Arabların her türlü işkence ve zulüm altında inlediklerini, hicrete icbar olduklarını, islâm dinine hakaret edildiğini, iddia ederek bu fecayii bir beyanname ile protesto ediyorlar. Bütün islâm dünyasını iğfal için uydurulan bu yalanlar şayanı nefrettir. Biz bizzat İskenderun, Antakya ve havalisine giderek yeni vaziyeti gözlerimizle gördük ve oradaki birliğe bilâtefrik adalete hayran olduk. Temenni ederiz ki, bu birlik, adalet ve ittifak bize örnek olsun.»

“Sulhün fiatı yükseliyor,,

İngiliz matbuatında asabiyet başgösterdi

Paris gazeteleri de hududdaki Alman fırkalarının Çekoslovakya'ya girmeğe âmade olduklarını yazıyorlar

Londra 21 (A.A.) — Bugün gazetelerin ekserisinde bir hiddet hissi görülmektedir. Çünkü sulhün fiatı, bunun pek pahalı olarak ödenilmesine hazırlanmakta olduğu bir sırada, yükselmektedir.

Times diyor ki: «Harekete geçmeğe amade olan 22 Alman fırkası, Çek hududunda tahşid edilmiştir.»

Niyuz Kronikl yazıyor «Bize oynattırılmak istenilen muhkirane rolü muhkir gösterecek yegâne noktada, Almanlar da dahil olmak üzere beşeriyeti bir cihan harbinin fecaatlerinden kurtarmaktır.

Binaenaleyh Hitler, ortaya bir harb çıkarmak istemiyorsa, demokrat milletlerin ahiç ve samimi hattı hareketlerini nazarı itibara almalıdır.»

Paris matbuatının neşriyatı Paris 21 (A.A.) — Figaro gazetesi, Londradan istihbar ediyor:

Berlinden gelen ve İngiliz nazırlarına tevdi edilmiş olan raporlarda B. Hitlerin Fransız - İngiliz projesini gayri kâfi admetmekte olduğu beyan edilmektedir.

Pöti Parizien gazetesinden:

İngiltere ile Çan - Kay - Şek hükümeti arasında bir anlaşma yapıldı

Tokyo 21 (A.A.) — Haber verildiğine göre, Çan-Kay-Şek hükümeti Birmanya ile Yunan arasındaki itirazlı toprakların beşte ikisini İngiltereye terk etmiştir.

Buna mukabil, İngiltere, Çine malzeme vermek suretiyle yardımda bulunacaktır. Bu topraklar Mekongun batısında bulunmaktadır.

Amerikada şimendifer kazasında 15 kişi öldü

San Fransisko 21 (A.A.) — Tortuga şimendifer kazası neticesinde 15 kişi ölmüş ve 100 den fazla insan yaralanmıştır.

Yozgadda zelzele

Yozgad, 21 (A.A.) — Bu gece saat 24 den sonra iki defa şiddetlice yer sar-

«Prag hükümeti, tevdi etmiş olduğu izahlî notasında bir takım ihtirazi kayıtlar dermeyeran etmekte ve kendisini en ziyade meşgul eden noktalar hakkında izahat istemektedir. Bundan tabii bir şey olamaz. Sür'atle muslihane bir hai sureti bulunamadığı takdirde derhal Çekoslovakya'ya girmeğe amade olan 25 Alman fırkası hududda bulunmaktadır.»

Bir Macar gazetesinin yazısı

Budapeşte 21 (A.A.) — Peşter Loyd gazetesi yazıyor

Alman milleti, bütün zulüm gören milletler için zafer kazanmaktadır. Macaristan biliyor ki, en sıkı dostları olan Almanya, İtalya ve Lehistan hakkaniyetli ve doğru bir tarzı hallin mümkün kılınması için kendisine yardım edeceklerdir.

Keza Macaristan, İngilterenin siyasi anlayış ve kiyasetini de müdriktir ve bundan böyle barışın Orta Avrupada hüküm süreceğini ve yeni bir nizam tesis edilmediği takdirde Çekoslovakya ile Lehistan ve Macaristan arasında sakınılması imkânsız olacak yeni ihtilâf sebepleri ihdasından içtinab edileceğini ümid etmektedir.

Fransız donanmasının manevraları

Paris, 21 (A.A.) — Akdeniz filosu, kara, deniz ve hava kuvvetlerinin Kotdazür açıklarındaki manevralarına iştirak etmek için bugün Tulon'dan hareket etmiştir.

Fransız donanmasının manevraları

Paris, 21 (A.A.) — Akdeniz filosu, kara, deniz ve hava kuvvetlerinin Kotdazür açıklarındaki manevralarına iştirak etmek için bugün Tulon'dan hareket etmiştir.

Fransız donanmasının manevraları

Paris, 21 (A.A.) — Akdeniz filosu, kara, deniz ve hava kuvvetlerinin Kotdazür açıklarındaki manevralarına iştirak etmek için bugün Tulon'dan hareket etmiştir.

Fransız donanmasının manevraları

Çekoslovakya'da moratoryom ilân edildi

Prag 21 (Hususî) — Hükümet, banka ve sigorta şirketlerine mahsus olarak, muvakkaten moratoryom ilân etmiştir. Maahaza bu müesseseler, istedikleri takdirde tediyat yapmakta serbesttirler.

Üç gündenberi Prag borsası da kapalı bulunmaktadır.

Japonya aleyhine zecrî tedbir mi tatbik edilecek?

Cenevre 21 (Hususî) — Domey ajansının istihbaratına göre Japon hükümeti, Çin - Japon ihtilâfının hakem usulü ile halli için Milletler Cemiyeti tarafından yapılmış olan teklifi reddetmiştir.

Cemiyet paktının 17 nci maddesi mucibince yapılmış olan bu teklifin reddi, zecrî tedbirlerin tatbikini âmirdir.

Japon hükümeti cevabında, zecrî tedbirlerin Cemiyet azaları tarafından müstereken veya münferiden tatbikini, gayri dostane bir hareket sayacağını da ayrıca bildirmişti.

Hükümetçi ispanya bütün gönüllüleri geri gönderiyor

Cenevre 21 (Hususî) — Milletler Cemiyeti asamblesinin bugünkü toplantısında İspanya hükümeti başvekili Negrin, hükümetin kendi saflarında harb eden bütün ecnebleri, milliyet farkı gözetmeksizin, memleketlerine iadesine karar vermiş olduğunu bildirmiştir.

Negrin, bu kararın sözden ibaret olmadığını ve derhal tatbik edileceğini söyleyerek, bu işin kontrolü için Cemiyet tarafından beynelmilel bir komisyon tayin edilmesini istemiştir.

Negrin demmiştir ki: «Ecnebi muhariblerin uzaklaştırılması ağılebi ihtimal millî tesanüdün yeniden teessüsüne hâdim olacak ve iki senedenberi devam eden harb sona erecektir.»

Tayyare ile altın nakliyatı

Londra 21 (A.A.) — Dokuz tayyare ile Kreydondan Bâl ve Budapeşteye 14 ton kadar altın sevk edilmiştir.

Beynelmielel tarihî ilimler kongresi

Murahaslarımızın Zürih'te yaptıkları iki tebliğ büyük alâka uyandırdı

İstanbul 21 (A.A.) — 26 ağustos 1938 den 4 Eylül 1938 e kadar Zürihte toplanan sekizinci beynelmielel tarihî ilimler kongresine Cumhuriyet hükümeti ve Türk Tarih Kurumu adına, Türk Tarih Kurumu üyelerinden profesör Fuad Köprülü ile gene kurum üyelerinden Kültür Bakanlığı müzeler dairesi direktörü Dr. Hâmid Koşay iştirak etmiştir. Profesör Fuad Köprülü Brükselde toplanan oryantalistler kongresine iştirak etmek üzere Zürihten Brüksel'e hareket etmiştir.

İki gün evvel şehrimize dönen Dr. Hâmid Koşay, kongre hakkında Türk Tarih Kurumuna şifahî izahat vererek Alaca-höyükte kurum adına yapmakta olduğu hafriyatın başına dönmüştür.

Zürih kongresine 40 millete mensub 300 e yakın aza iştirak etmiştir. Kongre tarih ve tarihle ilgili ilimlere aid 14 sekisyona ayrılarak çalışmıştır.

Kongrede profesör Fuad Köprülü «Orta zaman Türk - İslâm feodalizmi» hakkında ve Dr. Hâmid Koşay da «Türk Tarih Kurumu tarafından Pazarlıda yapılan hafriyatın neticeleri» hakkında birer konferans vermişlerdir. Dr. Hâmid Koşay ayrıca projeksiyonla hafriyata aid resimleri ve daha mufassal bir surette İstanbul'da tabedilen raporu azalara dağıtmıştır.

Türk Tarih Kurumunun hafirlerinden biri olan Pazarlı son zamanlarda yapılan tarihî keşiflerin en mühimlerindenidir.

Bu netice Miken kültürünün Orta Anadolu'daki Firikiya ile olan rabitasını çok bariz bir surette belli ediyor. Bu hafriyatı kongreye bildirmek tarihin kararlık bir köşesinin aydınlatılmış olduğunu tebarüz ettirmek demektir.

Türk Tarih Kurumu üyelerinin Zürih kongresine yaptıkları her iki tebliğ kongre azası tarafından derin bir alâka ile dinlenmiş ve gösterilen arzu üzerine murahaslarımız tarafından mütemmim malûmat verilmiştir.

Sinema filmlerinin gümrük resimleri yüzde 75 indirildi

Ankara, 21 (Hususî) — Sinemaların daha vâsi miyasta halkın hizmetine tahsis edilmesini temin etmek maksadile haricden getirilen filmlerin dolusunun kilosundan alınmakta olan on beş lira gümrük resmi ile boşunun kilosundan alınmakta olan 2 lira gümrük resminin yüzde yetmiş beş nisbetinde indirilmesi İcra Vekilleri Heyetine kararlaştırılmıştır.

Vazife başında ölüm

Ankara, 21 (Hususî) — Maarif Vekâleti umumî müfettişlerinden Bedri Aytalun bugün Kırşehirde vazifesi başında ölmüştür.

Seyahat notları : 16

Pompei

Nihayet tarihin başındaki medeniyetin içindeyiz. Pompeye giriyoruz. Atınan (Akropol) una elli drahm vererek girmiştik. (Pompei) ye de beş lîret verdik. Fakat itiraf etmeliyim ki bu yere bastı vergisi Akropolis'teki gibi yersiz ve haksız değildir. Pompeyi iki saatte gezdim. Çıkarken şu kanaatte idim ki tarihin başındaki insanlar bugünkü medeniyetin kahramanlarından çok mes'ud insanlarmış. Bir İtalyan rehber fransızca anlatıyor:

— Burası forum, karşıda adliye sarayı... Burası zengin bir şarab tüccarının konağı.

Sütunlar, mermer antrenin ortasında mermer havuz. Bütün eski sitelerde olduğu gibi pencereler sokağa değil, avluya açılıyor.

— Burası umumî hamam.

Rütubetli hava insana daha dün burada yikanıldığı hissini veriyor. Mermerden masaj yeri. Kadınlar için banyo havuzu.

— Burası şarabhane.

Yere gömülü büyük küpler. Arkada üzüm ezecek taş merdane.

— Burası fırın.

Ocak ve buğdayı ezmeğe mahsus taş tekneler ve yuvarlak taşlar.

— Burası zeytinyağ imalâthanesi.

Ve hendeş gekilde açılmış dar yollarda evler. Bugün yalnız duvarları kalan bu evler arsa halinde. Fakat sokakların isimleri olduğu gibi evlerin de numaraları var. Bir gehir ki insan sokaklarında dolaşırken kendini tarihe bu kadar uzak zannetmiyor.

Pompei

Siyaset ALEMİNDE

● Hâdiseler başdöndürücü bir sür'atle inkişaf ediyor

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Birçok ahvalde olduğu gibi bu defa Çek - Alman ihtilâfı da

göstermiştir ki hadisin seyri hükümetlerin karar ve tedbirlerine tefevvuk etmektedir. Meselâ Hitlerle Godsbergde dün görüşmesi mukarrer olan İngiliz başvekili Mister Chamberlain, Çek hükümetinin İngiliz - Fransız plânına karşı serdettiği bazı ihtirazi kayıtlardan dolayı bugüne teahhür ettiği gibi vaziyetin daha ziyade beklemeye tahammülü olmamasından dolayı İngiltere ile Fransanın, Çek cevabını beklemeden Almanlarla temasa geçmeyi muvafık görmelerini de intaç etmiştir. Bu arada davaya Macar ve Leh unsurları katılmıştır. Çek meselesinin esas itibarile halledilmekte olduğunu gören bu memleketler Çekoslovakya'da mevcut ırkdaşlarının da bu münasebetle halâsını temin için Almanlarla birlikte dava safına dahil olmuş, bu husustaki karar ve isteklerini alâkadarlara bildirmişlerdir. Bir taraftan yirmi iki Alman kolordusunun Çek hududlarında tahâşşüd etmesi, diğer taraftan Macar ve Leh askeri kat'alarının ırkdaşlarını kurtarmak emel ve maksadile gene Çek hududunda mevki almaları vaziyetin esasen çok ciddî olan mahiyetini büsbütün vahimleştirmiştir. Bugün Hitlerle Mister Chamberlain arasında vukubulacak olan ikinci temas tamamen değilse bile mühim nisbette vaziyetin vuzuh peyda etmesini ve İngiliz - Fransız tezile Alman nokta nazarının telif kabiliyetlerinin derecesini meydana çıkaracaktır. Bu husus taayyün etmeden evvel Avrupa üzerinde tekâsüf etmiş olan harb bulutlarının dağılıp dağılmayacağını anlamak mümkün değildir. Şuna inanmak lâzımdır ki Avrupa çok ciddî anlar yaşamaktadır ve bütün medeniyetin atisi, denilebilir ki, bugünlerde alınacak olan kararlara tâbi bulunmaktadır. Sulh kararı istikbalî kurtaracağı gibi harb vaziyeti de dünyanın eskisinden çok daha beter bir hercümence yuvarlanmasını intaç edecektir. — Selim Ragıp Emeç

Paris, 11 (A.A.) — Burada umumî grev ilân eden inşaat amelesi, daha ziyade Paris'i müdafaa işlerinde çalışmakta olduklarından hükümet, bu işlere devam edilmesini temin için bütün inşaatı askerî kontrol altına koymuştur.

Yeni bir sabah refikimiz

Cenub Amerikasında bir sene süren bir tedkik seyahatinden sonra memleketeye avdet eden gazeteci arkadaşımız Ali Naci Karacanın yakında «Bugün» adlı bir sabah gazetesi neşredeceğini memnuniyetle öğrendik. Birçok yıllar matbuatımızda emeği sebkemiş değerli arkadaşımıza yeni teşebbüsünde muvaffakiyetler dileriz.

Fransada Grevler

Paris, 11 (A.A.) — Burada umumî grev ilân eden inşaat amelesi, daha ziyade Paris'i müdafaa işlerinde çalışmakta olduklarından hükümet, bu işlere devam edilmesini temin için bütün inşaatı askerî kontrol altına koymuştur.

Yeni bir sabah refikimiz

Cenub Amerikasında bir sene süren bir tedkik seyahatinden sonra memleketeye avdet eden gazeteci arkadaşımız Ali Naci Karacanın yakında «Bugün» adlı bir sabah gazetesi neşredeceğini memnuniyetle öğrendik. Birçok yıllar matbuatımızda emeği sebkemiş değerli arkadaşımıza yeni teşebbüsünde muvaffakiyetler dileriz.

Fransada Grevler

Paris, 11 (A.A.) — Burada umumî grev ilân eden inşaat amelesi, daha ziyade Paris'i müdafaa işlerinde çalışmakta olduklarından hükümet, bu işlere devam edilmesini temin için bütün inşaatı askerî kontrol altına koymuştur.

Yeni bir sabah refikimiz

Cenub Amerikasında bir sene süren bir tedkik seyahatinden sonra memleketeye avdet eden gazeteci arkadaşımız Ali Naci Karacanın yakında «Bugün» adlı bir sabah gazetesi neşredeceğini memnuniyetle öğrendik. Birçok yıllar matbuatımızda emeği sebkemiş değerli arkadaşımıza yeni teşebbüsünde muvaffakiyetler dileriz.

Seyahat notları : 16

Pompei

Nihayet tarihin başındaki medeniyetin içindeyiz. Pompeye giriyoruz. Atınan (Akropol) una elli drahm vererek girmiştik. (Pompei) ye de beş lîret verdik. Fakat itiraf etmeliyim ki bu yere bastı vergisi Akropolis'teki gibi yersiz ve haksız değildir. Pompeyi iki saatte gezdim. Çıkarken şu kanaatte idim ki tarihin başındaki insanlar bugünkü medeniyetin kahramanlarından çok mes'ud insanlarmış. Bir İtalyan rehber fransızca anlatıyor:

— Burası forum, karşıda adliye sarayı... Burası zengin bir şarab tüccarının konağı.

Sütunlar, mermer antrenin ortasında mermer havuz. Bütün eski sitelerde olduğu gibi pencereler sokağa değil, avluya açılıyor.

— Burası umumî hamam.

Rütubetli hava insana daha dün burada yikanıldığı hissini veriyor. Mermerden masaj yeri. Kadınlar için banyo havuzu.

— Burası şarabhane.

Yere gömülü büyük küpler. Arkada üzüm ezecek taş merdane.

— Burası fırın.

Ocak ve buğdayı ezmeğe mahsus taş tekneler ve yuvarlak taşlar.

— Burası zeytinyağ imalâthanesi.

Ve hendeş gekilde açılmış dar yollarda evler. Bugün yalnız duvarları kalan bu evler arsa halinde. Fakat sokakların isimleri olduğu gibi evlerin de numaraları var. Bir gehir ki insan sokaklarında dolaşırken kendini tarihe bu kadar uzak zannetmiyor.

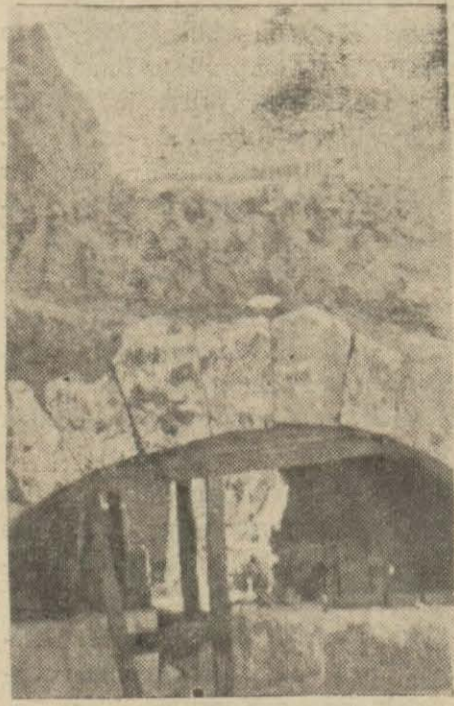
Bürhan Cahid

Trakya höyüklerinde bulunan tarihî eserler İstanbul müzelerinde

Türk Tarih Kurumu tarafından arkeoloğ Arif Müfidin idaresinde Trakya Umumî Müfettişliği müşavir mimarı Mazhar Altanın iştirakile Trakyada yapılan hafriyat ilerlemektedir. Vizede açılan höyüklerde mühim eserlere tesadüf edilmiş, bunlar İstanbul müzelerine gönderilmiştir. Höyüklerden birinde milâddan sonra birinci asra aid ve taştan yapılmış bir mezar odasına rastlanmıştır. 5,60 metre boyunda ve 3,15 metre eninde, 2,65 metre yüksekliğinde olan bu oda içinde, taştan yapılmış ve üzerinde fresk tezyinatlı bir lâhid bulunmuştur. Lâhidin içindeki ölünün, milâddan sonra birinci asırda Vizede Roma İmparatorluğunun idaresi altında yaşayan krallarda birine aid olduğu tahmin edilmektedir. Bu lâhidde fevkalâde ehemmiyeti haiz gümüş vazolar, bir kılıç, üç kama, bir zirhli elbise, şimdiye kadar eşine pek az rastlanmış olan bir maske ve krallara aid ve altın yapraklarla çevrelenmiş bir çeltik, iki altın yüzük bulunmuştur. Bu kıymetli eserler sandıklar içinde İstanbul müzelerine getirilmiştir. Mezar odasının içi fresk tezyinatlı ve tabanı dört köşe tuğlalarla döşelidir. Eserler, İstanbul müzesinde restorasyon yapılarak hususî surette aynen muhafaza edilecektir.

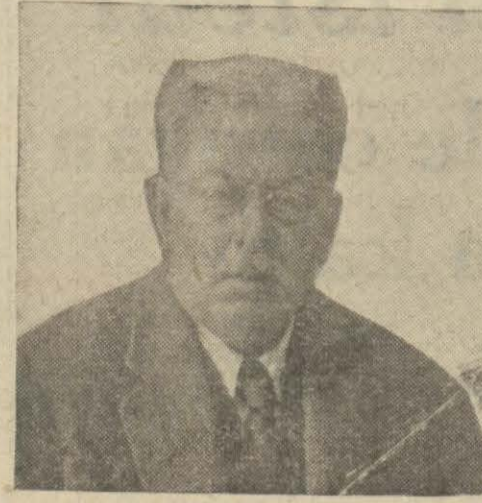
Açılan ikinci höyükte, bir Trak kadınına aid ve tuğladan yapılmış bir mezara

Trakyada yapılan hafriyattan bir intiba: Meydana çıkarılan mezar

rastlanmıştır. Üçüncü höyükte hükümdarın adına aid olduğu tahmin olunan ve kesif bir kül tabakasıyla örtülü bir mezar da, kemikler ve at eği parçaları bulunmuştur. Dördüncü höyükte araştırmalar devam etmektedir. Heyet, mesai merkez sıkletini Vizenin tarihi kaleleri altındaki Çömlekçi tepede temerküz ettirmiştir.

Dün Ahmed Rasimin mezarı ziyaret edildi

Üstad Ahmed Rasim merhum

Dün altı sene evvel 21 Eylül 1932 de ölen üstad Ahmed Rasimin Heybeliada'daki mezarının başında hazin ve mütevazî bir tören yapılmıştır.

Bu anma törenine yakın dostlarından ve takdîrkârlarından pek az kimse iştirak etmiş, kıymetli muharrir, değerli san'atkar ve her şeyden ziyade büyük bir insan olan üstadın yetiştiği Darüşşafakanın kadirşinas müdür ve talebelerinden bir grup, mevcudiyetleriyle bu anmaya bir topluluk mahiyetini verebilmişlerdir.

Muharrir Sadri Ertem mezarın başında büyük ölünün küçük kardeşlerine, Darüşşafakâhlara onun hayatından ve eserlerinden bahsetmiştir. Sadri Ertem üstadın sönmez bir ihtirasa bağlı bulunduğu mesleğinin, bugünkü demokrat rejimimizin realist görüşleriyle erdiği mahariyeti, tekâmülü görmeden dünyaya gözlerini kapadığından duyduğu teessürleri ifade etmiştir.

Bundan sonra söze başlayan Darüşşafaka müdürü Ali Kâmi Akyüz, hayatının tam kırk sekiz senesini yazı yazmakla geçiren, mesleğinin her branşında kalemlenmiş büyük bir meharet ve kudretle kullanılan üstadı anlatmıştır.

Yüzü mütecaviz eser veren Ahmed Rasimin takdîrkârlarının ruhlarında daima yaşayacağı tebarüz ettirilmiş ve bu hazin ve mütevazî ziyarete nihayet verilmiştir.

Otellerde haşeratla mücadele edilecek

Dahiliye Vekâletinden İstanbul Belediyesi'ne mühim bir tamim gönderilmiştir. Bu tamimde, İstanbulun birinci sınıf ve belli başlı otellerinde haşeret mücadelesi yapılmadığına işaret edilmekte, bu halin esefle karşılandığı bildirilmektedir. Bu otellerde tahtakurusu, pire ve sivrisineğe sık sık rastlanmakta olduğundan, Belediyenin esaslı bir mücadeleye girişmesi istenmektedir.

Belediye reisliği, Vekâletten gelen tamimi ek bir tamimle Belediye şubelerine göndermiş, mücadelenin şiddetlendirilmesi istenmiştir.

Denizbank sonbahar tarifesi hazırlandı

Denizbank, (Adalar - Anadolu - Yalova hattı) sonbahar tarifesi tanzim etmiştir. Tarife, 1 ilkteşrin tarihinden itibaren tatbik edilecektir. Yeni tarife geçen senelere nazaran çok müsaid şekilde ve Adalarda, Anadolu sahilinde oturanların gelip gitme kolaylıkları gözönünde bulundurulmuş ve tesbit edilmiştir. Bilhassa ilk defa olarak yalnız cumartesi geceleri Köprüden bütün Adalara 24,20 de vapur seferi konulmuştur. Bu suretle Adalarda oturanlar da cumartesi akşamı sinema, tiyatro ve diğer eğlence yerlerine gittikten sonra evlerine dönebileceklerdir. Adalar ve Adalarla Anadolu sahiline arasında müteaddid postalar vardır. Kadıköy ve Bostancı iskelelerine varan ve kalkan vapurların tekmi hatlara tramvayla bağlantısı temin edilmiştir.

İnhisarlar vekilinin tedkikleri

Şehrimizde bulunmakta olan Gümruk ve İnhisarlar Vekili dün İnhisarlar Umum Müdürlüğünde bir müddet meşgul olmuş ve muhtelif işler üzerinde alâkadarlardan izahat almıştır. Vekil bugün de tedkiklerine devam edecektir.

Bursada tiftik ve yapak kursu açılacak

İhraç maddelerimizin haricde emniyetle sürümü için hazırlanan nizamnameler yakında tatbik edilecek

İktisad Vekâleti, önümüzdeki yıl içinde Bursada büyük bir tiftik ve yapak kursu açmağa karar vermiştir. Bu kursa aid hazırlıklara yakında başlanacaktır. Diğer taraftan İktisad Vekâleti ihracatımızda mühim bir mevki tutan tiftik ve yapak, buğday ve arpa maddelerinin dış piyasalarda tam bir emniyetle muamele görmesi maksadile bir müddet evvel şehrimizde yapılan toplantılar sonunda hazırlanan yapak ve tiftik, buğday ve arpa standardizasyon nizamnameeri üzerindeki tedkiklerini bitirmek üzere. Bu nizamnameler yakında Devlet Şurasına sevk olunacak ve kat'iyet kesbettikten sonra önümüzdeki aylar içinde tatbik mevkiine konacaktır. Nizamnameler tatbik mevkiine konduktan sonra halen ihracı kontrol edilmekte olan fındık, yumurta, çekirdeksiz kuru üzüm ve palamut maddelerine yeni dört madde daha ilâve edilmiş olacaktır.

Yeni nizamname projelerine göre kontrola tâbi tutulacak ihraç maddelerimiz evveleminde ecebi madde bakımından bir takım takyidata tâbi tutulmakta ve malın kalitesini yükseltecek ve dolayısıyla ihraç mahsullerimizi kıymetlendirecek bir şekilde sokulmaktadır.

Beynelmîl Ticaret Odası heyeti bugün gelecek

Birkaç gün evvel Ankaraya gitmiş olan beynelmîl ticaret odası heyeti, bugün Ankaradan şehrimize gelecektir.

Heyet azaları Denizbank tarafından emirlerine tahsis olunan motörle öğleden sonra Boğazda bir gezinti yapacak ve Türkiye millî komitesi tarafından şereflerine verilecek ziyafette bulunduktan sonra yarın akşam memleketlerine hareket edeceklerdir.

Deri fiyatları yükseldi

Koyun derilerinin kuru ve tuzlu cinslerine son günlerde Almanyadan yeni talepler gelmeğe başladığından fiyatlar yükselmiştir. Keçi derileri üzerine de, gene Almanyaya için talep fazlaşmıştır. Amerikalıların bugünlerde keçi derileriyle alâkadar olmaları, cereyan eden ticarî muhaberelelerinden anlaşılmaktadır. Halen koyun derilerinin hava kuru, kuruluklarına göre kilosu 55,56, tuzlu kuruları

Şehir işleri:

Barbarosun türbesi açılıyor

Beşiktaşta Barbaros türbesi etrafının açılması için başlayan faaliyet devam etmektedir. Beşiktaş muhafızı Hasan Paşanın türbesi tamamen kaldırılmış, mezar taşlarının tasnifine başlanmıştır. Vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağ, Barbaros türbesini gezmiş, vücade getirilecek meydan hakkında, alâkadarlardan izahat almıştır.

Boğaziçinin plânı hazırlanacak

Vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağ dün fen işlerinde meşgul olmuş, öğleden sonra saat on altıya kadar Prostla şehir plânı etrafında konuşmuştur. Prost, Kadıköy ve civarının nâzum plânını hazırlarken, imkân olursa Boğaziçinin plânını da hazırlıyacaktır.

ise 45, 46 kuruşa kadar satılmaktadır. Anadoludan İstanbul piyasasına gelen mallar fazla talep karşısında hemen satılmaktadır.

Keçi derilerinin çifti kilo ve menşelerine göre 170 kuruşa kadar muamele görülmektedir.

Son günlerde Sovyetler de, oğlak derileri piyasasına alâkadar olmaktadır. Oğlak derilerinin çifti 130, kuzu derilerinin de kilosu 150 kuruşa kadar satılmaktadır.

Ankara borsası

Açılış - kapanış fiyatları 21-9-938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	6,04	6,04
Nev-York	125,36	125,36
Paris	3,3875	3,3875
Milano	6,5975	6,5975
Cenevre	28,3825	28,3825
Amsterdam	67,70	67,70
Berlin	50,1450	50,1450
Brüksel	21,13	21,13
Atina	1,1025	1,1025
Sofya	1,49125	1,49125
Prag	4,3225	4,3225
Madrid	6,04	6,04
Vargova	23,6750	23,6750
Budapeşte	24,7850	24,7850
Bükreş	0,91	0,91
Belgrad	2,83	2,83
Yokohama	35,26125	35,26125
Stokholm	31,1425	31,1425
Moskova	23,6025	23,6025

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu em. % 60 peşin	24 60	24 60
A. Şm. % 60 vadeli	—	—
Bomonti - Nektar	6 90	6 90
Aslan Çimento	8 20	8 20
Merkez Bankası	103 50	103 50
İş Bankası	10	10
Telefon	8 25	—
İttihat ve Değir.	11 60	11 50
Şark Değirmeni	1 05	—
Terkos	6 10	6 10

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk boru I peşin	19 15	19 20
• • • III •	—	—
• • • I vadeli	—	—

Toplantılar:

Gece şenliği

C. H. P. Taksim Ocağı 24 Eylül cumartesi akşam Taksim Bahçesi kapalı kısmında bir veda eğlencesi hazırlanmıştır. Bayan Safiye, Filfilî Samiye ve Zozo Dalmas'ın bulunacağı bu eğlencenin fevkalâde olması için çalışılmaktadır.

Bir otomobil tramvaya çarptı

Vatman Münirin idaresindeki 141 numaralı tramvay arabası ile şoför Hasan tarafından kullanılan 3572 numaralı kamyon arasında Beyoğlunda İstiklal caddesinde bir çarpışma olmuş, her ikisi de hasara uğramışlardır.

Ertuğrul Sadi Tek Tiyatrosu

Bu gece (Heybeli) de, Cuma (Bebek) de, Cumartesi (A. Hisar) da, **NUR BABA**

Mahir bir hırsız yakayı ele verdi

Evvelki gece sabaha karşı Bebekte Macar tebaasından bir zatın ikamet ettiği köşkte mahirane bir sirkat yapılmış, evden bir çok kıymetli ve nadide eşya çalınmış, ev sahibinin vâki ihbarı üzerine faaliyete geçen zabıta, henüz tedkiktik tekemmül etmeden, hırsız yakalamıştır. Zabıta, hırsızın yakalandığını ev sahibine bildirdiği zaman, hâlâ ev dahilinde tedkikatını ikmal etmekle meşgul bulunan zabıta memurlarına takdir ve hayranlıklarını bildirmiştir.

Yakalanan hırsız sabıkâlılardan İnebolulu Raşid oğlu Şakir, suçunu inkâr etmemiştir. Bir müddettenberi zengin bir eve girerek kıymetli eşyaları aşırı mayı tasarladığını ve Bebekte gözüne kestirdiği bir köşkün bahçesine akşamdan girerek sabaha karşı evden kıymetli bir gramofon, bir dürbün, bir palto, gümüş tabaka, gümüş yemişlik ve gümüş sofra takımları çalarak, savuşturduğunu anlatmıştır.

Vak'adan haberdar olan zabıta derhal tahkikata başlamış ve evde müteaddid hizmetçileri bulduğunda halde hiç kimsenin nazarı dikkatini celbetmeden hırsızlık yapabilmesi, bu işin mahir sabıkâlılardan biri tarafından yapıldığını anlatmıştır.

Emniyet ikinci şube memurlarından bir kısmı evdeki tahkikat ve tedkikatı ikmal ile meşgul iken, diğerleri iki saat gibi kısa bir müddet zarfında hırsızın izi üzerine düşmüştür.

Çaldığı eşyaları derhal paraya tahvil etmek hülyasıyla sevinç içinde Tahtakaledeki odasında oturan Şakir, kapıdan içeri zabıta memurlarının girerek yakayı ele verdiğini görünce hayret etmekten kendini alamamıştır.

Hırsız müdüriyete götürülürken, eşyalar da sahibine gönderilmiştir.

Sarhoş hir kadın tutuldu

Taksimde oturan Şebine isminde 30 yaşında bir kadın, dün kendisini bilmiyecek kadar sarhoş olduğu halde İstiklal caddesinde dolaşarak nâra atmak ve rastgele çalmak suretiyle rezalet çıkardığından, zabıta yakalanarak müddelimumumiliğe teslim edilmiştir.

Bir sabıkâlı yakalandı

Hayli zamandanberi Şirketi Hayriye vapurları yolcularının muhtelif eşyalarını çaldığı halde bir türlü elde edilemeyen sabıkâlı hırsızlardan Raif oğlu Nuri, dün emniyet ikinci şube memurları tarafından yakalanarak müddelimumumiliğe verilmiştir.

Paşazade Said Cemilin yeni marifetleri

Nişantaşında Vali konağı caddesinde oturan Alman mühendisi Rudolf Ştayerin fotoğraf makinesini çalıp zabıta yakalandığını geçen nüşamızda yazdığımız sabıkâlı hırsız, Paşazade namile maruf Said Cemilin gün geçtikçe yeni suçları meydana çıkmaktadır. Kibar hırsız almanca'yı çok güzel konuştuğu için şehrimizdeki Almanlara musallat olmuş, bir çoklarının çanta ve eşyalarını aşmıştır.

Dün zabıta tarafından yapılan tahkikat neticesinde Said Cemilin iki suçu daha tesbit edilmiştir. Said Cemil, Taksimde Sraselvilerde Kapsal apartmanında oturan Alman tebaasından Antrelinin evinden bazı elektrik malzemesi ve Beyoğlu Meşrutiyet caddesinde Orta sokakta oturan gene Alman tebaasından madam İvanın çantasını çalmıştır. Çanta ve diğer eşyalar zabıta tarafından bulunmuş, sahiblerine iade edilmiştir.

Deniz işleri:

Karadenizdeki kazalar hakkında malûmat gelmedi

Karadenizde çıkan fırtınanın sebep olduğu kazalardan bahsetmiş, yedi motörün battığını yazmıştık. Dün yaptığımız tahkikata göre batan motörlerin boğulan tayfalarının kimler olduğu hakkında şehrimiz liman idaresine hiçbir malûmat gelmemiştir. Liman idaresinde pazar gecesi Ahırkapı açıklarında demirli iken fırtına tesirile sürüklenip giden ve içinde Hasan ve Mehmed adında iki tayfanın bulunduğu mavnanın akıbeti hakkında da malûmat yoktur. Mavnanın pek küçük olmaması dolayısıyla batmadığı tahmin edilmekte ve herhalde ıssız bir sahile vurarak tayfaların kurtulmuş olmalarına ihtimal verilmektedir.

Karadenizde batan motörlerin, limanlara uzak yerlerde batmış olmaları dolayısıyla İstanbul liman idaresinin vaktinde haberdar olması müşkül olacak ve kaza raporları ancak birkaç güne kadar gelebilecektir. Bu meyanda motörlerin sahib ve acentalarının da liman idaresine müracaat etmeleri icab ederken, bunu yapmamış olmaları hâdis hakkında vaktile malûmat alınmamasında âmil olmuştur.

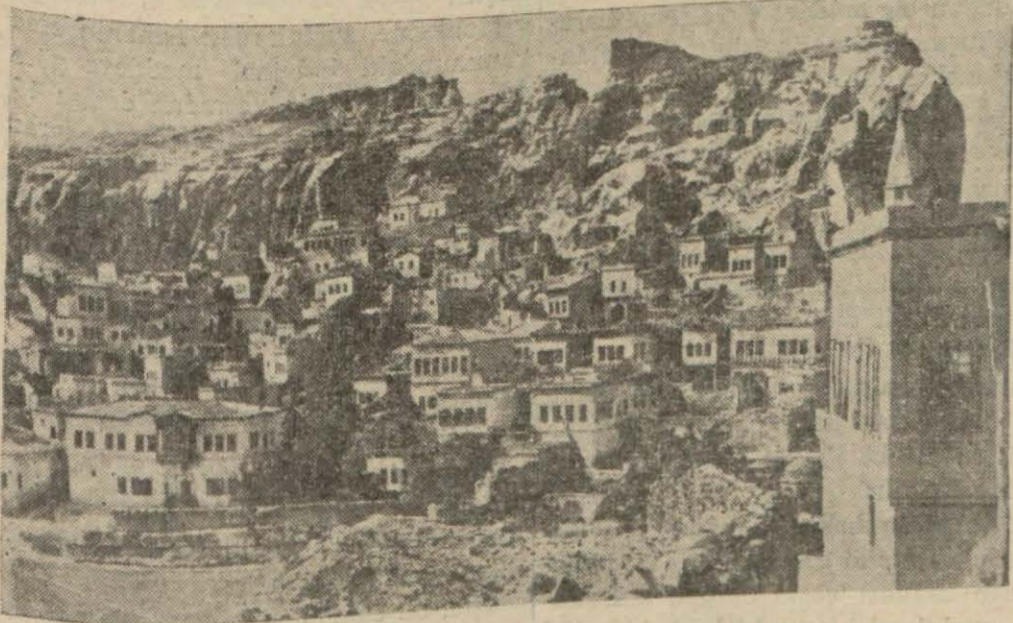
Akşam refikimiz 21 yaşında

Arkadaşımız (Akşam) dünkü nüshası ile yirmi yaşını bitirmiş, yirmi birinci yaşına basmıştır. Refikimizi tebrik eder, muvaffakiyetinin daimi olmasını dileriz.

MEMLEKET HABERLERİ

Yaş üzüm ve şarap şehri: Ürgüp

Civardaki bütün şehir ve kasabaların üzüm ve şarap ihtiyacını Ürgüp karşıyor. Ürgüp aynı zamanda Anadolu'nun tarihî şehirlerinden biridir

Tarihî Ürgüpten bir görünüş

Ürgüp (Hususî) — Kayseriye 65 kilometre mesafede bulunan Ürgüp deniz seviyesinden 1060 metre irtifaındadır. Kireçli bir toprak üzerinde Tapuz dağı teğinde ve karşısındaki tepelere dağıtılmış şirin bir şehirdir. Halkı bilhassa bağcılıkla meşgul olduğu gibi halıcılıkta çok ileri gitmiştir. Bütün civar memleketlerin yaş ve kuru üzüm ve şarap ihtiyacını bu şehir temin eder. Ürgüpün 28 büyük köyü vardır.

Ürgüp Selçukiler zamanında mühim bir şehirdi. Sultan İzzeddin Keykavus II, biraderi ile birlikte burada hüküm sürüyordu. Kardeşi Rükneddin Kılıçaslan IV, ismen saltanat sürüyor ve Konyada oturuyordu. İzzeddinin aleyhtarları Rükneddini Konyadan kavgıma çalıştırdı. «Develi» subaşısı Nusreddin ile Kayseri subaşısı Samsameddin ittifak ettiler, Rükneddin Kılıçaslan da Konyadan çıktı, Ürgübe iltica etti.

Sultan Alâeddin Keykubat III saltanatı zamanında bir çok zulümlerde bulunuyordu. Anadolu'da Naip Mecirettin Emir Şah ile vezir Sahip Alâeddin, Alâeddin Keykubatı Gazan hana şikâyet ettiler. Gazan han Anadolu'daki Tatar ordusu kumandanı Apışka'ya sultan Alâeddin ile birlikte bulunmasını ve onu yanından ayırmasını emretti. Apışka sultanı davet etti. Sultan korkusundan gace yarısı Sivastan kaçtı. Bir gecede beş menzil katederek «Ürgüp»e geldi. Ve Ürgüp mağaralarına saklandıysa da gene orada tevkif edildi.

Osmanlı Türkleri zamanında Ürgüp gene ehemmiyetini muhafaza etmiştir. Kadı evvelce Ürgüpte otururdu, meyva bahçeleri ile meşhur olan Ürgüp killi tepeler eteğinde Selçukî tarzını andıran ufak mescitleri ve bir de büyük Karaman oğlu camii, kârgir evleriyle zarif bir halde idi.

Ürgüp de damad İbrahim paşanın lütfundan mahrum kalmamıştır.

Ürgüpün on çeşmesi İbrahim paşanın hayratıdır. İbrahim paşa çeşmelerin taşlarını İstanbulun en iyi hattatlarına yazdırdı, Ahmed III devrinin en ziyade tarakki eden talik yazıları, Ürgüpte görülür.

Paşa çeşmelerin kitabelerini de ayrı ayrı şairlere yazdırdığı için Ürgüp

Yozgadda Şiddetli Yağmurlar

Bağlar bir anda dümdüz bir tarla haline geldi, iki kişi boğuldu

Yozgad (Hususî) — Yozgadda şiddetli yağın dolu ve yağmurlardan husule gelen seller oldukça mühim zararlar yapmıştır. Salman Fakılı köyüne giden 8 yaşlarında bir çocuk ve Fakıbeyli köyünden ihtiyar bir bostancu kadın sular tarafından götürülmüş cesedleri bulunmuştur. Yerköy istasyonunun Karanlıkdere nam mevkiinde yağın dolular bağları harap etmiştir. Seller bağları kumla doldurarak birer tarla haline getirmiştir.

Gene Yozgadda üç saat mesafede olan (Başına Yayla) köyünde bütün bağlar harap olmuş ve dere içinde otlatılan köye âid davalar sel suları tarafından götürülmüştür. Bu köylerde bir çok ağaçlar devrilmiştir. Zarar yüz bin lira tahmin edilmektedir. Yağmurlar hâlâ vakit vakit devam etmektedir.

Gemlikte zeytin sinekleri ile mücadele

Gemlik (Hususî) — İki ay mütemadiyen zeytin sinekleri ile mücadele etmiş olan ziraat dairesi artık vazifesini tamamlamıştır. Resim mücadelelerini bir istirahat anında gösteriyor.

İzmit emniyet müdürlüğü başkomiserliği İzmit emniyet müdürlüğü kısımlı idari şefi başkomiser Fehmi Karabekir Aydın vilâyet başkomiserliğine tayin olmuştur. İzmit ileri tarafından çok sevilen bu değerli komiserin şehrimizden ayrılışı halk üzerinde teessür husule getirmiştir.

Gemlikte "100," fakir çocuk sünnet ettirildi

Gemlik (Hususî) — 11 yıl kurtuluş bayramı günü öğleden sonra Çocuk Esirgeme ve Kızılay Kurumları tarafından - halkın yardımı ve belediye reisi Eşref Dinçerin başkanlığı altında toplanmış olan her iki kurumun azalarından müteşekkil bir komitenin faaliyeti ile - 100 fakir ve öksüz çocuğa birer kat sünnet elbisesi yaptırılmış ve bir de sünnet düğünü tertib edilerek hepsi de sünnet ettirildikten sonra belediye meydanına kurulmuş olan karyolalara yatırılıp tevdi ettirilmişlerdir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, bizim çocuklara iki üç gün içinde bir şeyler oldu...

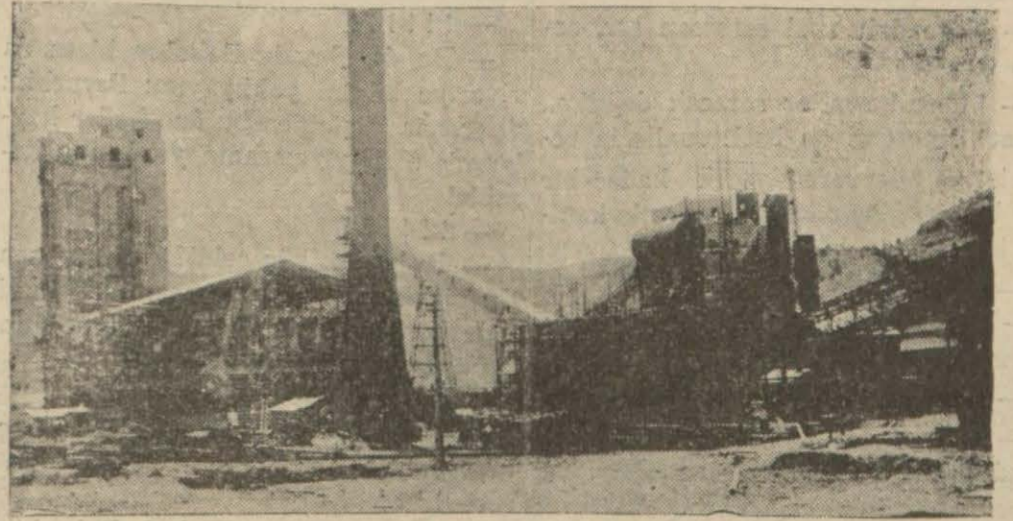
... büyüğü gelip bir şey isteyince.

... arkasından ortancası kalkıp aynı şeyi istiyor.. derken en küçüğü tutturuyor.

Hasan Bey — Mazur görür rader, Çekoslovakya ile komşuları hakkındaki gazete haberlerini okuyorlardı.

Karabükten her yıl 80.000 ton çelik alacağız

Karabükte yep yeni bir şehir kuruluyor. Birçok binalar yapıldı. sıtma ile mücadeleler de yapılıyor

Karabük Sömi kok fabrikası

Karabük (Hususî) — On beş yılın göz kamaştırıcı yaratıcılığı içinde yer yer kurulan fabrikalar, baştan başa yurdu birbirine bağlayan demiryollarına On beşinci yılda endüstrileşme programına dahil demir-çelik fabrikalarının semaya ser çeken bacaları giriyor ve bu suretle bütün dünyada sanayileşmenin anası telâkki edilen demir-çelik fabrikalarımızı kurmuş bulunuyoruz.

3/4/1937 de temelatma töreni yapılan çeltik tarlası yılanlar diyarının boşlukları üzerinde Atatürk çağında bütün kabiliyetlerle beliren Türk enerjisinin en bariz bir örneğini pek yakın bir gelecekte küşat resmile ikmal etmiş bulunacağız.

Yeni bir şehir kuruluyor

Bir yandan fabrika kurulurken diğer taraftan da şehir inşaatı devam etmektedir. Sümer Bank geçen yıl Karabük istasyonunun şimalinde Durna ormanlarının şark yönü eteğinde dörder dairesel, her daire üçer oda hol, mutfak, banyo ve helâyi ihtiva etmek üzere altı memur apartmanı, dörder odalı ve her türlü konforu haiz beş müdür evi ve bir de bekar memurlar apartmanı inşa ettirmiş, bundan başka İngiliz uzmanlarının ikametine tahsis edilmek üzere müteaddid pavyonlar tesis etmişti. Elektrik, su ve sair her türlü istirahat esbabını ihtiva eden bu binalar inşaatın artması dolayısıyla kifayetsiz gelmeğe başlamış olduğundan fabrika müdüriyeti Safranbolu nun on üç kilometre uzakta bulunuşunu da göz önüne alarak bütün memur ve müstahdemini fabrika çevresinde toplamak üzere burada daha büyük mikyastan inşaata karar vermiş ve bunun için de evvelimde çevredeki vilâyet, kaza ve köylerle olan ilgi, muhitin içtimai durumu ve iklim vaziyeti nazarı itibare alınarak bir şehir plânı yapılmak üzere memleketimizde çalışan maruf bir kaç ecnebi profesörünün fikir ve mütalealarına müracaat edilerek geniş mikyasta bir şehir plânı ihzar olunmuştur. Pek yakında hazırlanan bu plâna uygun şehir inşaatına başlanacaktır. Bu maksadla istasyon civarında yeniden istimlakler yapılmışa başlanmıştır. Plân büyük bir şehrin haiz olması lâzım gelen ilk, orta okullar, belediye vesair bütün devairi ihtiva edecek geniş bir çapta meydana getirilmiştir.

Çelik fabrikasının vasıfları Karabük demir - çelik fabrikalarının çelik ocakları Tomas sisteminde olacaktır. Yüksek fırınlarda çıkacak olan ham demirlerden başka hurda demirler de tekrar eritilerek çelik haline ifrag edilebilecektir. Bu itibarla memleketimizde demir vasfını haiz olan en küçük paslı işe yaramaz sandığımız bir çivi parçası dahi fabrikalarımızın izabe fırınlarında işler hale gelecektir.

Her biri 65-70 ton kapasitesinde olmak üzere dört izabe fırını tesis olunacaktır. Daha sonra bu fırınların genişletileceği cihetle daha temiz olarak istihsal edilecek olan çeliklerimiz en ince işlerde cerrahî ve sanai âletlerin imaline elverişli olacaktır. Hali hazırda bir yılda elde edeceğimiz saf çelik aşağı yukarı 80.000 tonu geçecektir.

Bu ilk istihsal edilecek çelikten ray, potrel, lâma, su boruları vesair bu gibi işlerde kullanılacak ve her nevi döküm işleri yapabileceğiz.

Yurdumuzda ilk olarak tesis olunan bu muazzam fabrikaların pek yakın gele-

mekte randıman nisbeti arttırılacak ve

tedricen lokomotif, otomobil, benzin ve gaz motorları, su tulumbaları, ziraat makineleri, buhar kazanları ve makineleci, su türbinleri vesair memleketimizde ihtiyaç messeden her çeşid alât ve avadanlıklar imal etmekte üzere bugünkü demir-çelik fabrikalarının mütemmimi müteaddid fabrikalar kurulacaktır.

Sihhi durum

Fabrika inşaatı dolayısıyla birdenbire halkın bir noktada tekküsif edişi sihhi vaziyet üzerinde ehemmiyetle durmak ve bir çok tedabir ittihaz etmek ıztırarını tevliid etmiştir. Bidayettenberi Sümer Bankın azamî itina ve titizlik gösterdiği bu cihet bilhassa fabrika direktörü Azmi Cemil Tlabarın en çok üzerinde durduğu bir husus olmuştur. Bu maksadla önce fabrika sahasında tesis olunan on yataklı revir tevsi olunarak 35 yatağa çıkarılmış, ayrıca Yenışehirde yapılan müdür evlerinden biri de on yataklı küçük bir hastane haline ifrag edilmiştir. Her çeşid operasyon hâdiselerine müdahale edilebilecek âleti cerrahiye getirtilmiş ve sıhhat teşkilâtının başına Profesör Nisen'in muavinlerinden Dr. operatör K. Baran celbolunmuştur. Bundan başka dahiliyeye mütehasıs Dr. Seyid, sıhhat memurları, eczacı ve son günlerde kadroya bir de diş doktoru ilâve edilmiştir.

İnşaat devresinin devamı buradaki sihhi çalışmaların siklet merkezini bürodan ziyade dışarılar temin etmektedir. Bu itibarla celbolunan iki sihhiye otomobili mütemadiyen montaj halinde bulunan sahada gezmekte ve âcil vak'aları takip etmektedir.

Sıtma mücadelesi

Fabrika sahasının bulunduğu mevki jeolojik durumu itibarile münhat ve yekdiğerile birleşen dağların vadisinde her birleşme noktasındaki boğazdan akıp gelen mütehalif havanın birbirini tutmayan imtzaçsızlığı içinde ve aynı zamanda Avaraç, Soğanlı (= Kanlıca) ların Filyo Irmağına döküldüğü noktadan başlayıp Kuzyaka yaylalarının garb yönü eteğinde münthehi olan bir müselles teşkil ettiğinden bu iki yöünden akan suların yer yer bıraktığı birikintiler sıtma mikropplarının vasitai intişarı olan sıvrisinekle rin husulüne meydan vermekte ve muhit bu yüzden pek müdhıs sıtma buhranı geçirmekte idi. Başta fabrika direktörü olmak üzere doktorların ve fabrika idare âmirliğinin ilk önce bu âfeti önlemek maksadile aldıkları tedabir bataklıkları kurutmak ve haftanın iki gününde her işçiye kinin tevzi etmek olmuştur.

Mevsimin en sıcak günlerinde, sineklerle mücadele sırasında fabrika direktörlüğü Karabükteki dükkânları alâkadar memurlar vasitasile sık sık filit yaptırmış ve buradaki umumî sıhhat işlerini de fabrika doktorlarının daimî kontrolü altında bulundurarak tenvirat işleri meydanında bilhassa temizlik işlerini mevkii icab ettirdiği azamî ciddiyet ve itina ile takip etmiştir.

İşçi barakaları

Fabrika inşaatında çalışan bilûmum işçilerin iskânı için vücade getirilen bu (Devamı 13 ncü sayfada)

Bilmediklerimiz

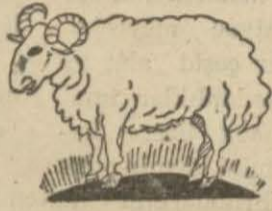
— Çok şey bilirim!
İddiasında idi.
— Bilmezsin.
Dedim. Güldü:
— Neye dair sual sorarsan sor, cevap vereyim.
— Müşkül sualler soracak değilim.. fakat soracağım en basit suallerin cevaplarını bile veremeyecek kadar bir şey bilmediğine o kadar kuvvetle kanım kil..
— Haydi sor, bekliyorum.
— Soruyorum, birinci sual.. şu anda karının saçları ne renktedir?
— !!!!!!!
— Birinci sualime cevap veremedin.. şimdi ikinci suali soruyorum. Orta Avrupanın bugünkü coğrafi vaziyetini bilir misin?
— !!!!!!!
— İkinci sualim de cevabsız kaldı.

Daha basit bir sual sorayım: Her zaman aldığımız yiyecek maddelerinin bir tanesinin olsun mürekkebatı nedir?
— !!!!!!!
— Bu da olmadı. Bakalım biraz da riyaziye bilgini yokliyayım: Pazarlıklı alış veriş yüzünden bu ana kadar kaybetmiş olduğun paranın yekûnunu hesabla!
— !!!!!!!
— Bu da mı güç geldi? Dostum, sen de hiçbir şey bilmiyormuşsun.. şimdi öyle basitini basiti bir sual soracağım ki âdeta sormıya sıkılıyorum.
— ? ? ? ? ? ?
— Karaköyden Türbeyle otobüs kaç kuruştur?
— !!!!!!!
— Bunu da bilmedin ha?. Daha bilmediğin kim bilir neler neler vardır!..
İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Koyunu en çok olan memleket

Dünyada koyunun en çok bulunduğu yer Avustralyadır. Burada 113 milyon, koyun, Hindistanda 98 milyon keçi ve koyun, Rusya'da da 61 milyon keçi ve koyun vardır. Arjantin ve Uruguayda 55 milyon, Amerikada da 52 milyondan fazla koyun bulunur.

Cenubi Amerikada 35 milyon, Yeni Zelanda'da 29 milyon, İngilterede 17 milyon, Çinde 15 milyon, İranda 14 buçuk milyon, Türkiyede 10,75 milyon koyun mevcuttur.

★

Kreutzer Sonata nedir ?

Meşhur Alman bestekârı Beethoven tarafından bestelenmiş olan bir sonattır. Bestekâr bu eserini, 1831 de Cenevrede ölen tanınmış Fransız viyolonisti Kreutzer'e ithaf etmişti. Eser, ilk defa olarak Viyanada 1803 senesinde piyanoda Beethoven'ın refakatli viyolonist Bridgetower tarafından çalınmıştı. Bestekâr, eserinin bu derece mükemmeliyetle çalınmasından dolayı ziyadesizle memnun olarak, bestesini bu viyoloniste ithaf

Denizcilerin geniş yakalarının mazisi

Deniz üniformalarının arkalarından boyundan aşağıya doğru sarkan dört köşe yaka çok eski bir mazinin yadigarıdır. Eski asırlarda gemiciler saçlarını kadınlar gibi uzun bırakırlar ve parlak durması için de bol yağla yağlarırlar. Sonraları sıhhat noktasından bu usulün mahzurü görüldü ve İngilterede kralın imzası ile neşredilen bir beyannamede: Elbise yakalarının yıkanabilmesi için üniformaya düğme ile ilâştirilecek şekilde yapılmaları denizcilere emredildi. İlk günlerde bu parça halindeki yaka kısa idi, sonra saçın miktarı ile müteneşib olarak uzatıldı ve nihayet bugünkü şeklini aldı, zamanımızda da ihtiyaç kalmamasına rağmen bir an'ane halinde muhafaza edildi.

İngiliz gemicilerinde dört köşe yakanın etrafındaki üç beyaz şeride gelince: Bir vakitler bu üç şeridin meşhur İngiliz amirali Nelson tarafından Nilde, Kopenhagda ve Trafalgarda kazanılan üç zafer işareti olduğu söylenirdi, fakat tarihî araştırmalar sonunda bu iddia tahakkuk etmemiştir.

etmişti. Fakat iki sene sonra Kreutzer Sonatanın notası çıktığı zaman, üzerinde «Kreutzer'e ithaf olunur» ibaresini görenler hayret içinde kalmışlardı.

GÖNÜLİSLERİ

Nişan meselesi..

Bir ihtilâf ki, karşısında cebhe alan iki tarafı da ilk bakışta haklı görmemek mümkün değil.
Taraflardan biri erkektir: Bir müsamere bir genç kız görmüş. Beğenmiş. Müşterek bir tanıdık vasıtasile kendisini takdim ettirmiş, ailece tanışmalarını temin etmiş. Bir müddet sonra da genç kızın kendisi için ideal bir zevce olacağı kanaatini edinmiş, fikrini söylemiş, muvafakat cevabını almış. İhtilâf da o dakikada başgöstermiş. Delikanlı:
— Şimdi nişanlanalım, bir yıl sonra evleniriz, fikrinde, genç kızın ailesi ise:
— Nişanla birlikte nikâhı da yapmak lazım, düğünün bir sene sonra olmasında mahzur yoktur, cevabını vermiş.
Delikanlı bana yazdığı mektubda bütün bunları anlattıktan sonra hareket tarzının hakikî sebebini izah etmek üzere:
«— Derhal nikâhlanmak iyi, fakat kızı henüz kâfi derecede anlıyamadım, ya evlendikten sonra anlaşamazsak?..» diyor.

Delikanlı haklıdır, mademki ha-

yatına bir eş alıyor, elbette tanımak, anlamak, ruhunu okumak mecburiyetindedir, fakat bu hak sadece zahirdir, zira kendisine sormak mümkündür:
Tedikliklerin menfi bir netice verdiği takdirde kızın ailesine nişan hal-kasını iade ederek Allaha ısmarladık diyeceksin, demektir. Bu takdirde eski tâbirle kızın «sît-ü-şöhreti» ne olacak?
Delikanlı bu suale cevap veremeyecektir. İkinci derecede hatalıdır da. Zira:
Kızla evlenmeye talib olmadan evvel tedkikatını yapmalı, kanaatini edinmeli ve nihayet mektubunun başında ve sonunda tezada düşmemeli idi?
Hâdisede ikinci taraf kızın ailesidir, ve o da haklıdır, şu farkla ki onun haklı oluşu zahiri değil, esastır. Ve ilâve edeyim: Her namuslu ailenin yapacağı da budur.

★
Bay «Büoz» a:
Yukarıda bir başka okuyucuma vermiş olduğum cevab sizin için de ölçü olabilir. Hareketinizi ona göre tanzim ediniz.

TEYZE

Kadın Köşesi

Pratik şık iki model

En güzel elbiseden de bundan fazla beklenir?
Sağdaki bu sonbahar yeniden moda olacak olan truakar mantoların en şıklarından biri. Arkası robah. Ön robahın altında iki küçük cebi var. Yaka kenarının çizgisi ön etekte de devam ediyor.
Soldaki: Gene bu sonbahar sık sık görüp beğeneceğimiz uzun ceketlerden biri. Reverler geniş, kollar düz, göğüs kruaze... Yerine göre (6, 8, 10) karşıklı düğme ile iliklenen bu kruaze göğüsler bu mevsimden itibaren pek moda olacak.
Etek düzdür.

Her kadın bilmelidir:

Çamur lekesi nasıl çıkarılır ?

Çamur, koyu renk elbisede beyaz, beyazda koyu renk leke bırakır diyenler çoktur. Rengi ne olursa olsun madem ki bir lekedir. Temizlenmelidir.
Bunun için:
a. Çamur lekesini mümkün olduğu kadar temizlemelidir.
b. Önce kuvvetli kuvvetli fırçalsmalıdır.
c. Sonra sirkeye batırılmış temiz bir bezle lekeli yeri silmelidir. Yalnız pek nazık kumaşlara bu usul tatbik edilemez.

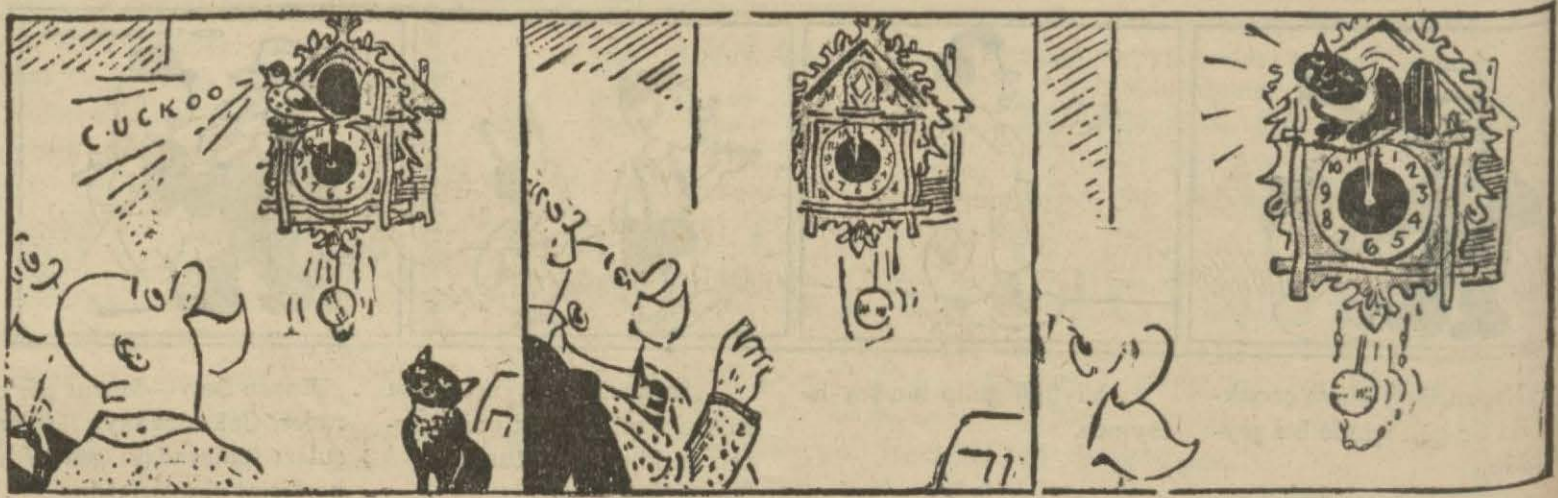
Lahna kokusunun eve yayılmaması için ne yapılmalı?

Lâhana sık sık pişirilen bir yemektir ama pişirirken kokusu çekilmez şeydir. Hele ev veya apartman küçük olursa... Bu kokudan kurtulmanın çaresi şudur: Tencerenin kapağını sıkı sıkı kapaduktan sonra üstünü sirkeye batırılmış bir bezle örtmeli.

Sirke daha bir çok işlere yarar

1. Odanızın hava bozulunca ilk iş pencerenizi açarsınız. Fakat bazan bozuk havayı tamamen temizlemeye bu da kâfi gelmez. Bir odanın havasını tam manasile temizlemek isterseniz derhal ateş tavasını kızdırın, içine birkaç damla sirke döküp her köşede gezdirmelisiniz. On dakikaya kalmaz, temiz bir havaya kavuşursunuz.
2. Mürekkebiniz bitti. Acele de bir şey yazmanız lazım. Hakkaya su damlatmanız yazacağınız yazı o kadar renksiz olur ki bir işe yaramaz. Su yerine biraz sirke dökerseniz yazınıza yetişecek kadar ve rengi pek parlak bir mürekkebe elde edersiniz.

iki ahbab çavuşlar:

Mahkemelerde

Kumaracı yokuşunda bir adamı boğan katiller mahkûm oldular

Cezayı hafifletici sebebler dolayısıyla suçlulardan biri 12, diğeri 10 sene hapis yatacak

Dün, Ağırceza mahkemesinde, üç cinayet davası neticelendirilmiştir.
Bundan bir müddet evvel Kumbaracı yokuşunda Ömerin işletmekte olduğu ekmecki dükkânında, Abdullahı iple boğarak öldürmekten maznun Ömer ile Bekir, taammüden öldürmek suçundan, Ağırcezada tahtı muhakemeye alınmışlardı.

Suçlular, mahkemede verdikleri ifadelerde, Abdullahın evvelce Ömerin kardeşi Halili öldürmüş olduğuna ve hâdisge gecesi Ömerin dükkânına haraç almak maksadile geldiğine dair iddialar ileri sürmüşler; esasen, maktulün ahlâksız ve belâlı bir adam olduğunu söylemişlerdir.

Yapılan muhakeme neticesinde hâdisede taammüd görülemediği ve iddialardan bazıları varid olduğu anlaşılacak, suçlular lehine tahfif sebebi kabul edilmiştir. Fakat, maktul Abdullahın, evvelce Ömerin kardeşi Halilin öldürülmesinde alâkalı bulunduğuna dair bir delil elde edilemediğinden, bu cihet kabule şayan görülmemiştir.

Neticede ceza kanununun 448 inci maddesine tevfiikan, suçlulardan Bekirin 12 sene, Ömerin ise yaşından dolayısı 10 sene müddetle ağır hapse konulmalarına ve her ikisinin müebbeden âmme hizmetlerinden mahrumiyetlerine karar verilmiştir.

Kayınpederini öldüren Şileli Hüseyinin muhakemesi bitti

Şilenin Kızılcaköyünde işlenen bir cinayetin muhakemesi de, dün sona ermiştir.
Suçlu Hüseyin Filiz, köyün yakınındaki bir mısır tarlasında bir gece sabaha kadar beklemek suretile, ertesi günü kayınpederi Mustafayı çifte ile öldürmekten maznunen mahkemeye verilmmişti.

Suçlunun iddiasına göre, kayınpederinin kendisini daimî tahkirleri ve suçlu ile evli bulunan üvey kızı Fahreye tecavüz etmek istemesi, aralarında içbirar doğurmuştu.
Hüseyin Filizin hareketinde, taammüd gören iddia makamı, ceza kanunundaki 450 nci madde hükümlerine göre, idamını talep etmişti. Ancak, mahkeme işlenen fiili 448 nci maddeye uygun bularak, Hüseyin Filizin 12 sene ağır hapse konulmasını ve müebbeden âmme hizmetlerinden mahrumiyetini karar altına almıştır.

Feriköy cinayeti neticelendi

Feriköyde, Müyesser isminde bir kadın yüzünden, sabık komiser İsmail Hakkıyı bıçakla yaralayarak öldüren kömürücü Remzi ile, İsmailin muhakemeleri de, Ağırcezada dün neticelenmiştir.
Suçlulardan İsmailin hâdisge gecesi alâkalı bulunduğu Müyesserin evine giderek sarkıntılık ettiği, İsmail Hakkının içerde bulunduğunu öğrenince yanına Remziyi de alarak, gene kapıya gittikleri ve bilâhare dışarı çıkan İsmail Hakkının hâdisede hiçbir tahriki bulunmadığı, mahkemece, sabit görülmüştür.

Bu hale göre suçlular lehine hafifletici her hangi bir sebep de bulunamamıştır.

Mahkeme, suçlulardan İsmailin ceza kanunundaki 448 inci maddeye göre 18 sene, Remzinin yaşından dolayı 12 sene ağır hapse konulmalarına karar vermiştir. Aynı zamanda, her iki suçluyu da, müebbeden âmme hizmetlerinden mahrum etmiştir.

Samatyada bir kadını yaralayan genç tevkif edildi
Samatyada deniz kenarında vukus gelen bir hâdisge, dün müddeiumumlîğe intikal etmiştir.
Muze ismindeki bir delikanlı, Virjini isminde bir genç kıza âşıktır. Fakat kızın ağabeyi Agob, birleşmelerine mümanaat etmektedir.
İşte, bu bahis deniz kenarında tekrar tazelenmiş, Muze birdenbire bıçağını çektiği gibi, Agobun üstüne hücum etmiştir. Agobun anası Sobiya da, «Eyvah! Oğlumu öldürüyorlar!» diye araya girince, kolundan yaralanmıştır.
Dün, Sultanahmed 2 nci sulh ceza hâkimi tarafından tevkif edilen suçlu Muzenin evrakı, asliye ceza mahkemesine sevk edilmiştir.

Bir saat hırsız yakalandı

Dün adliyeye bir hırsızlık suçlusu sevk edilmiştir.
Demirkapıda bir lâstik fabrikasında müstahdem olan Avram, aynı fabrikada çalışan Raşelin bir kol saatini çalmış, iki gün sonra Bitpazarında satarken yakalanmıştır.
Dün müddeiumumlîğe verilen suçlu, Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkiminin kararile tevkif edilmiştir.

Düzelme

18 Eylül tarihli nüshamızda Trakya ve İstanbul şeker fabrikaları şirketi ile maliye bazinesi arasındaki davadan bahsederken (mahkemede hâzife vekil olarak Ankara Hukuk Fakültesi Profesörlerinden Şevket Mehmed Ali hazır bulunmuştu) denilmişti.

Şevket Mehmed Ali hazinenin değil şirketin avukatıdır. Hazineyi, hazine avukatlarından Rifat Ahmed Brand temsil etmiştir.

Pollste :

Bir amelinin iki parmağı koptu
Büyükdere kibrit fabrikasında çalışan 19 yaşında Süleyman, fabrikaya aid keresteler kamyondan boşaltırken sol eli sıkışmış, iki parmağı kopmuştur. Yaralı fabrikanın otomobil ile Amerikan hastanesine gönderilmiş, tedavi altına alınmıştır.

Bir işçi başından yaralandı

Ortaköyde Meşrubat sokağında oturan Karabet, Güneş tütün deposunda çalışırken baskı makinesinin kolu kazaen başına çarparak yaralanmış ve tedavi altına alınmıştır.

Bir arabacı arabadan düştü

Küçükpazarda oturan araba sürücüsü Kemal, dün idar etmekte olduğu araba ile Eminönünden geçerken hayvanlar birdenbire ürkererek koşmaya başlamışlardır. Arabacı müvazenesini kaybederek yere düşmüş ve bacağından yaralanmıştır.

Yakalanan kumarbazlar

Pangaltıda Gazhane sokağında 26 numaralı Gayret apartmanında oturan Rüştü'nün dairelerinde kumar oynadıkları haber alınan meşhur kumarbazlardan Ekrem ve arkadaşları suç üstünde yakalanarak müddeiumumlîğe teslim edilmişlerdir.

Kara kedinin marifeti

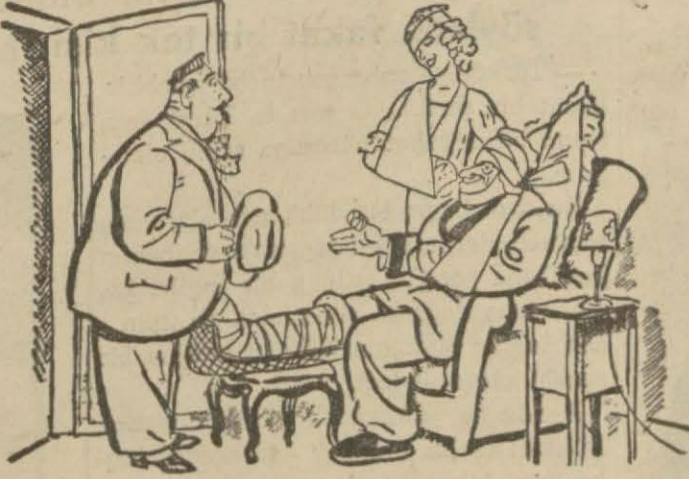

Hasisin iskarpini

Otel garsonu koridorda bir çift iskarpini fırçalıyordu. Bu otelin müdürü gördü, hiddetlendi:

— Ben sana kaç defa söyledim. Koridorda ayakkabı fırçalanmaz; al ayakkabıları götür aşağıya, fırçala, getir.

— İmkânı yok efendim. Bu pabuçlar hasis bir müşterinin. Bağların uçlarını oda kapısının içinden kendisi tutmuş bırakmıyor.

— Trenle gitmiştik, otomobille döndüğümüzü ise; öğrenmek olmasın diye herkese söylemiyoruz.

Neye ?

Konferans verme meraklısına bir tavsiyede bulundu lar.:

— Konferans biter bitmez halkı bir baş selâmle selâmlar ve ayaklarının ucuna basarak ayrılırsın.

Konferans verme meraklısı merak etmişti, sordu:

— Neye ayaklarının ucuna basarak ayrılıyorum?

Cevap verdiler:

— Seni dinleyenleri uyandırmamak için!

Güzel fıkralar

Güçlük

Muallim talebeye sordu:

— Bana acaibi sebai âlemi sayar mısın? Talebe sustu, muallim hiddetlendi: — Sualim güç geldi galiba! — Hayır efendim, güç gelen sual değil cevaptır.

★

H yır

Ayyaş şişesini masanın üzerine koymuş çakıştırdı duruyordu, merak edip sordular:

— Hayatta sizi teselli eden yalnız bu şişe midir? — Hayır, bir şişe de cebimde taşırım.

★

Tahammül

Bir mecliste, yaşlıca bir zat anlattı: — Kadınlar ızdıraba erkeklerden fazla mütehammildirler.

Sorduk: — Ruhiyat mütehasası misiniz? — Hayır, dedi, ayakta bacağımı!

★

Mahcubiyet

Ezacı tanıdık müşterisine:

— Ev halkı nasıllar? Tanıdık müşteri: — Ben de size karşı mahcubum amma, ne yapmalı kader hepsi iyidirler!

★

Bana lâyük

Devriâlem seyyahı anlattı:

— Bir yerde bir prenses beni görmüş, beğenmişti: Tam bana lâyük demişti.

Sordular: — Sonra ne oldu, neye ayrıldınız?

— Kaçtım.

— Fena huylu mu idi?

— Bilmem!

— Fazla hodbin mi idi?

— Bilmem!

— Peki kaçmanıza sebep?

— Yamyamdı. Beni kendine lâyük bir yiyecek olmak itibarile beğenmişti.

— Kedim, izzeti nefesine düşkündür.. Bir fare kapamı aldım diye üç gündür ne yemek yiyor, ne de çıkıp geziyor.

Çakmak al

Anne, çocuğunu azarlardı:

— Senin yaşındakiler kibritle oynamamalıdır.

Çocuk düşündü, annesinin yüzüne bakı.

— Öyle ise anne bana bir çakmak al!

— Dünya güzeli arıyordum.. siz mi siziz, yoksa oturan bayan mı?

Seyyahat hatıraaları

— Yılan oynatan Hindlinin düdüğü elime geçti. Bak ne güzel çalıyorum.

— Biletsiz olduğu için mi saklanıyor? — Hayır, kocam olduğu için!

— Lügate baktım, şekerli kahvenin mukabilini bulup söyledim.. bana bunu getirdi.

Hoş sözler

Belli olmuyor

Doktor hastasına sordu:

— İştahınız var mı?

— Belli olmuyor doktor!

— Nasıl belli olmuyor?

— Bazan iştahım var sanıyorum, fakat yemek yeyip karnımı doyurunca iştahım kesiliyor.

★

Taşıyamam

Kadın, bir çok eşya almış hepsini kocasına yüklemişti. Cemekekinin birinde otomobil gördü:

— Ne güzel otomobil!

— Aman karıcığım sakın alalım deme, elim kolum dolu, taşıyamam!

★

Karşılık

Budala âşık, sevgilisine iânı âşk ediyordu:

— Kendimi sizin yanınızda âdeta katanlanmış sanıyorum.

Sevgili gülümsedi:

— Uzaklara doğru uçverseniz!

★

Telâkki meselesi

Bay söyledi:

— Güzel bir kadınla evlenmiş olan budala bir erkek mes'ud sayılamaz.

Bayan da söyledi:

— Zavallı kocacığım, desene ki sen hiç mes'ud olmadın?!

★

Takma diş

Annesi, çocuğuna sordu:

— Bebeğinin dişlerini ne yaptın?

— Senin yaptığın gibi gece çıkarıp su dolu bir bardağın içine koydum!..

★

Yandı

İki dost arasında:

— İşler nasıl?

— Fena.

— Ne oldu?

— Fabrikam yandı.

— Senin fabrikam ne fabrikasıydı?

— Yangın söndürme âletleri yapardı.

Kadın — Bu on beş günlük izin müddetinde gezip, eğlenip rahatına bak-tın ya!..

Onu seviyorum

Erkek:

— Hani beni seviyordun?

Kadın:

— Sevmiyordum!

— Öyle ise gönderdiğim çikolataları neye kabul ettin?

— Çikolatayı seviyorum.

SEYAHAT MEKTUPLARI : 45

KAF DAĞININ ARKASI

İSTANBUL

TAHRAN

Yazan: Vasfi Rıza Zobu

Nefis İran halılarını çocuklar dokuyorlar

Hacı İbrahim Ağanın imalâthesinde dokunan halıların en mühimmi, Londra'da, kral sarayına hazırlananı idi.. yarı yerine kadar işlenmiş, bu tezgâhın başında da dört çocuk oturuyordu.. içlerinden biri «çocuk» bile değildi.. dört karış boyunda bir bücürdü o.. burnunu yaptığı eserin üstüne yapıştırmış.. renkli çilelerden aldığı yün iplikleri, önündeki gergin tellere ilmikleyiyor, ve bu binlerce, yüz binlerce ilmiklerden, bir tablo kadar güzel olan halı meydana çıkıyordu.. İngiliz saray kralisi ne hazırlanan bu kıymetli eser, işte bu «altından on iki» yaşına kadar olan dört bücür işliyorlardı.. yarın, öbür gün, hanedan erkânı, bakacaklar ki: saraylarının salonuna yeni bir halı yapılmış.. üstüne basmağa kıyamadıkları bu nefis eseri seyrederken: «Bunu yapan san'atkâr, kim bilir kaç senede bu mahareti elde etmiş ve üstad olmuştur» diyecekler..

Dünyanın en meşhur eserlerinden olan bu halıların ipliklerini ayıran ve onları «çile» hâline koyan «üstad» iki gözden mahrum bir âmadır.. imalâthanenin kuytu bir köşesinde toprak zemin üstüne bağdaş kurmuş, önünde iptidai bir çıkılık, «renk renk» yumakları «ayrı ayrı» tasnif ediyor.. bu havasız yerde, bu çok sıkıntılı iş başında, zavallı âmâ, bazan başı döner, düşer bayılmış.. «çile» lerin içinde çile dolduran bu zavallının gündüğü de bizim paramızla (15-20) kuruş arasındadır.

İmalâthanenin, bir de resim atölyesi var.. rendesiz tahtalarla yapılmış, teneşire benzer masalar başında üç ressam.. bunlar halı resimlerini yapan üstadlardır.. göğsü bağı açık, baldırı çıplak üç san'atkâr.. ellerinde cedveler, önlerinde kâğıtlar.. karelere ayrı ayrı yapıyorlar.. bu çiçeklerle süslenmiş, bir gülistan manzarası almış resimleri seyrederken, burnuma keskin keskin bir koku geldi.. «civarda abdesthane var. Kapısı da açık kalmış!» diye düşündüm.. bulunduğum yerin karşı tarafında abdesthaneyi gördüm, amma kapısı yok ki, kapalı olsun.. hem koku oradan gelmiyor.. atölyenin kapısının önünden lâğım açıkta geçer miş!.. Bu nefis âsârın yapıldığı yere, bu pis kokuları orası üfürmüş..

Gördüm ki: İran halılarıyla, fiat hususunda bizim rekabet etmemize bugün imkân yoktur.. bu bir para ve kanun meselesidir..

Para meselesidir; çünkü: dünya piyasasında İran parası, bizim paramızdan daha düşüktür.. binaenaleyh, malını satarken, kendi parasının tutarını alacağı için, daha az sterlin ve daha az dolar ister.. memleketinde de amele yevmiyesi «hiç» denecek derecededir.. yalnız halı işinde değil; her sahada amele az günde çalışmak mecburiyetindedir.. İranda vâsi mikyasta imar faaliyeti olduğundan, devlet, bir kanunla amele gündeliklerini tesbit etmiştir.. bunun haricinde hiç kimse fazla para istiyemez.. halıcılar hem bu kanundan istifade eder-

Bir İran halısı

ler, hem de tezgâhlarının başında altı yaşından on iki yaşına kadar çocukları çalıştırılır.. dünyanın her tarafında, çocuk yevmiyesi, büyük adam yevmiyesinden daima az olduğu için, halıcılar bundan da istifade ederler.. halbuki bizde bunun imkânı yoktur. Çünkü «kanun meselesi» dir..

Kanun meselesidir; çünkü: bizde iş ve maarif kanunu vardır.. evvelâ çocuklar, (7-13) yaş aralarında mektebe gidip okumağa kanunen mecburdurlar..

Böyle de olmasa, çocuklara taallüku olan başkaca bir kanun daha vardır.. bunlarla, çocukların yapacakları işleri kontrol etmek kabildir.. çocuklara, neşvü-nemasına mâni olacak, sıhhatini bozacak işler görürülmez.. çocuk kim olursa olsun, ister Türk tebaası, ister ecnebi; istikbaline maddî ve manevî zararı olacak hiç bir işi, Türkiye hududları dahilinde çocuklara gördüremezsiniz..

İstanbul'a bir tarihte Çinli mi, Japon yahı ne, Turani bir artist ailesi gelmişti Bunlar akrobat numaraları yaparlardı.. sekiz on yaşında olan çocukları, belini kararak, başını bacaklarının arasından sokarak, kendisine ızdırab veren şekillerde acıklı hallere girerdi.. bu turup sonra Ankaraya da gitti.. şehir bahçesinde oynadığı ilk akşam, bizzat Dahiliye Vekâleti tarafından bu çocuk, ızdırabdan kurtarılmış ve hüner göstermekten menedildiği..

Bizim tiyatrunun başına da buna benzer bir iş gelmişti.. operet oynadığımız zamanlarda baleye iştirak eden, on, on iki yaşlarında iki küçük kızımız vardı.. mektebe gitme çağında oldukları için hükümet bunların gece yaralarına kadar uykusuz kalmasına müsaade etmedi.. bunlar da geceleri sahneye çıkamaz olmuştular!..

Dost ve kardeş İranın da bizdeki kanunlara müşabih kanunlar yapması herhalde pek yakındır. O zaman İranda da benim şahid olduğum sahneler görülmeyecektir.

Vasfi R. Zobu

Bir çocuk pencereden düşüp ödü

Yüksekkaldırımında 138 numaralı evde oturan Hayimin kız 2 yaşında Ester evlerinin 8 metre irtifandaki penceresinden sokağa düşerek ağır surette yaralanmış, ve nakleildiği Şişli çocuk hastanesinde ölmüştür.

Bir çocuk tramvaydan düştü

Üsküdar'da Selâmsız caddesinde oturan 11 yaşında Dursun tramvaya binerken düşmüş ve sağ elinden yaralanmıştır. Yaralı Nümu-ne hastanesine kaldırılmıştır.

Edebiyat hükümdarları

Byron, hayatı, eserleri

Yazan: İbrahim Hoğri

Byron (Bayron) Fransa İhtilâlinde tam bir yıl önce, yani 1788 de Londra'da doğdu.

İngiliz romantizminin en ileri şairlerinden ve nevi şahsına münhasır bir tipli olan Byron'u iyi tanıyabilmemiz ve hakkında da garaz ve ivazsız bir hüküm verebilmemiz için, ailesini gözden geçirmek icab ediyor. Hakikaten Byron'un babası, beşeri mevzulara ehemmiyet vermiyen; har vurup harman savuran ayyaş bir alle rüslü idi. Annesi ise bir İskoçyalının müvazenesiz ve muhteris, daima fiziki heyecanlarının elinde esir bulunan bir kızı idi. Baba, ailesinin bütün servetini yeyip bitirdikten sonra karısını boşayınca, tabiatle çocuk ta annesine kalmış, ve «bazan şumartılarak, bazan da binbir türlü işkencelerle...» terbiye edile edile büyümüşü. On bir yaşına basan Byron büyük amcasının ölümüyle, oldukça mühim bir servete konmuş, aynı zamanda da İngiltere hanedanının en eski ünvanlarından biri olan baronluk ünvanına varış olmuştur.

Byron

Byron yakışıklı ve cidden güzel bir çocuktu. Hafif hafif topallayışı, güzelliğine hayran olanlarda garib bir merhamet, sevgi uyandırıyor. Büyüyüp, cemiyet hayatına karışınca da, muhitinde uyandırıldığı alaka o kadar derin aksiler yarattı ki, binlerce kus beyinli kadın ve erkek peşinden sürükleniyor ve onu âdeta bir yarı ilâh gibi yükseltiyor. Doğrusu da, sosyal durumu, ince bir kahramanlıkla bezemizi şairleri, daha garibi, haşarı ve sefil yaşayışı ve bütün bunları kaplıyan romantik müphemiyet ve sır havası da bu telâkkiye haklı gösteriyor, kamuyordu. İnce hisli ve İngiliz edebiyatının cidden orijinal bir köşesine taht kurmuş olan Byron, tam manasile dejenerer bir tipti. Ahlak prensipleri hiçe sayıyordu. Şiari, öz zevki; öz sevk, neşe ve arzı kaynağının etrafına taşan fevranlarıydı. Bunda, fena muhiti'nin, arkadaşlarının da tesiri vardı. Bundan ötürü, atavizme inanarak, Byron hem için-den - ailesinin -, hem de dışından kendî iradesizlikle arkadaşlarının kurbanı idi dersek, hiç te yanlış bir sona varmış olmayız.

Byron, gerek Harrow'daki mektebe, gerekse Cambridge (Kembriç) üniversitesinde topal ayağına bakmadan her türlü oymuna girişiyor, her spora katılıyor, başboş bir hayat sürmekten okumaya vakit bulamıyordu. Şairin mektep hayatı, çocukluğu gibi her türlü otorite tezahürlerine karşı isyan, şiddetle hareket etmek ve disiplinsizlikle geçti. Bununla beraber Byron'un hakiki hüviyetini, yüksek kalbini gösterecek hâdiseler de zuhur etti. Scott ondan bahsederken: «Byron hakikaten iyi kalbli, müslük ve yüksek fikirli bir delikanlı idi. Efkârı umumiyeye karşı beslediği hoşnutsuzlukta ki onu, böyle aşırı derecede kayıtsız harekete sevk ediyordu...» der.

Byron, daha Cambridge'de iken. (1807) Hourcof İdeness, Boş Saatler isimli şiirli külliyyatını nesretti. Edinburgh mecmuasında çıkan zehir gibi acı bir tenkid şairin gururunu, izzeti nefsini yaraladı. Onu o kadar kızdırdı ki, bu hirsli meşhur English Bards and Scotch Reviewers (İngiliz şairleri ve İskoçyalı münekkidler) adlı hicivyesini yazdı. Şair bu hicivyesinde yalnız düşmanlarına değil, aynı zamanda Scott, Wordsworth gibi şöhretlere, ve hattâ devrinin bütün edebiyat adamlarına (Pope) varlı bir coşkunlukla atı tuttu. Sonraları da hicvettiği Scott ve diğer ediblerle arkadaş oldu. Fikrinde, bütün şiir üstadları birer sabun köpüğü, hakiki varlık, kıymette Pope idi. En fazla İncille Pope'in şiir külliyyatını seviyordu. O kadar ki, onun için: «Şiirde en büyük isim olarak Pope'i sayabiliriz. Geri kalanların hepsi, amma hepsi barbarlardır.» diyecek kadar ileriye varıyordu.

1809 da Byron, daha 21 yaşında iken Avrupa ve şarkta seyahate çıktı. Bu gezinin meyvası olarak «Childe Harold's Pilgrimage» in ilk iki kısmını edebiyat âşklarına sundu. Eser Byron'un şöhretini arttırdı. Edebiyat dünyasına, yepyeni, orijinal, güzel ve işitilmemiş şeyler söylemesini bilen bir şairi tanıttı. O derece ki, o zamanlar bir şiir kutbu olan Scott bile gölgede kaldı. Zaten kendisi de «Bir sabah kendimi meşhur olmuş bularak uyandım. Ben artık kafiye filkesinin yitici Napolyon idim.» diyordu. Bu devirde Byron'da bulabileceğimiz yegâne kusur ve en fena unsur, samimiyetsizliği, renksizliği, kendisini şiirin tek ve rakıbsız kahramanı olarak göstermesi, şahsına paye vermesidir.

Şairin en iyi eserleri başka dillere de tercüme edilince, şöhreti İngiltere'de olduğu gibi Avrupada da yıldırım çabukluğu ile yayıldı. Hattâ Goethe (Göte) gibi bir dâhi bile «edebiyatta Byron gibi harikulade karakterli bir adam yetişmiş, yetişmişcektir de.» diyecek kadar aldı.

Byron'un ölümünden bir yüz yıldan biraz daha fazla geçmiştir. Bugünkü reel adesimizle şairi ve eserlerini tenkid ve tahsil ederken, o zamanki münekkidler de romantik hislerinin tesirle fikirlerini söylediklerini,

hükümlerini verdiklerini anlıyor, kavriyor - ruz

1815 de evlendiği Miss Milbanke şairi bir yıl sonra birdenbire terketti. Kadın bu ayrılığın mahiyetini söylemedi, anlatmadı. Lâkin, halk bu anı ayrılıştaki bir çok sebepleri bulmakta geçikmedi. Daha fenası Byron'u sarran o romantik müphemlik, sır havası artık kaybolmaya başlayıp ta altından alelade taklid bir (idol) çıkınca, efkârı umumiyeye denilen müdhîş münekkid şaire yüz çevirdi: Ortada bütün beşeri kusurları, ahlâki yoksulluğu ve tezadlarla dolu bir insan, lâkin güzel, yakışıklı, ve bu güzelliğini türlü fe-zahatlarına âlet eden bir insan duruyordu.

Artık hep bu zaviyeden görülen Byron, alnında dehşetli bir hayal kırıklığı ve itimad-sızlık damgasıyla 1816 da İngiltereden ayrıldı. Bir daha da ana yurduna dönmedi. Sekiz yıl hep dışarlarda, bilhassa son facalı ölü-müne kadar (1822) birlikte arkadaşlık ettiği Shelley'in bulunduğu İtalyada gezdi. Evi, artık kendilerine vatansever süsü veren gayri memnunlarla ihtilâlcilerin kâbesi olmuştu. Ekme eelden, su gölden... kabillince, bu adamlar şairin büyük bir cömertlikle dağıttığı, paylaştığı paralarla keyiflerine bakyorlardı. İğn asil garibi şu idi ki, şair ferd olarak insanlara bu kadar kolaylıkla inan-dığı halde, hükümet şekillerine ve cemiyet fikirlerine bir türlü yanaşmıyor, bunu âdeta havsalası almıyor ve 1817 de şu satırları yazıyordu:

«Ben siyasi fikirlerimi, akidelimi basit-leştirerek, bunu bütün yaşayan hükümetlere karşı nefret besleme şeklinde hülasa etmiş bulunuyorum...»

Sekiz sene bu menfa devresinde, Byron bir çok eserler yazarak, ilk önce, ilk iki kısmını vermiş bulunduğu Childe Harold's Pilgrimage'i tamamladı. Sonra Chillon mahpusunu yazdı. Kabil, Manfred ve Don Juan piyeslerini yarattı. Bir çok küçük şiirler de dokudu. (The Maid of Athens) bunlardan biridir. Anlaşılmaz ve anlatılmaz bir sevgi ile bağ-lanıldığı ve o sıralarda Türkiye ile (daha doğrusu Osmanlı devleti ile) istiklâl savaşında bulunan Yunanistana da giden (1824) Byron; canile, malle, parasile bu savasta yer aldı. Şairin bu hareketi surf kendisine bir kahraman süsü verdimsek hastalığından mı ileri gelmiştir, yoksa tabii ve samimi hislerinin bir neticesi midir?.. Bunu tahsil ederek bir sona bağlamak bana düşmez. Yunanlılar onu hararetle karşıladılar, ve bir lider gibi yükselttiler. Bir kaç ay daha geç-medün, biçare, daha doğrusu budala Byron, o kadar istiyakla, ümidle beklediği kahramanca havayı bulamadı. Büyük bir sukutu hayalle karşılaştı, hakikat başına dank dedi. 1824 senesinde Mesalinde öldü. Ölümünden bir kaç ay evvel, ve 36 ncı yıldönümünde yazdığı bir şiirin su parçası başına başa hedrolan hayatını nasıl gördüğünü pek açık olarak anlatır:

My days are in the yellow leaf,
The flowers and fruits of love are gone;
The worm, the canker, and the grief,
Are mine a lone.
Mealen tercümesini okuyalım:
Günlerim sarı yapraklardır.
Aşkın, sevginin çiçekleri ve meyvası bittir,
yok oldu.
Kurt, akreb ve keder, fakat sadece benimdir...
Eserleri:

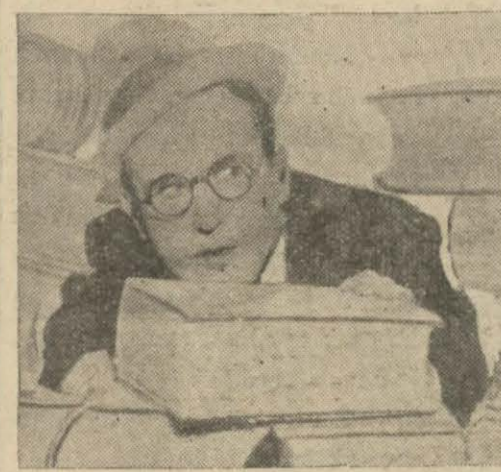
Byron'un eserlerini okurken şu noktayı hatırlatmama izin veriniz: Şair yalnız bu - susul yaşayışında değil, aynı zamanda insanlık camiasının umumî bir değişikliğini bekleyip te bir netice alamayışından dolayı da kırık, lâkin bedbin olımayan, menfi bir adamdı. Şiirlerinde hislerini döker, coştururken devrinin en kabilyetli yazıcısı oldu - ğunu bize gösterir. Hele Fransa İhtilâlinin istenilen biçimde tamamlanıp yepyeni bir hükümet ve cemiyet şekli meydana getirmeye - yişinden dolayı meydana gelen Avrupalı gayri memnunla zümresinin portparollüğünü ederken, Byron dehasını kıvrılan, bükülen ve kuvvetle şaklıyan bir kamçı gibi kullandı.

Hours of İdeness (Boş saatler) şairin üniversitede iken yazdığı ilk şiir külliyyatıdır. Bu eserde hakiki anlamla pek az «şiir» vardır. Lâkin kafiye ve ahenk bolluğu bizleri şaşırtır. Kitabın ön sözünde Byron, şiirin kendisi için boş saatlerinde bir deneme vesilesi olduğunu ve bu yolda ilk ve son bir tecrübeye giriştiğini söylüyor. Çok garibdir ki, ölümlü biten Yunanistan seyahatine çıktığı zaman da gene edebiyatla alay eder ve «sair gevezeden başka bir şey değildir...» der. İşte bundan ötürü de, kitabda harikulade bir tabiat tasvirini okur veya gözlerimizi Hindli bir kadının zevkli aşk safhalarını anlatan satırlarını süzerken, bayağı bir nükte, aşâğılık bir ifade ile karşılığınca, Byron'un şiirlerine karşı duyduğumuz o yüksek hayranlık bir - den silinir.

Kabil ve Manfred, Byron'un en tanınmış manzum piyesleridir. Bunlar şiir bakımın - dan gayet değerli ve ehemmiyetli oldukları kadar, şairin aşırı derecedeki ferdîyetçiliğini ve cemiyete karşı beslediği isyanı perçinle - mek noktasından da ziyadesile dikkate de - ğerler. Bununla beraber şairin daha çok tanınan ve okunan eserleri, The Mazeppa, The Prisoner of Chillon ve Childe Harold's Pilgrimage'dir. Sonuncu eserin ilk iki kısmı ahenkli parçalarından ve şairin Avrupa seya - (Devamı 13 üncü sayfamızda)

Harold Lloyd gene meydana çıktı

Lui son filminde

Charlie Chaplin, Buster Keaton, Harold Lloyd... Amerika sessiz sinemasının üç mühim kahramanı... Amerikanın büyük üç güldürücü san'atkarı...

Seneler geçti... Şarlo artık film çevirmiyor... Buster her şeyini kaybedildi... Ortada kalan yalnız Harolddur... Onun da ortada kalmasının sebebi şudur: Amerikada «bağa gözlüklü adam» lâkâbı ile anılan Harold Lloyd manen ve maddeten gençliğini muhafazaya muvafak olmuştur.

Harold modern tekniği, modern ihtiyacı, modern düşünceleri, modern telâkki - leri hissetmiştir. Kendisini bunlara uy - durmuştur. İğn asil mühimmi. Şöhretini temin eden formüle sadık kalmak suretile tarzını, oyunlarını ye - nileştirmiştir.

Son çevirmiş olduğu ve geçen hafta Fransada gösterilmeğe başlanan (Pro - fessor Schnock) filmi onun parlak görgüsünün parlak bir misalidir.

Harold bu filminde yeni bir hayatiyet göstermektedir. Bu film şimdiye kadar çevirmiş olduğu filmlerin hepsinden üstündür. Filimde kendisine partönerliği yeni ve çok güzel bir yıldız yapmaktadır. İsmi: Phyllis Welch'tir.

Nevyork ve Amerika halkı bu filmi çok beğenmişlerdir. Bundan cesaret alan san'atkar eskiden olduğu gibi bir film se - risi çevirmeğe başlayacaktır.

"Olimpiyad,, filmleri İstanbula geliyor

Berlin olimpiyadlarında çekilen ve iki seneye yakın bir zamandanberi Alman sinemacılığının en mümtaz siması olan Bayan Leni Rifensthal tarafından hazırlanan (Olimpiyad) filmleri bundan iki ay kadar evvel ikmal edilmiştir.

Paris, Londra, Nevyork, Romada gösterilmeğe başlanan bu muazzam spor ve gençlik filmi bütün memleketlerde pek büyük bir rağbet kazanmıştır. En son teknik üzerine çekilmiş olan bu filmi bil - hassa Fransız gazeteleri «şimdiye kadar emsaline tesadüf edilmemiş bir şaheser» diye tavsif etmektedirler.

Bu muazzam film iki büyük kısım - dan mürekkebedir.

Birinin ismi (Olimpiyad). Diğerinin ismi: (Stad İlahları) dir. Haber aldığımız göre bu büyük film - ler pek yakında İstanbula getirilecek ve tiirkçeleştirildikten sonra şehrimizin bü - yük sinemalarında gösterilecektir.

Alfred Rode (Mavi Tuna) filmi çevirecek

Amerikayı cenubide yapmış olduğu büyük bir seyahatten avdet eden Alfred Rode (Mavi Tuna) adında beynelmîlel bir film çevirmeğe başlayacaktır. Filmin mevzuu Macaristandaki hayata aiddir. Bu filmin şimdiye kadar çevrilmiş olan aynı isimdeki film ile münasebeti yok - tur.

Bir İngiliz diplomatı senaryo yazdı

İngilterenin en mühim diplomatların - dan biri olan Robert Vansittart (Burmes - se Silver) adındaki eserin senaryosunu yazmıştır. Kendisine Edward Thompson yardım etmiştir. Eseri Korda filme çek - miştir.

Bu filmin baş kadın rolünü yeni sinema yıldızı Sigrîd Gurie yapacaktır. Filmin çevrilmesine yakında başlanacaktır.

Seyyahlara göre nasıl seyyah celbedebiliriz?

Şimdiye kadar bilen, bilmeyen herkes fikrini söyledi, fakat bir tek kişi ihmal edildi: Seyyah

— Türkiyeye daha çok turist gelebilir. Fakat bir şartla... O şart ta Türkiye'nin resmî bir seyahat bürosuna sahip olmasıdır.

Bu sözü bana, bir dükkânda alış veriş ederken derdini anlatamıyan ve benim kendisine yardım ettiğim bir İngiliz kadını, daha doğrusu şivesinden ve tipin - den İngiliz olduğunu tahmin ettiğim bir ecnebi kadın söyledi.

Kendisine dükkânda rastgelmıştim. Dükkân sahibi - manav - türkçeden baş - ka lisan bilmediği için çavuşüzümü isti - yen müşterisile anlaşamıyordu. Ben mü - dahale ettim. Ecnebi kadın istediği üzümleri satın aldı. Benim gösterdiğim yar - dımdan pek mütehasşis görünerek bana teşekkür ettikten sonra: Söze şöyle de - vam etti:

— Ben çok seyahat eden bir insanım. Avrupanın, Asyanın, Amerikanın he - men, hemen tanımadığım hiç bir tarafı yok gibidir. Milletleri yakından gördüm. Asya milletlerine «misafirperver» de - nilir... Fakat meselâ Çinliler bütün fazla terbiye ve nezaketlerine rağmen kendi içlerinde mahpusturlar. Hindliler bir muammaya benzerler... Japonların neza - ketinde bir sahtelik sezersiniz... İraniler ecnebilere karşı centilmen, fakat uzaktul - lar. Amerikada kimse kimsenin farkın - da değildir... Ölecek olsanız yanınıza ko - şup size yardım elini uzatacak adam bu - lamazsınız... Yerliler birbirlerine karşı da böyledirler. Ecnebilere karşı nasıl o - lurlar, tahmin etmek pek güç olmasa ge - rek. Avrupa da şimdi seyyahlara karşı misafirperver değildir. Bütün varidatı hemen turistlerin bıraktığı para olan İ - sviçrede biraz güler yüz görünür... eski İtalya da bu hususta çok iyi idi. Fakat maalesef şimdi harbden sonra İtalyanlar ecnebilere karşı çok tutuklurlar. İsviçre - liler ise eski nezaketlerini yavaş, yavaş kaybediyorlar. Fransızlar hem ecnebi - rin parasını alırlar, hem de onlara karşı müstehzirdirler. Kendinizi her an bir İ - tihza mevzuu olarak hissedersiniz Fran - sada... Almanyada ise Alman olmamak bir suçtur. Eski Avusturyada nisbeten gü - ler yüz gördünüz... Macarlar da gene öteki Avrupalılara nisbeten daha misafir - perverdirler. Çekler pek suratsızdır. En ufak bir nezaket göstermezler. Tıpkı Almanlar gibi... Galiba fazla nasyonali - zmin yanlış telâkiki olsa gerek... Balkan - larda hissedilmeğe başlanan misafirper - verlik fazileti Türkiye'de azami vüs'atine kavuşuyor.

Bir ecnebinin kendisini tam manasile evinde hissettiği yer... Gözlerde dostluk ve yakınlık bulduğu yer sade Türkiye'dir. Ben memleketinize bir ay için geldim. Maksadım, Anadolu'daki ve İstanbul'daki eski âsarı görmek ve avdet etmektir. A - nadoluyu bilhassa Ege kıyılarını dolaş - tım. Bergamayı gezdim. Bursayı, Edir - neyi ve İstanbulu, en sonra da yeni ese - riniz olan Ankarayı gördüm. Sizin mem - leketiniz İsviçreden de, İtalyadan da, dünyanın her tarafından da daha çok tu - rist celbedilecek bir memlekettir. Bu - nun için tabii güzellikleriniz, tarihî gü - zellikleriniz ve insanlık güzellikleriniz var. Ecnebiden korkmuyorsunuz, bugün - kü zavallı dünyada turistleri en ziyade ürkün şey, ecnebi düşmanlığıdır. Dün - yanın hiç bir tarafında bugün sizin bana yaptığınız yardımı kimse yapamazdı. Çok tecrübelerim var. Başka memleketlerde genç kızlar ve genç kadınlar yalnız erkek turistlere nezaket gösterirler. Erkekler de olsa, olsa genç kadınlara... Benim ya - şında bir kadına ancak Türkiye'de neza - ket gösteriliyor. Ben bunun bir çok nü - munelerini görüyorum...

Tramvay yerinde tramvay bekliyor - duk. İkimiz de aynı semte gidecekmiz, aynı tramvaya bindik ve ecnebi kadın yerimise oturduğumuz zaman: — Türkiyeye daha çok turist gelebilir. Fakat bir şartla dedi. O şart ta Türkiye - nin resmî bir seyahat bürosuna sahip ol - masıdır... Buradan seyyahları soğutan ve kaçırın şey hususî seyahat acentalarıdır. Onlar memleketinizi bizlere çok pahalı tanıtır, fakat onların da hakları vardır. Nihayet onlar gayeleri kazançtan ibaret olan hususî müesseselerdir ve Türkiye - nin menafinden evvel kendi kazançları - nı düşünürler. Halbuki dünyanın her

Şehrimizi dolaşan bir seyyah kafilesi

tarafında resmî seyahat büroları var ki, gelen seyyahın şahsına para kazanmak değil, memleketin kazanmasını istiyorlar. Meselâ Almanyada Mer Reisebüro, Yu - goslavyada Putnik, Bulgaristanda Bul - garya, Fransada Maison de France, İran - da İran Tour, Sovyetlerde İntourist devlet seyahat acentalarıdır. Onlar vası - tasile seyahat eden seyyahlar hem ucuz seyahat etmiş olurlar, hem de gezdikleri yer hakkında en salâhiyettar ağzlardan malûmat alabilirler. Meselâ sizde dev - let demiryolları veya deniz yollarının bir seyahat bürosu olsa.. hem seyyahlar bu - rada kaldıkları zaman ikamet ücreti, hem de âsarı atıkayı görmek için yapı - lan gezintiler çok daha ucuz olur. Ben gelirken meselâ aldanmamak için, seya - hat acentası vasıtasile bir otel odası tuttum. O kendi komisyonunu da aldığı için oda bana hakiki fiatından çok daha pahalı geldi. Şimdi memleketinizde iki aydır bulunuyorum. Bir ayda burasını terkedemedim. Ve seyahat acentalarının tertib ettikleri gezintileri yapmadığım için şimdi aynı programlı gezintiler için yarı yarıya az para veriyorum.

Türk hükümeti eğer bir seyahat acent - tası açsa, birdenbire seyyah akınının ne kadar çoğaldığını göreceksiniz.

İneceği istasyona gelmiş. Elimi sıkı... Ve benden ayrıldı. Ben de bu yeni ve ge - çici ahbabımın sözlerini enteresan bul - duğum için buraya not ediyorum.

H. H.

Yozgadda fakirler parasız tedavi ediliyor

Yozgad (Hususi) — Yozgad memle - ket hastanesi dahiliye mütehasşısı Dr. Ziya Tanan ve hükümet tabibi Murta - za Soyul haftanın birer günlerinde Halkevinde hasta vatandaşları ayakta parasız tedaviye başlamışlardır. Kıy - metli doktorlarımızın bu iyi hareket - leri bütün Yozgadlılar arasında derin memnuniyet uyandırmıştır.

Gümrükler umum müdürü tedkik seyahatine çıktı

Gümrükler Umum Müdürü Mahmud Gündüzalp, İzmir gümrüklerinde tedki - kat yapmak üzere İzmir'e gitmiştir. Um - um Müdür, İzmirde tedkiklerini bitir - dikten sonra İstanbula gelecek ve İstan - bul gümrüklerindeki işlerle alakadar o - lacaktır.

Gümrük kursuna 26 memur iştirak edecek

Her sene olduğu gibi bu sene de Anka - rada açılacak olan gümrük kursuna 26 memur iştirak edecek, bu memurlardan altısı İstanbuldan ve geri kalanı da diğer gümrüklerden olacaktır. Kursu alanın talebe adedi her sene biraz daha fazla - laştırılacaktır. Kursu muvaffakiyetle bitirenler muayene sınıfına alınmaktadır.

Şehir Meclisi âza namzedleri tesbit edildi

İstanbul Şehir Meclisi intihabı yakla - şmış olduğundan, Parti kaza şubeleri ta - rafından hazırlanan namzedlerin listesi vilâyet idare heyetine gönderilmiş, bu - ra da görüldükten ve tadilat yapıldıktan sonra tekrar kazalara iade edilmiştir. Bir iki güne kadar Parti kaza, nahiy ve ocak idare heyetleri toplantılar yapacak ve intihab etrafında son hazırlıklar ike - mal edilecektir.

Garib ve inanılmıyacak şeyler

Dünyanın en yağmurlu mintakası Havayi adalarında Kauaide Waialeale dağıdır

Bu a.ete Kuermoniyum derler. Piyano, akordiyon gibi çalınır. 2 oktavlıdır. Piring telleri vardır. Sesi keman gibidir

Cenubi Amerikada yerli bir hastanın üzerine konulan bu tahta paravan, onun ateşini keser

Bu resim, 10 sene bir ağacın üzerine çakı ile oyulmuştur

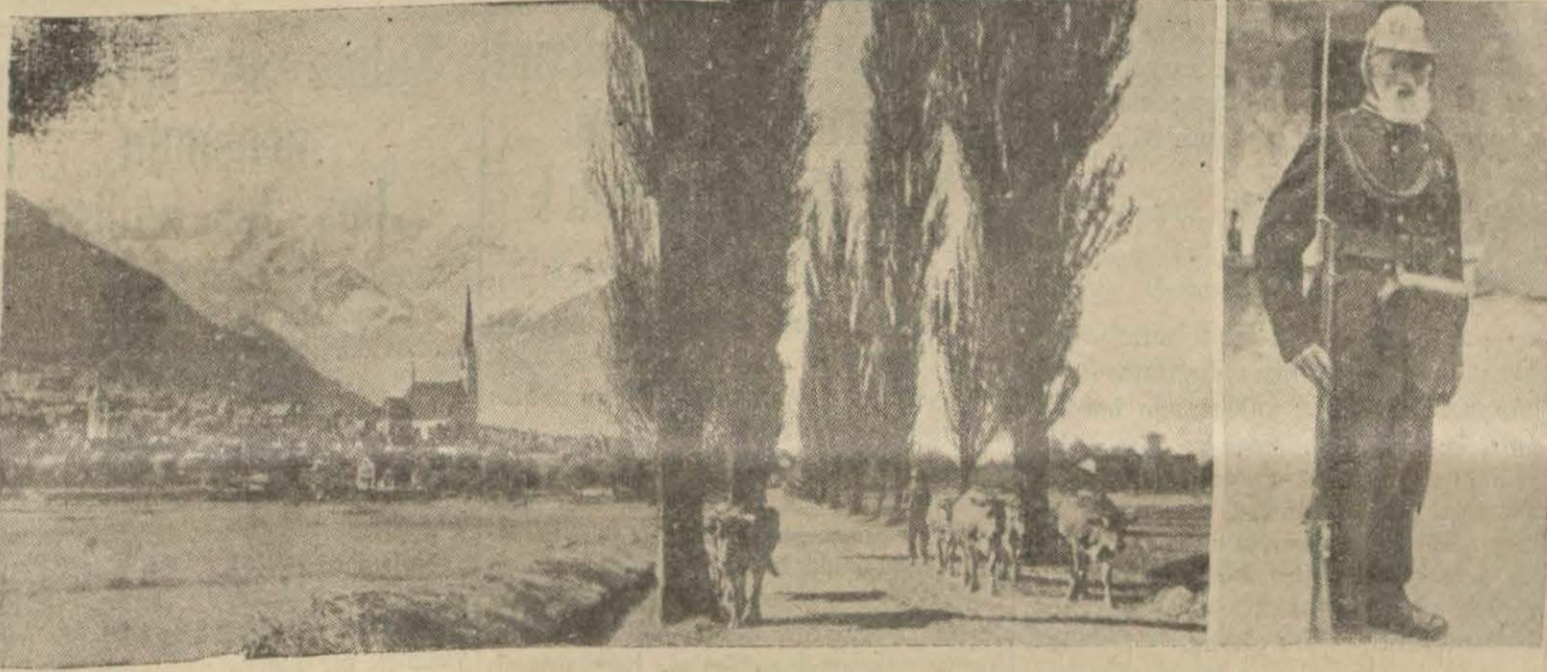
Kurbağa, her gözünün ardında, beyinine bağlı bir sinir bulunduğu için gözlerle eşitir

Hindistanda ik kalbi olan bir adam bulunmuştur. Sıhhati yerindedir. Gözleri uzağı çok iyi görür ve günde 16 saat yol yürüse veya koşsa yorulmaz

Danimarka ve Norveç kralı 6ncı Frederik gözlüklü birisini görünce, fena halde hastalanırdı

Ordu karikatürleri

6.500 generaline mukabil bir tek neferi bulunmayan, yalnız 7 neferi ve bir tek tüfeği mevcut olan, neferi ve kumandanı bir kişi tarafından temsil edilen ordular

Liechtenstein prensliğinin merkezi ve silâhli tek askeri

Dünyanın her tarafında bir kaynaşma-
dır gidiyor... Silâh sesleri gelmeyen yer-
lerde son haddine varılmış hazırlıklar gö-
ze çarpıyor.

Bütün memleketlerin erkânharbiyele-
ri geceli, gündüzlü çalışmaktadırlar.

Hazırlanmakta olan muazzam orduları
bir tarafa bırakalım.

Yeryüzünde bir de «ordu karikatürle-
ri» olduğunu biliyor mu idiniz?... Bu
«ordu karikatürleri» isimleri, cisimleri
birçoklarımız tarafından bilinmeyen mi-
nimini hükümetlere aiddir. Bunları an-
latalım:

1 — Ordu karikatürlerine malik mem-
leketlerin başında Almanya ile İsviçre a-
rasında bulunan Liechtenstein devleti
vardır.

Mesahai sathiyesi ancak 59.000 murab-
ba mildir.

Ordusu yalnız 7 kişiden mürekkebirdir.
Bu yedi askerin yedi değil, fakat bir tek
tüfeği vardır.

Bu tüfek te hemen hemen bir asırlık-
tır. Bu muazzam ordu aynı zamanda
memlekette zabita vazifesini ifa etmekte-
dir.

Bugün bu vaziyette bulunan Liechten-
stein vaktile Merkezi Avrupa tarihinde
pek büyük bir rol oynamıştır. İsmi
memlekete takmış olan Liechtenstein aile-
si hem muharib, hem şair idiler.

Pek uzağı gitmiyelim. Bundan henüz
altmış sene evvel bu memleketin şimdiki-
kine nazaran hatırı sayılır bir ordusu
vardı. Bu ordunun mevcudu 80 asker, bir
yüzbaşı, bir borazandan ibaretti.

1866 senesinde Prusya ile Avusturya a-
rasında vukua gelen muharebede bu or-
du karikatürü Avusturyanın yardımına
koşmuştu.

Derken müttefiki Avusturya ile bir-
likte müdhiş Ladova mağlûbiyetine uğ-
radı ve bu onun giriştiği son harb oldu.

O zamanki Liechtenstein askerlerinin
başlıkları, tüfekleri, trampeteleri, yüzba-
şının kılıcı, kumandanın Vahuz şa-

tosunda teşhir edilmektedir. Bu koca pa-
yitahtın nüfusu 1.700 dür.

2 — Gelelim ikinci karikatür orduya...
Bu Antilles adalarındaki Hayti siyahî or-
dusudur.

Bu adanın her bir şehrinde yüzlerce
general vardır.

Fransız hükümetinin resmi salname-
sinde yazılı olduğu vehile geçen sene
Haytideki yüksek rütbeli zabitanın sayı-
sı şu idi:

6500 general, 7000 miralay, 6500 binbaşı.
Memlekette «nefer» yoktur... Hepsi
kumandandır. Herhangi bir Haytilinin
bir mesleğe intisab eylemesi için muhak-
kak bir askerî rütbe satın alması lâzım-
dır.

En fazla rağbet bulan (general) rütbe-
sidir.

3 — Sıra üçüncüde...
Bu Fransanın İspanya hududunda An-
dorre hükümetidir.

Bundan tam dört sene evvel Andorre
hükümeti bir ordu teşkil eylemek kararı-
nı vermiştir.

Bu orduya bir binbaşı tarafından ku-
manda edilmektedir. Ordunun başku-
mandanı olan binbaşı intihabi umumi ile
seçilmektedir. Binbaşından maada, dört
erkânharb zabiti, altı onbaşı vardır.
«Asker» ler Andorre halkının cümlesidir.
Zabit ve askerlerin forma düğmelerinde
şu cümle hâkkedilmiştir:

[Cesaretin varsa gel bana çat.]
Bu aynı zamanda memleketin en bü-
yük umdesidir.

Her sene askerler yaz mevsiminin bir
gününde bir meydanda toplanırlar, tü-
feklerini doldurmağa ve otuz saniye zar-
fında endah eylemeğe kabiliyetleri ol-
duğunu isbat ederler.

Andorre çok sarp bir arazidedir. Halkı
hep güçlü, kuvvetli adamlardır. Çok az-
lık olmakla beraber memleketlerini can-
sıparane müdafaaya hazırırlar...

Fransız imparatoru Charlemagne'dan-
beri Andorre müstakil bir devlettir.

Memlekette yalnız bir yol vardır. Diğer-
leri hep dar patikalardır. Andorre halkı
hayatını kaçakçılıkla temin eylemekte-
dir. Nüfus yekünü (5,000) dir.

4 — Karikatür bir devlet daha vardır.
O da 61 kilometre murabba mesahaya
malik Saint-Marin Cumhuriyetidir. Bu-
rada on altıdan altmış yaşına kadar her
erkek orduya mensubdur.

Nüfusunun mikdarı: 14.000 dir. Burası
da Andorre gibi çok sarp ve kayalıktır.

Saint-Marin devleti dördüncü asırdan-
beri mevcuttur. Her tarafını çevreleyen
İtalya ona bir nevi muhtariyet bahşeyle-
miş gibidir.

5 — Gene İtalya içinde muazzam bir
ordu daha vardır. O da Papanın ordusu-
dur. Papanın askerleri hep İsviçreli-
ler. Papa ikinci Yules, vaktile Zurich ve
Lucerne kantonları ile akdeylemiş oldu-
ğu bir muahedenamede bu iki şehrin pa-
pağa (250) asker temin eylemesini şart
koşmuştur.

Bugün bu mikdar (120) ye inmiştir. Bu
İsviçreli müdafiler 1527 senesinde Roma-
nın yağmasında çok güzel müdafaada bu-
lunmuşlardır... Papa yedinci Kleman
gizli bir yoldan maiyeti ile birlikte Saint
Ange şatosuna kaçarken bu askerlerin
yarısı halk tarafından adetâ doğranmıştır.

6 — (Şimalî İrlanda) da bir süvari mi-
lisi teşkilâtı vardır. Bu milis teşkilâtı
yalnız bir adamdır mürekkebirdir.
Bir adam ve bir at...

Bu süvarinin ismi: Sir Ronald Rosstur.
Aynı zamanda İngiliz parlamentosunda
azadır.

Bundan bir iki sene evvel İngiliz par-
lamentosu azasından bir iki zat bu gayri
tabii hale nihayet vermesini harbiye na-
zırından talep etmişler, harbiye nezareti
vermiş olduğu cevabda: «Hiçbir işe ya-
ramıyan bu milisin zararı dahi olamaz»
demmiştir.

(Devamı 13 üncü sayfamızda)

Tarihî tedkikler :

Bizansın son imparatoru niçin bekâr olarak öldü ?

Bizansın son imparatoru Kostantin o sırada ikinci Muradın ölümü üzerine Sırp kralının sarayına dönen karısı prenses Marya Brankoviçle evlenmek istedi. Böylelikle Fatih Sultan Mehmedin üvey karnatası olacak ve güya onun taarruzundan kurtulacaktı.

Yazan: Kadir can Kafk

Bizansın sondan ikinci imparatoru Juanis Paleologos üç defa evlenmiş, fakat hiç birinde çocuğu olmamıştı. İmparator 1448 senesi birinciteğrinin sonunu günü öldü. Evvelki imparator İmanoelin on çocuğu olmuştu. Bunların sekizincisi olan Kostantin Dragazevs o sırada Morada Mistra şehrinde oturan küçük bir hükümdardı. İyi bir şöreti vardı. Küçük kardeşi Dimitriyos haris ve dalavereci olmakla tanınmıştı. Bizans tahtına geçebilmek için bazı entrikalar çevirdi. Fakat Bizansın büyükleri, valide imparatoriçe, askerler ve halk Kostantini istiyorlardı. Bizanstan giden bir heyet 1449 senesi ikinci kânunun altıncı günü Morada yeni imparatora taç giydirdi. Sonra Katalan kadırgalarının himayesi altında Bizansa getirdiler. O zaman Bizans imparatorluğu çok fakir ve küçüktü. İki taraf gittikçe daralmış olan Türk tazyiki arasında son günlerini yaşıyordu. Kendisinde bu tazyika dayanacak kabiliyet yoktu. Bunun için bütün ümidlerini haricden gelecek yardımlara bağlamış bulunuyordu. Yeni imparator bunu biliyordu. Kostantin o sırada bekâr bulunuyor-
du.

Daha evvel 1428 senesinde Fuça ve Sakızdaki küçük Ceneviz hükümdarlarından Zaharyanın kızı Magdalena ile evlenmişti. Fakat bu kız bir sene sonra henüz yirmi beş yaşındaki yakışıklı kocasını yalnız bırakarak öldü.

Kostantin uzun seneler karısının yasını tuttu, evlenmedi. Fakat büyük kardeşi olan Bizans imparatoru Juanis hiç olmazsa onun bir çocuk sahibi olmasını istiyordu. Kostantin bu arzuya uydu. Mıdilli prensinin kızı Katrini seçtiler. Kostantin 1441 senesi temmuzunda imparatorun donanmasıyla yola çıktı. Orada evlendi. Çok geçmeden karisile birlikte Limni adasında bulundukları sırada asızın Türk donanması tarafından muhasara olundular. Muhasara bir ay sürdü. İğride kalanlar müdhiş, korkulu günler ve geceler geçirdiler. Genç prenses Katrin tatlı saadet günleri arasında gelen bu dehşetli felâketten çok sarsıldı. Bu korku onun ölümüne sebep oldu ve Kostantin canı yalnız kaldı. Bu iki karısı ona bir canlı bırakarak, yani çocuk ta verememişlerdi.

Ondan sonra Kostantinın evlenmesi hakkında bir çok haberler duyuldu. Bunların arasında Tarant prensinin kızı İzabel, Venedik cumhurreisi Fransuva Foskarinin kızı, Portekiz kralı Piyerin kızı söyleniyordu.

Kostantin imparator olduktan sonra, evlenmeyi bir borç bildi. Bu sefer gözlerini şarka çevirdi. Trabzon havalisinde Komnen sülâlesinin kurmuş olduğu bir imparatorluk vardı ve Bizans impara-

torlarla aynı soydan ve dinden idiler. Kostantin onun kızını almayı tasarladı. Böylelikle en yakın bir imparatorun yardımını da kazanmış olacaktı. Kendisinin çocukluk arkadaşı ve sadık dostu meşhur tarihçi Françesi gönderdi. İşler bir türlü iyi gitmiyordu. Evvelâ, Türklerin elinde bulunan Amasraya çıkarken bir deniz kazasına uğradı. Sonra Trabzon imparatoru pek çok zorluklar çıkardı. Müzakereler iki sene sürdü ve bir gün imparator ona Osmanlı padişahı ikinci Muradın öldüğünü sevinçle haber verdi. Françesin kafasında yeni ufuklar açılmıştı. Hemen bu fikirlerini bildiren mektupları imparatoruna gönderdi.

İkinci Muradın karısı Mara Brankoviç kocasının ölümü üzerine hemen babasının yanına çekilmişti. Bu kadının babası Sırp kralı Jorj, annesi de Trabzon imparatorlarından Kalayanisin kız kardeşi oluyordu. Pek kibar bir kadın olarak tanınmıştı ve elli yaşlarında vardı. Fakat eğer Kostantin onunla evlenirse üç cepheli faydası olacaktı. Trabzon imparatorile ak raba olacak, Sırp kralının damadlığını kazanacak, Osmanlı padişahının da üvey babalığı mevkiine geçecekti. Bilhassa son noktaya ehemmiyet veriliyor, Fatih Sultan Mehmedin, kendi babasının dul karısının yeni kocasına düşmanlık etmiyeceği ümid ediliyordu.

Kostantin dostuna hak verdi. Hemen Sırp sarayına murahhas gönderdi. Fakat Bizansın bazı büyükleri buna razı değillerdi. Zaten Mara da bir dâba baba evini bırakmak istemiyordu. Esasen kocasına:

— Sen ölürsen ben bir manastıra çekilir, ölüncüye kadar hatıralarımla başbaşa kalırım.

Demişti.
Bu kibar ve asil prenses bütün zorlamalara rağmen ikinci Murada verdiği sözü bozmadı ve dediğini yaptı.

Bir de Gürcistan kralının kızı vardı. Güzel olduğu söyleniyordu. Kostantin artık Trabzon imparatorunun kızı Katrinle Gürcü kralı Jorjun kızından birisini seçmiye mecburdu. Fakat acaba hangisi daha güzel ve iyi yetiştirilmişti. Bunu tahkik etmek için Françesin yanına bir çok devlet adamları, papazlar, askerler, hattâ çalgıcı ve şarkıcılar katıldı. Nihayet Gürcü kralının kızı diğerinden üstün çıktı. Fakat bu kral Bizansta âdet olduğu üzere kızına cihaz vermeyi kabul etmiyor, hattâ kendisi para ve hediye istiyordu. Bununla beraber Françes onu yola getirebildi ve şartlar tayin olundu. Kral Jorj kızını gemiye bindirirken elli altı bin altın lira, altın ve gümüş takımları, mücevherat, inci gerdanlıklar, altın ve pırlanta ile işlenmiş eşya, altın ve

(Devamı 10 ncu sayjada)

Mari Valevska

Napolyonun aşk romanı

Tercüme eden: Mebrure Sami

Zaptiye Nazırının dedikoduları

Fakat Mari ortaya çıkabilir, casusların sayesinde her şeyi öğrenen ve hükümdarın duygusundaki esaslı derinliği iyice görüp sezen zaptiye nazırı, zihninde başka bir plân tasarlıyor. İmparatorun sevgilisi ile dostluğu sıkılamak, onun harekâtını tanzim ve idare ederek Napolyonun emniyetini, itimadını büsbütün kanzanmak mı?

Hayır! Bunlar ehemmiyetsiz düşünceler, kısa emeller... Fuşe'nin hedefi çok daha yukarılarda. Mari Valevska'nın, Napolyonun kalbinde sarsılmaz bir yeri olduğunu biliyor. Sabırlı davranmakla, kurnazca nasihatlar vermekle bu kadına taçı, tahtı kazandırmak mümkün olabilir.

Yalnız ne yazık ki şu Maride de hiç mevki, ünvan hırsı yok! Fuşe bunu hissediyor ama, Jozefinin aleyhine tuşturulabilecek nefret ve kinin sayesinde, hem kimbilir; günün birinde ortaya bazı yeni menfaatler de çıkıverirse, kadının Napolyona karşı duymakta olduğu aşkın da yardımcı ile... Evet işte bütün bu sebepler belki onunla elbirliği yapmasını temin eder...

Böylece de ikisi birlik olup yaşlı ve tehlikeli düşmanı Jozefini -ki elini çabuk tutmazsa, hiç de akılsız olmayan bu kadın çok geçmeden onu sepetliyecektir! - bir devirebilirlerse elbette ki Napolyon da bu terbiyeli, genç, güzel, sessiz, mazisi tertemiz metresini imparatoriçelik mertebesine yükseltmeği cana minnet sayacaktır...

İşte ancak o zaman, bu kadar yıllık gayretlerden sonra Fuşe kendini emniyette hissedebilecek! Yeni imparatoriçenin adamı sayıldıkça da kudretli dehâsına dolu dizgin meydanı boş bırakacak!

Hem rejimin dayanabileceği varisler de doğacağına göre, [Çünkü hekimbaşı Korvizar ne derse desin, akametın Napolyonda olmadığım o öyle iyi biliyor ki...] imparatorluğun iç ve dış düşmanları ümidlerini kesecekler... Silâhlarını atacaklar ve nihayet emniyet, sükun ve sulh doğabilecek...

İşte bu sapsarı alnın için, hep bu düşünceler dolduruyor. Bütün bunları neticelendirmek için de, Fuşe hiçbir gayretten geri kalmıyor: «Daha fazla gecikmek tehlikeli olabilir» diye düşünüyor... Çünkü Jozefin de fırsat kollamakta... Zaptiye nazırının kurduğu ağılar o kadar çok ki... Kötü bir tesadüfle kendi de bunlardan birinin içine düşebilir...

İmparator Pireneye hareket etmek üzere. Oradan, hemen icraata hazır bir halde «İspanya kovanını» gözlüyecek. Fuşe ise, hükümet işleri yüzünden Pariste kalmıya mecbur iken, Jozefinin Napolyonla beraber gitmesi kat'iyen doğru değil.

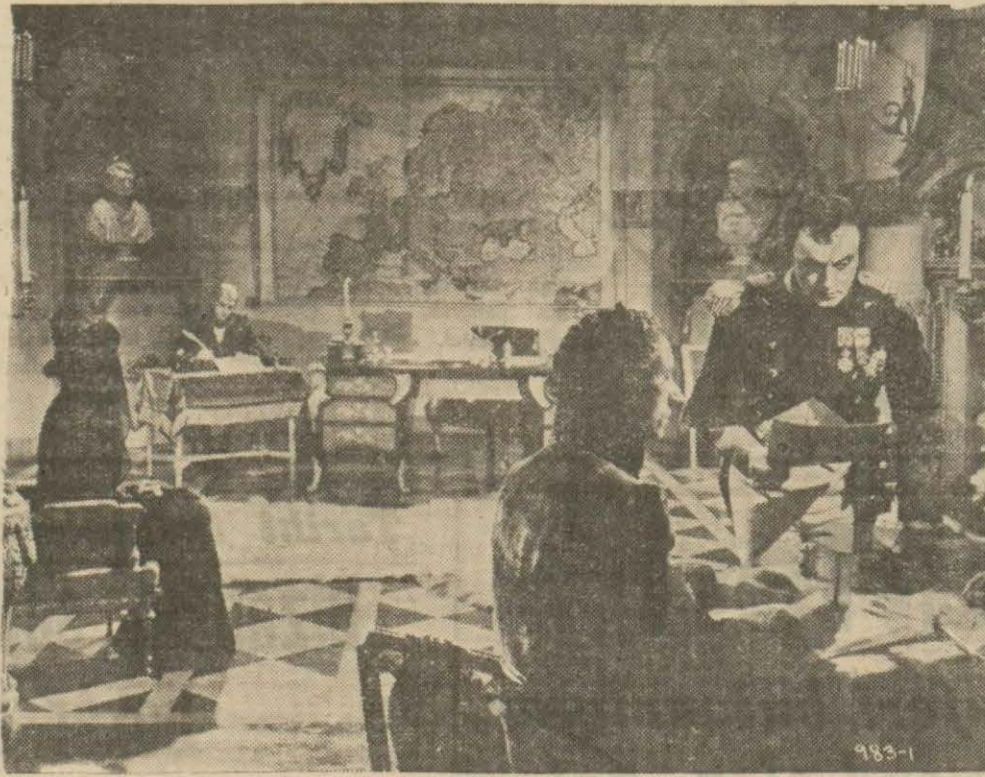
Tırsa hayatının yalnızlığı ve sadeliği içinde tacdar karı kocanın böyle başbaşa kalması onun hakkında hiç de hayırlı olmayabilir. Demek ki Fuşe'nin önünde bir ay var. Bu mühlet de Napolyonu imparatoriçeye aleyhine kıskırtmağa, için büsbütün ondan soğutmağa yeter de artar diye düşünüyor.

Bir kere de, ikisini birbirinden uzak tutmağa muvaffak olursa üst tarafı kolayca... Jozefinin yapmaktan geri kalmıyacağı ihtiyatsızlıkları, müsriflikleri gündelik raporlarla şişirerek, büsbütün kötüliyerek Napolyona bildirmekle meseleyi «nihai halle» doğru götürmenin yolunu bulmuş olacak...

Ama her şeyden evvel Marinin de bütün bu işlere yardımını temin etmek lâzım.

Bu gaye ile de nazır cenabları bir sabah, genç kadın her zamanki gibi Bulony ormanına, atla gezmeğe çıkmak üzere iken Houssay sokağında «arız endam» ediyor.

(Acıklık yerlerde büyümüş olan Marinin, eskiden kalma yegâne zevki bu at gezintileri, Napolyon buna izin ve

«Mari Valevska filminden»

Napolyon ve zaptiye nazırı Fuşe

riyor ama içi pek de rahat değil, çünkü Mariyi kıskanıyor.)

Parlak bir mart güneşi kumlu bahçe yollarını pul pul ışılatıyor. Tarhlar, çimenler yeşeriyor. Ağaçlar tomurculanmış. Bütün bu bahar havasında gözükmez, elle tutulmaz bir neşe bulutu uçuyor gibi... Ortalıkta öyle hoş bir tatlılık var ki...

Mari soruyor:

— Bir şey mi söyleyecektiniz bana Mösyo lö Kont?

[Zira sekiz gündünberi Fuşe cenabları bu «Kont» unvanını taşımaktadır.]

Tekrar, bir başka saatte geleceğini özürler dileyerek söyleyen ve çekilmeye kalkışan nazırı Mari dinlemiyor bile; atının yularını seyislin eline fırlatarak misafirin yer katındaki salonlardan birine doğru götürüyor.

Fazla ışıktan kırmızı göz kapakları yorulup kırışan Fuşe, yüksek arkaklı koltuklardan birini gölgeye çekerek

arkasını pencereye veriyor ve rahatça yerleştikten sonra:

— Evet Kontes, diyor. Size söyleyeceklerim var. Gezmenize mani olduğuma da bakarsanız, konuşacaklarımızın ne kadar acele bir ehemmiyeti olduğunu anlarsınız.

Bu resmî başlangıçtan ürken Mari: — Sizi dinliyorum efendim... diye cevap verdi.

— Fransaya ayak bastığınızdan beri, bana karşı göstermiş olduğunuz lütf-kâr samimiyetiniz; ahlakınızın benliğime telkin ettiği hümet ve sevgili hükümdarımıza beni bağlayan ubudiyet, sadakat hisleri olmasa söyleyeceklerimin güçlüğü karşısında susmaktan başka çare bulamazdım. Mesele imparatoriçeye ve sizin hakkınızda tasarladığı bazı mühim şeylere aiddir.

— İmparatoriçe mi? Benim hakkımda mı?

(Arkası var)

TARİHİ TEDKİKLER

(Baştarafı 9 ncu sayıfada)

gümüşle dokunmuş elbise verecekti. Bundan başka dilediği gibi sarfetmek üzere senede üç bin altın göndermeyi taahhüd ediyor. Bu arada murahhas Franses'e kızı almak için geldiği zaman bahşış olarak dört denk ince ipek kumaş vereceğini söylemişti. Bu kumaşların her dengi beş yüz altın ediyordu ve o zamana göre bu bahşış gerçekten parlak bir şeydi.

Franses Gürcü kralının elçisini de beraberine alarak Bizansa döndü. Kostantin müstakbel kaynatasının sefirini büyük merasimle kabul etti. Şerait hakkında görüştü, malumat aldı.

Tarihçi Şlumberje diyor ki:

«Kostantin bu elçiye imparatorun evlenme şartlarını resmen tayin eden kendi altın mühürü ile mühürlenmiş bir mektub verdi. Bu vesikanın üst tarafına kendi elile ve imza yerine geçmek üzere kırmızı renkte üç haç yaptı. Sonra Fransesi elile göstererek ve aşağıdaki sözlerle (İberya = Gürcistan) sefirine izin verdi: - İşte bu adam, Allahın yardımıyla, ilkbaharda nişanlım olan bakıreyi alma üzere bana mahsus kadirğa ile sizin tarafı gidecektir.»

O sırada, 1451 senesi eylül ayında bulunuyorlardı.

1452 senesi martın yirmi altısında henüz yirmi dört yaşındaki genç padişah Mehmed kuvvetli bir ordunun başında Rumelihisarına gelmiş, oradaki kalenin inşaatına bizzat bakıya başlamıştı. Bizansta telâş ve korku son derecede artıyordu. Karadeniz yolu kapandı ve imparator artık can ve taht kaygusuna düşmüştü.

Bizansın gelecek olan muhteşem ka-

dirgayı bekleyen güzel Gürcü prensesi imparatorun ölümünü de şüphesiz duymuştur. Bundan sonra Trabzon imparatorunun kızı Katrinin Fatihin rakibi Uzun Hasanla evlendiğini öğreniyoruz. Fakat Gürcü prensinin ne olduğunu bilemiyoruz.

Kadirgan Kaflı

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler: Alemdarda: (Abdülkadir). Beyazıdda: (Cemil). Samatyada: (Erofilos). Eminönünde: (Mehmed Kâzım). Eyübdde: (Hikmet Atamaz). Fenerde: (Hüsameddin). Şehremininde (Hamdi). Şehzadebaşında: (Üniversite). Karagümrükte: (Arif). Küçükpazarda: (Necatî Ahmed). Bakırköyünde: (Hilâl).

Beyoğlu cihetindekiler: İstiklal caddesinde: (Galatasaray). Tünelbaşında: (Matkoviç). Galatada: (İkiyol). Fındıklıda: (Mustafa Nall). Cumhuriyet caddesinde: (Kürkçyan). Kalıyoncuda: (Zafiropulos). Firuzaga: (Ertugrul). Şişlide: (Asım). Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Üsküdüarda: (İmrahor). Sarıyerde: (Asaf). Kadıköyünde: (Moda - Merkez). Büyükdada: (Şinasi Rıza). Heybelide: (Tanas).

KAYIP — 9/9/38 cuma günü Kadıköy iskelesi ile Erenköy arasında içinde hüviyet varakası olan para cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımın eksiksinin hükmü olmadığını ilan ederim.
T. C. Nafta Vekâleti Elektrik işleri idaresi Kadıköy Fen kısmında 9318 Montör Neşet Germeç

İstanbulda içki iptilâsı artıyor mu?

(Baştarafı 1 inci sayıfada)
namaz... En güzel bahçeler sade meyhanelerdir.

Meyhaneler bu kadar çoğaldığına göre demek ki Türkiye'de içret iptilâsı da artmış olacak. Muharrirlerimizin bu hususta telâş göstermeleri her halde bir tehlikenin işareti olsa gerek!.. Çünkü başka memleketlerde mevcut olan lo-kanta ve gazinoların yerini bile bizde meyhanelerin tuttuğu söyleniyor.

Bu yazıları okuduktan sonra mesele hakkında lâzım gelen yerlerden malumat toplıyan muharririmiz topladığı malumatı şöylece hülâsa ediyor:

Türkiye dünyada en az alkol istihlak eden memlekettir. Dünyanın diğer bir çok memleketlerine nazaran Türkiye'de nüfusa göre insan başına düşen alkol miktarını tesbit etmek bunu isbata kâfidir.

Dünyanın muhtelif yerlerinde istihlak edilen ispirtoyu aşağıda yazıyorum:

İSPIRTO İSTİHLAKI

[Her nevi ihtiyacat dahil olduğu halde litre hesabı]

Fransada insan başına bir senede 2,60
İsviçrede insan başına bir senede 2,29
İsvetçe insan başına bir senede 2,10
Danimarkada insan başına bir senede 2,10.

İngilterede insan başına bir senede 1,45
Felemenkte insan başına bir senede 1,15
Belçikada insan başına bir senede 1,13
Almanya'da insan başına bir senede 0,6
Norveçte insan başına bir senede 0,39
Türkiyede insan başına bir senede 0,23 tür.

Türkiyede nüfus başına istihlak edilen alkolün ne kadar az olduğunu işte rakam halinde görüyoruz.

Alkolün en çok istihlak edildiği memleketler büyük endüstri memleketleridir. Amele kalabalığı en çok içki istihlak eden kitledir.

Türkiyede içki henüz köylere girme miştir. Ve onu köylere sokmak için de çalışılmamaktadır. İçki büyük şehirleri mizde ve makul bir şekilde kullanılmaktadır.

Ve vücud için faydalı, veya hiç olmazsa mazarratı az bir içki olan şarap istihlakının de günden güne arttığı ve rakının henüz yerini tutmamışsa da tutmağa istidad gösterdiği farkedilmektedir.

Memleketimizde:

1932 de	85,000
1933 de	241,000
1934 de	224,000
1935 de	242,000
1936 da	717,000
1937 de	912,000 litre

şarap istihlak edilmiştir.

★

Bu son iki senede şarabın bu suretle fazla istihlakine âmil olan şey fiatlardaki tenezzüldür.

Türkiyede 1936 senesinde nüfus başına içilen rakının miktarı:

0,375 dir.

Yani bir litrenin üçte biri kadar bir şeydir.

Bu rakamlar da bize gösteriyor ki memleketimizde içki iptilâsı henüz korkulacak bir dereceye yükselmemiştir.

Kavgacı eşek kendisini ayırmak isteyen Yahudiyi yaraladı!

(Baş tarafı 1 inci sayıfımızda)

sebbüs edilenlerin birer insan olmayıp eşek olmasıdır.

Hayli garib mahiyet arzeden hâdise şu suretle cereyan etmiştir:

Kuzguncukta Simideci Tahir sokağında oturan 56 yaşında Nesim, dün öğle üzeri evinden çıktığı zaman yan tarafındaki arsalardan birisinde otlamakta olan iki eşeğin birbirleri ile kavga ettiklerini görmüştür. Birkaç dakika durup kavgayı seyreden Nesim, hayvanların gittikçe işi azıttıklarını ve dişleri ile birbirlerini didiklemeğe başladıklarını görünce dayanamamış ve bunları ayırmak için yanlarına sokulmuştur.

Nesim tam hayvanlardan birisini yularından yakalayıp kavgayı nihayetlendireceği sırada birdenbire gözlerinin önünde âdeta bir şimşek çakmış, başıboş bulunan ikinci eşek, onun tam burnu üzerine şiddetli bir çifte yapıştırmıştır. Darbenin tesirile elindeki yuları bırakan Nesim ağzından burnundan kan gelerek yere düşmüştür. Meydanı boş bulan hayvanlar da yeniden boğuşmaya başlamışlardır. Vak'ayı gören komşular Nesimin imdadına koşarak bulduğuyu yerden kaldırdıkları zaman zavallının burnunun ezilmiş olduğunu görmüşlerdir. Biraz sonra vakadan haberdar edilen zabita yaralı Nümüne hastanesine kaldırmış, hayvanlarını başıboş bıraktığından dolayı eşek sahipleri hakkında da tahkikata başlamıştır.

Son Posta — İnsanlar arasındaki kavgalarda kavgacıları ayırmak isteyenleri yaralayanların kimlerden ders aldıkları anlaşılıyor.

Limanımızdaki İngliz filosu neden birdenbire Akdenize hareket etti?

(Baş tarafı 1 inci sayıfımızda)

loya iltihak etmek üzere limanımızdan ayrılmışlardır.

İngiliz filosunun İstanbulu ziyaretine aid hazırlanan resmî program mucibince gemiler dün ve bugün de limanımızda kalacak, yarın Karadenize giderek Bulgar ve Rumen limanlarını ziyaret edeceklerdir. Ayrıca dün gemide bir çay ziyafeti verilecek ve İngiliz sefarethanesi bir resmi kabul tertib edilecektir. Gemilerin programı yarında bırakarak Akdenize hareket etmeleri siyasî vaziyetteki gerginlikle alâ-

Sahne san'atkarları arasında hoş bir hâdise

Türkiyenin (Lorel ile Hardi) si, maruf sahne san'atkarlarımız Vasfi ve Hazım dün diğer Şehir Tiyatrosu sanatkarlarıyla birlikte İzmirden şehrimize gelmişlerdir. Kendilerini rihtında dostlarından mürekkeb bir kafile karşılamış, san'atkarlara buketler verilmiştir.

Okuyucularımız hatırlıyacaktırlar, san'atkarlar İzmirde iken kendilerini çok seven dostlarından biri bir azizlik yapmış, bir banka vasıtasile kendilerine beşer kuruş göndermiştir. Vasfi ile Hazım bankaya kadar gitsinler, bütün muameleyi takip etsinler, neticede vezneden kendilerine beşer kuruş uzatıldığını görsünler diye tertib edilen bu azizlik aldığımız malûmata göre son safhasında akim kalmıştır. San'atkarlar bankaya kadar gitmişler, fakat parayı almadan evvel miktarını öğrenerek tersyüzü geri dönmüşlerdir, banka da bir daha kendilerini bulamamıştır.

San'atkarların hayranları kadar dostları da boldur. Yalnız onların talihsizliği bu dostların hep şakayı seven kimselerden mürekkeb bulunmasıdır.

Nitekim Vasfi ile Hazım dün yeni bir azizlik ile karşılaşmışlardır.

San'atkarlara verilen buketler bizim bildiğimiz gibi çiçeklerden değil, sebzelerden müteşekkildir. Ancak kendileri bu buketleri ambalajlarını açmadan aldıkları için vaziyeti ancak evlerine varışlarında kavramışlardır.

Bu azizliği yapan kimdir? Acaba ilk teşebbüsünde muvaffak olamıyan dost mu, yoksa bir başkası mı?

Bunu san'atkarlar düşünsün de biz, gazete sayfalarının harb haberleriyle bir zehir çanağına döndükleri bugünlerde iki san'atkarın evlerinde, sularını tazelettikleri vazolar önünde buketlerini açınca takınacakları tavırları tahayyüle çalışarak bir lâhza olsun tasamızı unutalım.

Vasfi ile Hazım, san'at kabiliyetleri ve diğer meziyetlerinden sonra dostlarının şakacılığı ile de şöret bulmaya başlıyorlar.

kalı görülmektedir.

Londra, 21 (Hususî) — İki gündür beri İstanbul limanında bulunan üç harb gemisinden mürekkeb İngiliz filotillâsı, teknik tatbikatta bulunmak üzere bu sabah şarki Akdenize hareket etmişlerdir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

İYİ BİR ADAM

Tercüme eden: Hatice Hatib

Şanzelizenin büyük kahvelerinden birinde ufak tefek güzel ve sık giyinmiş bir genç kadın, cadde üzerindeki came-kânlardan birinin önündeki masaya henüz oturmuş başka bir genç ve güzel kadının yanına geldi.

— Bonjour, Géyé.
— Bonjour, Gaby. Otursana. Çay mı içersin?
— Evet, bana söyleyeceğin nedir?
— Şimdi söyleyeceğim.
— Çaylar geldikten sonra Georgette ağı bir tavırla konuşmağa başladı.
— Sania söylemek istediğim şeyi mi soruyorsun? Ne olacak... Ludviç beni bırakmak istiyor.
— Yok canım... Ne diyorsun!.. Zavallı yavrucuğum!.. Peki bunun sebebi nedir? Yoksa ona...
— Asla!.. Ona şimdiye kadar daima sadık kaldığını bilirsin.
— Benim Bernarda karşı olduğum gibi...
— Evet, fakat sen Bernardı seviyorsun. Halbuki ben... Ludviç karşı olduğum his kuvvetli bir dostluktan başka bir şey değildir. Beraber yaşadığımız üç senedenberi çok alışmışım. Şimdi evlenmek üzere beni bırakmak istiyor. Rezalet...

Sustu, ağlamak üzere idi.
— Peki, ne yapacaksın? Gabrielle, böyle bir felâket karşısında kalsa ne kadar bedbaht olacağını düşünerek heyecan içinde soruyordu.
İkisinin de kaderleri aşağı yukarı aynı idi. Onlar atölye arkadaşları idiler. Bu sergüzeşt, bir tanesi için sanayi işleriyle meşgul yirmi sekiz yaşındaki Bernard Dantoy, diğeri için de otuz yaşında bir tüccar olan Ludoviç Blassacın şahsında tecelli etmişti.

O zamandanberi, bu iki kadın güzel ve küçük küçük birer apartmana yerleşmişlerdi. Birbirleriyle muntazaman buluşuyorlar ve iki erkek te bu arkadaşlığa ses çıkarıyorlardı.
Georgette:
— Ne mi yapacağım? diye cevap verdi. Ne mi yapacağım? Bunu ben de bilmiyorum. Yahud da... Evet... Bir fikrim var. Ludoviç daha bana bir şey söyle-

medi. İnadçı, fakat zayıf karakterlidir. Sonra beni seviyor. Artık evlenmesi icab ettiği için evleniyormuş. Bunu bana onun arkadaşlarından biri söyledi. Eğer Ludo ile ben konuşsam inad eder. Onunla sen konuşmalısın.

— Onu iyi tanımıyorum ki...
— Pekâlâ tanıyoruz. Ona gidersen, benim, evlenmek hakkında vermiş olduğu kararı öğrendiğimi, şikâyet etmek istemediğimi ve senin bana geldiğin zaman beni havagazile intihar etmek üzere gördüğünü söylersin.
— Bunlara inanacağımı zannediyor musun?

— Muhakkak inanacaktır. Dürüst bir adamdır. Aklına fenalık gelmez. Hem bir kere tecrübe etmekten ne çıkar?
— Gabrielle bir iki itirazda daha bulduktan sonra bu işe aklının yattığını gördü. Hemen ertesi sabah Ludoviç Blassacın ticarethanesine gitti. Ona zavallı Georgette'in kahramanca bir gayretle saklamak istediği nevidisini, tesadüfen kendisinin oraya gitmesiyle akim kalan intihar teşebbüsünü heyecanla anlattı.

Şişman ve temiz kalbli Ludoviç Blassac da heyecan içinde idi. Kendisi için iffetini feda etmiş olan şu küçük Georgette onun için ne kadar kıymetli idi. Onu bu kadar çok mu seviyordu? Bu tabii olmakla beraber insanî lâkayda birakmazdı.

Ludoviç bir ölümün vicdan azabını düşünerek titredi. Evlenmeğe onu sevken şey, son zamanlarına kadar beraber yaşadığı annesinin ölümü ve kendisinin tek başına bir ev idare edecek kadar becerikli olmaması idi. Georgette'le evlenmesinde ne mahzur vardı? Bunu şimdiye kadar hiç düşünmemişti; çünkü kendi seviyesinde bir gencin eski bir küçük terzi olan metresini alması trafta pek iyi karşılanmazdı. Fakat, nihayet herkesin bu iş hakkındaki düşüncelerinin ne ehemmiyeti vardı. Bu ona viz gelirdi. O bir çok iyi taraflı olan Georgette'e pekâlâ da alışmıştı.

Kendi kendine: «Kararım kat'idir, onu alacağım» diyordu. Bu fikrini, küçük çilesinin böyle bir neticeye varabileceğini hiç ümid etmiyen Georgette'e bildirdi.

Aile hayatları me'sud geçiyordu. Evli bir kadın olduğu için me'sud ve biraz da müftechir olan Georgette bir kibar bayan olmak istiyor ve bunda muvaffak ta oluyordu.

Ludoviç o kadar iyi bakıyordu ki genç adam kendisi için bu kadar müşfik ve iyi olan bu kadına hak kazanmış olduğu yeri verdiği için hemen her gün kendi kendini tebrik ediyordu. Kadın da, kocası da aynı zamanda birbirinin eşi ve farklı sebeplerle Gabrielle'e karşı büyük bir minnettarlık duyuyorlardı. O, ailenin en teklifsiz bir dostu ve hiç bir gün eksik olmayan bir müdavimi olmuştu. Bernard daima çok meşgul olduğu için Gabrielle onlara gelecek bol bol zaman bulabiliyordu.

Bir seneden fazla bir zamandanberi evli bulunan Georgette'le Ludoviç, temiz bir hizmetçinin hazırladığı öğle yemeklerini henüz bitirmişlerdi ki hiç beklemedikleri halde Gabrielle geldi. Son derece müteheyyiç görünüyordu.

— Aman Allahım, Gaby, ne oldu, nen var?

Georgette bu suali sormak için oda hizmetçisinin dışarı çıkmasını beklemişti. Gabrielle:
— Bernard beni terk ediyor, diye çıkıyordu, evet, evlenmek için beni terk ediyor, bu sabah çıkarken bana söyledi, düşüp bayıldım. Allahım, bu feci bir şey.. Georgette bu hareketten âdeta iğrenmiş gibi:

— Pis herif, dedi, bir kadının dört senesini elinden almak ve sonra onu bir debire bırakmak... Halin ne olacak?.. Tabii seni beş parasız bırakıyordur, değil mi?..

— Hayır, öyle değil. Para ihtiyacımı temin ediyor, fakat neye yarar?.. Beni bıraktıktan sonra... Ben onu seviyorum... O bunu, ben kendimi öldürdükten sonra anlayacak...

— Sen delisin!.. Bir erkek için insan kendini öldürür mü?

Birdenbire sustu ve Ludoviç'e baktı. Allaha çok şükür o hiç bir şey duymamıştı, düşünüyordu. Birden kemali ciddiyetle yerinden kalktı ve Gabrielle'e:
(Devamı 13 üncü sayfamızda)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	Mikdarı	Muhammen b. beheri tutarı		Muvakkat teminatı L. K.	Eksiltmenin Şekli	Eksiltmenin günü	Eksiltmenin saati
		L.K.S.	L.K.				
Kalın makine kâğıdı	2500 top	1.18.90	2972.50	222.93	Açık Eks.	7-X-938	14.—
Takriri kâğıt Teskerelik kâğıt	1500 »	90.—	1350.—	101.25	»	»	14,30
Boyaz mektupluk	750 »	75.—	562.50	42.19	»	»	14,45
Zarf No. 5	400.000 adet	—,39	1560.—	117.—	»	»	15,—
Tampon sünger kâğıdı	20.000 tab.	1.97	393.96	29.55	»	»	15,30
Siyah kurşun kalem	600 kilo	65.66	39330	29.55	»	»	15,30
Küçük karbon kâğıdı	20.000 adet	1.1775	235.50	17.66	Pazarlık	»	16
Kâğıt zimba makinesi	2.500 kutu—	90.—	2250.—	168.75	Açık Eks.	10-X-938	14,—
Klasör	500 adet —	30.—	150.—	11.25	Pazarlık	»	14,30
	3.000 » —	62.—	1860.—	139.50	Açık eks.	»	15,—

I — Şartname ve nünuneleri mucibince satın alınacak yukarıda cins ve miktarı yazılı 9 kalem kırtasiye levazımı hizalarında gösterilen usullerle ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme yukarıda yazılı gün ve saatlerde Kabataş Levazım ve Müba-yaat Şubesindeki alim komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nünuneler de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7.5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «6721»

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen Pey akçesi Bedeli	Semti	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi
L. K.	L. K.				
84 00	6 30	Üsküdar Tavaşi Hasan ağa	Bakkal	50	Binanın tamamı
84 81	6 37	Evliya hoca	Evliya hoca	29	Arsa
400 00	30 00	Rum Mehmed Doğanclar paşa		7	Binanın tamamı

Yukarıda cinsi ve mevkileri yazılı yerlerin tamamı 18/9/938 gününden itibaren bir ay zarfında pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları. (6700)

Aldığı ders mucibince, Takvor bunu görür görmez, güya hayranlığını ifade için:

— Aman! diye bağırdı. Ne ki-yak şey! Ne tefarik parça! (Toriğe dönüp): Bunu nerede buldunuz? Nasıl ele geçirdiniz? (Amerikalıya hitabla): Ün mervey! Ün piyes rar. ünük! Sa a ün valör inestimabl! (*)

Amerikalı, soğukkanlılığını kaybetmeksizin:
— Bu, nedir? diye sordu.
Gene Takvor, cevap verdi:

— Bu Makedonyalı Filip zamanında icad edilen hokna âletidir ki sonradan insanlığın bütün vucutcaz derdlerine baş dermanlardan biri olmuştur. Nargileyi eline aldı, dikkatli dikkatli her tarafını muayene ederek, sözüne devam etti:
— Hakaten, fefkelade konserve edilmiştir. Defi tabiiye yardım olsun için o vakıta kullanılan sinameki, yani ya frekcez sene denilen nebat, hoknanın dibinde tane tane duruyor.

Abbas Kuli bu teşbihten münfail oldu:
— Hey, pedersühte! Olar tümme ki di.. sinameki değildi. diye bağırdı.
Takvor, bu devrilen çamı derhal düzeltti:

— Sus! Sen ne bilir, ne ağnarsın, tereyağ? Ağızdan kef veren tömbekiye dipten kullanılan otu o ki farge-demorsan lafa karışma!
Ve Amerikalıya dönerek, izahatını tamamlamağa koyuldu:
— İşte, azizim mister, bu aletin aslı budur. Gör ki ne kadar da perferksiyonedir. İştmişliğime göre bu hoknalar

(*) Bir harika! Nadir, yegâne bir parça! Bunun paha biçilmez bir değeri vardır!

YAZAN: Ercümen Ekrem Taş

iki tanedir; ve biri Büyük İskendere ayyit olup, halen sizin memlekette, Boston müzesindedir.

— Peki. Bu zat, bunu nereden ve nasıl ele geçirmiş?
— Onu ben bilmem. Kendisine sormalı.

Toriğe döndü:
— Mister sival edoor ki, cenabın bu antikayı nerede bulmuşsun deyi.

Torik, usulcacık Takvorun yanına kadar sokuldu, ku-lağının dibine fısıldadı:

— Sen bu b... benden iyi yiyorsun, aman ağabeyciğim! Mezeci Filip, Büyük İskenderi falan karıştırdıktan sonra ben hiç içinden çıkamam, gayri.. başkasının paravrasını tamamlamak kök sökmekten zordur.

Takvor, ona:
— Peki! diye cevap vermeye beraber, güya Torik istenilen izahı yapmış da onu tercüme ediyormuş gibi, tekrar Amerikalıya hitap etti:

— Sırdır; deemem deor. Herhalde, Büyük İskenderin mezarı İstanbulda olduğuna göre, bu onun içerisinden aşırılmıştır. Ama çalan budur, değil dir? Altık onu bilmem. Gel, gelelim bu mefret hoknaya. Ben zatınızın yerinde olsam. -pardon ki böyle deorum-

Nargile bin itina ile bohçadan çıkarıldı

hiç tınmazdan, istedikleri parayı verir, bunu heman satın alırım.

Amerikalı derin derin düşünür gibi bir tavır aldı. O böyle dalgın duruyorken, Torikle Takvor fısıldaştılar:

— Ne düşünüyor acaba?
— Bilmem. Belkim de nasıl ambalaj edeceğini, yahud ki gümrükten nasıl geçireceğini düşünüyordur.

— Pazarlığa da girişmedi. Acaba beğenmedi mi? Yoksa senin lâflarına mı inanmadı?
— Hentsin? İnanmamış olsa, ya lafını keseceydi, yahud da ben söylerken güleceydi. Bilâkis neler ki dediysem, topik gibi, şekerli haviz gibi, çignemeden yutmuştur.

Derken, Amerikalı düşüncesini terk

ederek:
— Pekil dedi; ne istiyorlar bu parçaya?

Takvor bu suali Toriğe tercüme etti. Torik:

— Bin iki yüz dolar! Cevabını ver di.

Bu rakam Amerikalıya asla ürkütmedi. Yüzünün hiç bir çizgisini oynatmaksızın:

— Olraytlı dedi. Bana bunun sahte olmadığını ispat eden bir vesika göstermiyor, hemen parayı sayayım.

Takvor bu sözleri de Toriğe nakledince, zavallının fena halde canı sıkıldı. İşte bu, onun hesabında kat'iyen yoktu. Herhalde bu Amerikalı, rahmetli Meşhedinin nargilesini İskenderi Kebirin hoknası niyetine satın alan öteki Amerikalıdan bir gömlek daha az enai reddetmiyor, fakat vesika arıyordu. Torik Necminin şakaklarından ter sızmağa başlamıştı. Takvorun yüzüne bakıp:

— Ne yapacağız? diye sordu. Hacı gemisi gibi oturduk mu şapa? Dinin, diyanetin hakkı için bana bir akıl öğret: Avala ne cevap vereyim?

— Peki, istediğiniz vesikayı getireyim deyi söz ver de, yarın sabahacak

elbet kendin bir şey düşünür, uydurursun.

— Nesini uydururum? Kolay mı? — Senin gibi akıllı, köpoğlu herif uydurmaz olur?

— Sen bilirsin. Herif o yala, kandır da, nasıl edersen et.

— Kendisine öyle diyeceğim: Yarın bu vakit, istediği şey hazır.

— Olur.
Amerikalı bu teminat üzerine, gene ertesi günü buluşmak kararla dükkândan ayrıldı. Torikle Takvor da derhal otele döndüler.

Gurabî efendi, bir koltuğa oturmuş, işsizlikle can sıkıntısından şekerleme kestiriyordu. İfakat hanım da onun karşısında, yere, seccadenin üzerine bağdaş kurmuş, yağlı iskambil kâğıdla-rile fal açmakta idi. Evlâdlığını görünce sordu:

— Gene ne cehennemde idiniz? Ne fesadlar kurdunuz? Neler becerdiniz bakayım?

Canı sıkın olan Torik koca karıyı tersledi:

— Haydi sen de! Sus! Kıs çenenil! Şimdi yedi ceddinden başlatırsın.

— Ne o? Ne oluyorsun? Gene ağzının payını almak istiyorsun galiba?

— Dinini, imanını seversen sus! Zaten aklım başımda değil, üstelik bir de sen dırlanıp da beni büsbütün serseme çevirme.

Gurabî efendi gözlerini açtı.

— Gene nedir davanız? Ne alıp ne veremiyorsunuz? diye sordu.

— Hiç! Annem çatı da, hafiften bir mariz provası yaptık.

İhtiyarcağız koltuğunun üzerinde daha ziyade doğruldu.

— Yah! dedi; bütün bunlar neden oluyor, biliyor musunuz? Konakladığımız yerde mihlanıyoruz, Allah vermesin. İşimiz, gücümüz yok. Gezdiğimiz, dolaştığımız da yok. Şunun şurasında ne diye kazık kakıyoruz, anlamıyorum bir türlü.

(Arkas var)

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı : 99

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

İstanbul, Edirne, Selânik halkı için haftalık Semadirek tenezzüheri tertib etmişim. Fakat Dedeâğaçtan tenezzüh vapurlarına binecekler arasında Avrupaya kaçacak insanların bulunabileceğini düşünen İstanbul bu teşebbüsü menetti

Semadirek yalnız âsârı atika meraklılarını değil, birçok güzel manzaralarla şairleri, ressamı, yirtici hayvanlardan maada büyük küçük avlarının çokluğu ile avcılarını, havasının temizliği, santigrad 35 ve 45 derecede sıcak maden sularıyla hasta ve malûlleri de celb ve memnun edecek bir yerdir.

Bu maden sularıyla Dedeâğaçın Fere ilçesi sularını İstanbulda tahlil ettirmiştim. İkisinin de aynı maddelerden mürekkebe yanî meşhur Kalsbad sularına muadil, yalnız sıcaklık derecelerinin muhtelif olduğu anlaşılmış idi.

Orada muntazam oteller, eğlence mahalleri tesis edilse Avrupanın en meşhur su şehirlerine rekabet edebilirdi.

Çünkü Semadirekteki tabii meziyetleri bu kadar mükemmeliyetle toplamış bir su şehri yoktur. Alehusus sanatoryom için bu adadan daha muvafık bir yer az bulunur.

Semadirek ahalisinden doktor Nikola Fardi Fransada hekimlik tahsil ettikten sonra, oraya dönerek hiçbir yere gitmemiş olduğundan yalnız otuz yıl içinde Semadireğe gelip onun delâletile adayı gezmiş, harabelerin bakiyesini ziyaret etmiş olan dört yüz bu kadar meşhur adamların kart dövizitlerinden mumaileh büyük levhalar teşkil etmişti. Bunların arasında meşhur haritacı Kipert (*) in de kartı vardı.

Bu levhalardan birinin altına konmak üzere verdiğim (Dedeâğaç mutasarrıfı - Ebu Bekir Hâzım) yazılı kartımı mukavvaya iştirak için doktor Fardinin kullandığı toplu iğnenin dümağama saplandığını zanneder gibi elim bir his ile müteessir ve mahzun olmuştum.

Semadirekte her türlü kıymetli madenlerden başka sahile pek yakın bir yerde ve deniz altında petrol kaynağı bulunduğu, durgun zamanlarında deniz üstünde görülen eserlerinden ve hissedilen kokulardan anlaşıldığı ve bu malûmat İstanbulla işaa edildiği için, vaktin sadrazamı Halil Rifat paşanın oğlu Cavid ve Abidin paşanın oğlu Rasih beylerin müracaatları üzerine kendilerine arama ruhsatnamesi verilmiş idi.

İstifade yolunu bilmek ve bulmak şartile memlekete büyük menfaatler temin etmek için her türlü servet sebeb ve membaları toplamış olan bu adam üzerine İstanbul dikkat nazarını çekmeğe hayli çalıştım. Fakat emsali gibi, bu merasim de hedroldu, gitti. Başka memleketlerde makul çalışmalar, bizde olduğu gibi ebediyen semersiz kalmaz, er, geç müsmir olur. O zamanlardaki memurların her ne kadar faydalı olursa olsun muvafakiyetleri alelekser, tesadüfe; bazan tesadüf kadar hissizliği tutan mafevkin keyfine tâbi idi.

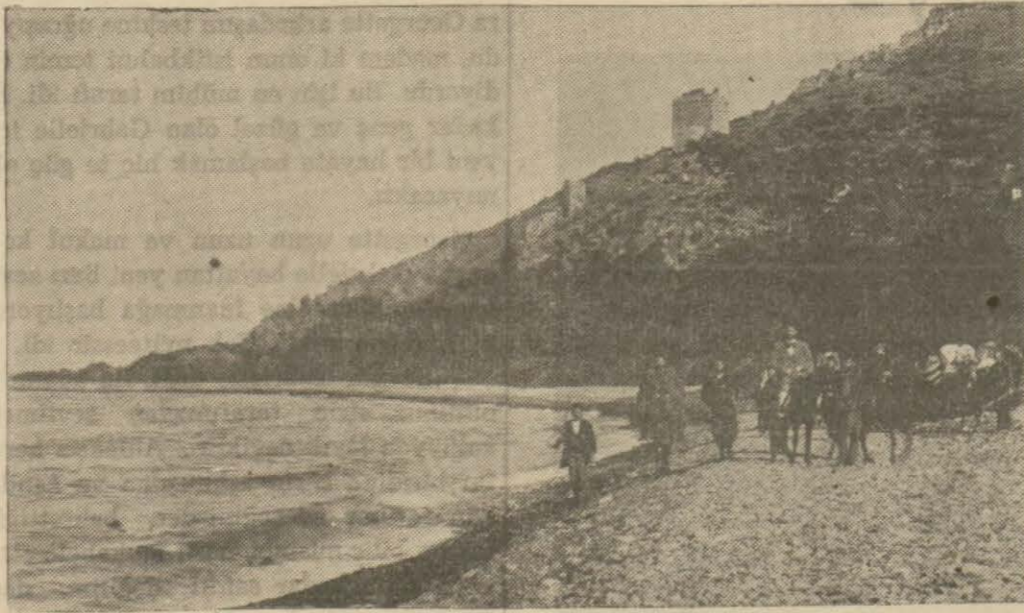
Semadireğin pek zeki ve azası oldukça mütenasip Midillileri ve etleri lezzetli keçileri de ötedenberi meşhurdur.

Adada kurt vesair yirtici hayvanlar bulunmadığı için keçiler daima kırdan yaşadıklarından yarı vahşidirler. Çoban istediği her keçiye kolayca tutamadığından herhangi yakalamak istiyorsa ona bir taş atar, alıştırılan köpekler kovalayarak tutarlardı.

Eski şehrin bulunduğu şekilde bir çok asırlar geçirmiş büyük çınar ağaçları vardı.

Bunların gövdeleri tamamile oyulmuş, içleri açılmış olduğundan aşevi

(*) Kipert, zikrolunan Fingar şahkasına çıkmış olduğundan ben de çıkmak niyetinde idim. Hatta oradan İstanbulu görmek için İstanbul rasadhanesi müdürü merhum Salih Zeki beyin vesatetile Fransaya oldukça kuvvetli bir dürbün de ısmarlamışım. Dürbün Semadirek seyahatine yetmişliğinden Fingar tepesine çıkmak zahmetine mahal görmedim.

Eski Semadirek şehri nin bulunduğu körfez

(**) gibi kullanmış, diğerini uşaklara tahsis etmiş, yani kahve ocağı yapmış ve en büyüğünde de biz, yedi kişi, rahatca yemek yemiş idik.

Bu unutulmuş nahiyede senelerden beri nüfus vukuatı yürütülmemiş, bir-

(**) Dilimizde (Aşevi) varken Arabın matbahını yıkarak enkazından kötü bir mutfak yapmağa hacet olmadığı gibi (aşçı) ya (ahçı) demek de gülünçtür. (Aş)ın aslan Türkçe olmadığı kabul edilse bile bir dilin darbimesel havi olduğu kelimeler için kat'î bir temellük hüccettir. (Aşçı) ya (ahçı) deyince «Ölü gözünden yaş, imam evinden aş gelmez» ve «Pişmiş aşı su katmak» darbimesellerinin şu garib şekilleri alınması ıktiza eder ki pek tuhaf olur. «Ölü gözünden yaş, imam evinden ah gelmez» ve «Pişmiş aha su katmak».

çok vakıf arazinin gelirleri meçhul kalmış. İskeleden nahiyeye merkezine tehlikesizce gidilip gelinmesi mümkün bir yol yapılmamış, asırlardanberi pek zalimane tahrib olunagelen uçsuz bucaksız ormanlar hiç siyanet edilmemiş ve çiçek aşısı (telkihi cedri) bile oraya girmemiş idi.

Ben bu mühmel adaya, henüz fethe-dilmiş meçhul bir yerde yeniden hükümet ve idare teşkilâtı yapacakmış gibi gittim. Yani nüfus, evkaf, defteri hakanı, orman memurlarını, birçok alât ve edevat ile nafia mühendisini ve hattâ birçok çiçek aşısı tüpleri ile aşı memuru da beraber götürdüm.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

SOLDAN SAĞA:

- 1 - Tenis oyununun sopası - Sığır yavrusu.
- 2 - Gezir - Bir nevi kömür.
- 3 - Sevgili - Temiz - Çok değil.
- 4 - Bir nevi tahta - Çocuk doğurtan.
- 5 - San'at - Âletler.
- 6 - Üye.
- 7 - Komşu ve dost Arab devletlerinden biri.
- 8 - Kadın değil - Un elenen şey.
- 9 - Yapmanın aksı.
- 10 - Zeybek - Uyak - Üçüncü şahıs.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 - Hesab işlerinden biri.
- 2 - Dört tekerlekli nakil vasıtası - Mutfaklarda bulunur.
- 3 - Aydınlık değil.
- 4 - Kasabın sattığı - «Siz» mânasına gelen farsca bir kelime - İntihab hakkı için kullanılan şey.
- 5 - Hata - Suyun yürüyüşü.
- 6 - Abdal bir hayvan - Beyaz - Bir edat.
- 7 - Gemli tâmirhanesi - Çok değil - Bağırak.
- 8 - Karanın aksı - Tarihi bir kavim.
- 9 - Çobanın paltosu - Yama.
- 10 - Sunmak.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

RADYO

Bugünkü program İSTANBUL

22 Eylül 1938 Perşembe

18.30: Dans musikisi (Plâk). 19: Spor müsababeleri, Eşref Şefik tarafından. 19.30: Dans musikisi (Plâk). 19.55: Borsa haberleri. 20: Saat ayarı: Grenviç rasadhanesinde naklen. Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40: Ajans haberleri. 20.47: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21: Şan: Macar artistlerinden Kato - Lezay. Stüdyo orkestrası refakatle. 22.30: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 22.10: Hava raporu. 22.13: Darü'ttâlim musiki heyeti Fahri ve arkadaşları. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı. 23: Saat ayarı, İstiklâl marşı.

ANKARA

22 Eylül 1938 Perşembe

ÖĞLE NEŞRİYATI: 14.30: Karışık plâk neşriyatı. 14.50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15: Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:

18.30: Karışık plâk neşriyatı. 19.15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin ve Safiye Tokay). 20: Saat ayarı ve arabca neşriyatı. 20.15: Radyofonik temsil: (Gençler grupu tarafından). 21: Şan plâkları. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 22: Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15: Yarınki programı.

TAKVİM

EYLÜL											
Rumi sene	22				Arabi sene						
1354					1367						
Eylül	Resmi sene				Fazir						
9	1933				140						
PERŞEMBE											
GÜNEŞ			Receb			İMSAN					
...			
5	45					4	07				
11	35					9	57				
Öğle			İkindi			Akşam			Yatsı		
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.		
E.	12	07	15	35	18	08	19	39			
Z.	5	57	9	23	12	—	1	51			

SPOR

Çok çalışmamız lâzım

9 uncu Balkan oyunlarından bizim hesabımıza çıkarılabilecek yegâne netice budur

400 metre birinciliğini kazanan Gören arkadaşları arasında [Gören avınlıklı familâ taşıyandır]

Fena diyecek kadar bozuk organize edilen Dokuzuncu Balkan oyunları, atma ve atlama bir hayli puan toplayan Yunanlıların zaferle bitti.

Balkan oyunlarının en cazib kısmını teşkil eden programın 100, 200, 800 ve 1500, 5000 ve 110 mania gibi koşuları, 4X400 ve Balkan bayrağı ile, yüksek atlama, gülle atma ve çekiç atmanın birinciliklerini toplayan Yugoslavlar pek şerefli galibiyetler alarak ilk defa bu kadar büyük bir muvaffakiyet göstermiş oldular.

Yugoslavya atletizm takımının bir iki azası istisna edilecek olursa ekseriyeti hemen hemen gençlerin teşkil ettiği görüldü.

Balkan oyunlarında yeni bir yıldız olarak nazarı dikkate çarpan tek atlet 200 metre galibi Yugoslav Kling'dir.

Çok sağlam ve henüz pek genç olan bu atlet uzun seneler sür'at koşularında bu şerefli mevkil muhafaza edecek bir istidaddadır. Yugoslavların atletizm sahasında gözle görülecek derecede inkişaf etmiş olmalarına mukabil, Yunanlıları oldukları yerden bir hayli aşağı inmiş olarak gördük.

Balkanlarda âdeta bir kahraman sayılan mania koşucusu Mandikasin mağlûbiyeti ve Maraton müstesna, koşularda bir tek Yunanlının galibiyet elde edememesi Balkan oyunları tarihinin şimdiye kadar kaydetmediği bir hâdisedir.

Yunanlılar bu sukutun farkındadırlar. Yorgo Kuplos ve Frangudis gibi Yunanlılara senelerdenberi zafer toplayan atletlerin yerini tamamiyle boş kalmıştır.

Yunanistan atletizmini ayakta tutan disk atıcısı Silas ile mania koşucusu Mandikasin piste veda ettiği gün bugünkü kadronun yarın iş görebilmesine, hele Balkan birinciliği elde etmesine de imkân yoktur.

Belgrad oyunlarında puan vaziyetinden dolayı telâşa düşen Yunanlılar, Balkan müsabakalarının onuncu yıldönümünü Atinada yapmak suretile sönmek üzere olan bu ateşe son bir ümidle yeni bir kibrit çakmak istiyorlar.

Geçen sene Balkan oyunlarını Bükreşte yapan Romanyalılar kendi topraklarında kazandıkları muvaffakiyetin yarısını bile elde edemediler.

On bin metrenin birinciliği ile ıktifa eden Romanyalılar kazandıkları ikincilik, üçüncülük gibi derecelere rağmen umumî tasnifte üçüncülükten kurtulamadılar.

Lapoşan, Nemeş gibi Balkanların en yaşlı atletleri takımlarında hâlâ büyük ümidler olarak yer almaktadırlar.

Romanya futbol ve tenisle olduğu gibi atletizmde beklenen inkişafı gösteremedi. Atletizm işlerinin orada da lâyik olduğu alâkayı henüz bulmamış olduğu dokuz senedenberi yapılmakta olan Balkan oyunları neticelerinden pek kolaylıkla anlaşılır.

Romanyalıların sebebi bizce meçhul olan dahili müşkülâtı yenmek için çürpindikleri her Balkan oyununda karşına çıkan idarecilerinin ateşli ateşli hareket ve telâşından anlaşılmalıdır...

Bulgar ekibi beşinci Balkan oyunundan sonra Balkanlar arasındaki bu müsabakalara iştirakten sarfınazar etti.

Robert Kolej'de tahsilde buldukları sırada atletizm yapan Bulgarların büyük bir kısmını Balkan oyunlarında karşımızda görüyorduk.

Atinada yapılan birinci, ikinci, üçüncü Balkan oyunlarında birkaç birincilik alan bu atletler pistten çekildikten sonra Balkanların en kuvvetli atleti sırasına giren Doyefin de Berlinde beden terbiyesi tahsiline başlaması, Bulgarları pek zayıf bir hale sokmuş ve bu vaziyet üzerine Bulgar takımı kuvvetli ve olgun bir hale gelinceye kadar oyunlardan çekilmiştir.

Bulgarlar dört senedenberi Balkan oyunlarına birkaç müessesil yollamak suretile kendilerini temsil ettirmektedirler...

Balkan oyunlarına zaman zaman iştirak eden tek millet de Arnavud milletidir. Geçen

110 metre maniada üçüncü gelen Fakiş koşunun birinci ve ikincisile şeref kürsüsünde

seneye kadar azami dört atletle Balkan müsabakalarına girmiş olan Arnavudlar, Belgrad oyunlarına on sekiz atletle geldiler.

Balkan oyunlarının muhtelif müsabakalarına bir veya iki atletle girmiş olan Arnavudlar atletizmi bir ana spor olarak kabul ettiklerini ve ona lâzım olan alâkayı gösterdiklerini söylediler.

Yakın bir tarih bu sözün ne kadar kuvvetli olduğunu müsbet veya menfi mutlakla isbat edecektir.

Bize gelince Belgradda üç gün devam eden müsabakalar esasında kendilerinden parlak dereceler ümid ettiğimiz bir kısım atletler bizi mahcup etmediler. Fakat 3, nihayet beş atletle medyun bulunduğumuz bu muvaffakiyetli neticeleri bir tarafa bırakırsak başka memleketerle aramızdaki farkın çok büyük deneyece derecede açık olduğunu artık anlamamız lâzımdır. Çok çalışmamız icab ediyor.

ÖMER BESİM

Gören Atinaya gidiyor

2 teğrinlevelde Atinada Macaristan ile Yunanistan arasında büyük bir atletizm müsabakası yapılacaktır. Yunan federasyonu Balkan müsabakalarında dört yüz metrelük yarış kazanan atletlerimizden Göreni bu müsabakalara resmen davet etmiştir.

Atletizm federasyonu reisi bu daveti memnuniyetle kabul etmekle beraber Türk Spor Kurumuna vaziyeti telgrafla sormuştur. Spor kurumunca müsald cevap geldiği takdirde Gören bu müsabaka için Atinaya gidecektir.

Bulgarların misafirperverliği

Balkan oyunlarından dönen atletlerimiz Sofyadan geçen Bulgar federasyonu tarafından karşılanılmışlardır.

Bulgar spor teşkilâtı atletlerimizle güzel bir buket vermiş, her birine rozet dağıtmıştır.

İstasyonda hazırlanan büfede atletlerimiz ayrıca ızzat ve ikram edilmiştir.

Galatasaray mürakabe heyetinin toplantısı

Galatasaray Spor Klübü Başkanlığından bildirildiğine göre 17/9/38 tarihinde toplanacak olan yüksek mürakabe heyetinin Eylül aialâde ıktimai, ekseriyet olmadığında toplanamamıştır.

Klüb nizamnamesinin 25 inci maddesi mucibince bu kere 24/9/38 cumartesi günü saat 15 de klüb merkezinde toplanmağa karar vermiştir.

Klüb mürakabe heyeti azasının yevm ve saati mezkûrda klüb merkezinde bulunmaları rica edilmektedir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

17 - Eylül - 1938 Vaziyeti

PASİF

AKTİF		PASİF	
		Lira	Lira
Kasa :			15.000.000.—
Altın : Safi kilogram	17.157.501	24.133.398.04	
BANKNOT		26.037.521.—	
UFALIK		1.292.015.32	
Dahildeki Muhabirler :		51.462.934.36	
Türk lirası	314.628.04	314.628.04	
Hariçteki Muhabirler :			
Altın : Safi kilogram	9.054.614	12.736.038.33	
Altına tahvil kabli serbest dövizler		15.073.09	
Diğer dövizler ve Borçlu kırling bakiyeleri	10.844.230.98	23.595.342.40	
Hazine Tahvilleri :			
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563.—	158.748.563.—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikkan hazine tarafından vâki tediyat	15.057.949.—	143.690.514.—	
Senedat Cüzdanı :			
HAZİNE BONOLARI	1.100.000.—	66.599.377.01	
TİCARİ SENEDAT	65.499.377.01		
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :			
(Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı Esham ve Tahvilât itibarı kıymetle)	39.350.648.48	46.215.346.63	
A - (diyenin karşılığı Esham ve Tahvilât itibarı kıymetle)	6.864.608.14		
B - Serbest esham ve tahvilât			
Avanslar :			
Hazineye kısa vad. avans.	7.107.500.00	16.592.033.66	
Altın ve Döviz üzerine	223.882.65	4.500.000.—	
Tahvilât üzerine	9.260.651.01	11.738.643.80	
Hissedarlar :			
Muhtelif :		364.708.919.89	
Yekûn			Yekûn 364.708.919.89

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Bu yıl Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünün Ziraat, Veteriner, fakültesine kız ve erkek, Orman fakültesine yalnız erkek parasız yatılı, paralı yatılı ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uymak gerekir.

1 - Türk tabiiyetinde bulunmak ve lise mezuniyet imtihanını vererek bakanlığın yazdığı veya lise olgunluk diplomasını almış bulunmak lâzımdır.

2 - İstanbul Üniversitesinin fen fakültesinden naklen gelecek olanlar lisenin fen kolundan pek iyi derece ile mezun ve fen fakültesinde muvaffak olmuşlarsa orada okudukları sönstrlerden ikisi kabul edilerek veteriner ziraat ve orman fakültesinin üçüncü sönstrlerine alınır. Ancak veteriner fakültesine girenlerin bu fakültenin birinci ve ikinci sönstresinde okunan anatomi dersine de ayrıca devam etmeleri ve ziraat fakültesine girenlerin ziraat stajını yapmaları gerektir.

3 - Enstitüye girecek talebenin yaşı 17 den aşağı ve 25 ten yukarı olamaz. Nihari talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.

4 - Parasız yatılı talebeden beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü bir hastaevi kurulunun raporu lâzımdır.

5 - Enstitüye yazılan talebe iki ay içinde yeniden sağlık ve sağlamlık muayenesinden geçirilerek ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyetini göstermiyenlerin enstitüden ilişiği kesilir.

6 - Ziraat fakültesine girecek talebe Ankara'da Orman çiftliğinde staj görmeğe mecburdur. Bu staj nihayetinde talebe imtihana tâbi tutulacaktır. Stajdan sonra talebenin enstitüde nazarı derslere devam edebilmesi için yapılacak bu ameliyat imtihanında muvaffak olması şarttır.

Staj müddetince talebe 30 lira aylık verilir. Ve yatacak yer parasız olarak çiftlikte sağlanır. «Stajyer talebinin yemesi ve içmesi de enstitüde sağlandığı takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez.»

7 - Parasız yatılı talebesinden staj veya okuma devresi içinde her ne suretle olursa olsun kendiliğinden stajını veya tahsilini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükümetçe yapılan masrafları ödyecekleri hakkında verilecek nümuneye göre noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır.

8 - Enstitüye girmek isteyenler yukarıda yazılı rapordan başka lise ve olgunluk diplomasını veya tasdikli suretlerini, nüfus kâğıdını, polis veya uraylardan alacakları uzgüdüm ve aş kâğıdını, orta mekteb ve liselerde görmüş oldukları süre dersler hakkındaki ehliyetnameleri ilâştirilerek el yazılarıyla yazacakları pullu bir dilekçe ile ve 8 tane fotoğrafile birlikte doğruca Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsü rektörlüğüne baş vururlar.

Talipler dilekçelerinde hangi fakülteye kaydolunmak istediklerini bildirir ve çiftçi veya arazi veya orman veya hayvan yetiştirme veya ziraat sanatları alâkalı bir aile çocuğu bulunup bulunmadığını da bildirmelidir.

9 - Pulsuz veya usulü dairende pullanmamış olan ve 8 inci maddede yazılı kâğıdın ilişik olmadığı dilekçeler gelmemiş sayılır.

10 - Birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde baş vuranlar arasından pek iyi veya iyi dereceli ve fen kolundan olanlar veya çiftçi çocuğu veya arazi sahibi veya hayvan veya orman ihtisasile alâkalı yer ve tesisat sahibi veya sahibinin çocuğu olanlar tercih olunur. Edebiyat kolundan pek iyi ve iyi dereceliler kabul olunur. Kabul edilecek talebe diploma derecesine ve baş vurma tarihine göre seçilirler.

11 - Ziraat staj ve tahsil müddetince okutulan yabancı dil, Almanca ve İngilizcedir. Fakültelerden mezun olan talebe ziraat mühendisi, veteriner hekim, Orman mühendisi ünvanları verilir.

Talebe meslek imtihanına girmezden evvel yukarıda yazılan yabancı dillerde imtihan edilir. Bu imtihanda iyi derecede muvaffak olmak şarttır.

1, 2, 3 üncülükle mezun olan talebe mükâfaten Avrupada bir tedkik seyahati yaptırılır.

12 - Ziraat fakültesine 40, Veteriner fakültesine 40, ve orman fakültesine 40 azami talebe alınacaktır.

13 - Cevap isteyenler ayrıca pul göndermelidirler.

14 - Baş vurma zamanı «22 ağustos 938 den Eylülün 30 uncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki baş vurmalar kabul edilmez. «3247» «5677»

Devlet Hava yolları umum müdürlüğünden

Sihhiye otomobili.

Yangın otomobili tayyare meydanlarına mahsus

Silindir ve traktör.

Yolcu otobüsü alınacak.

Tayyare meydanlarımız için yukarıda yazılı vasıtaların en modern sistemleri satın alınacağından alâkadarların bu husustaki tekliflerini 20 birincitegrin 938 tarihine kadar idaremize göndermeleri ilân olunur. (6616)

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filialleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

DİŞ TABİBİ

RATİP TÜRKÖĞLU

Sirkeci: Viyana oteli sırası. No. 26, Kat 1 de hergün öğleden sonra saat 14 den 20 ye kadar hastaları kabul eder.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FIATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2840	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul

Telgraf : Son Posta

Telefon : 20203

SIHİRLİ KUTU

TÜRKİYE İŞ BANKASI

TAHSİL SAADET SERVET REFAH

TÜRKİYE İŞ BANKASI

İstanbul Belediyesi İlanları

Senelik muhammen kirası 30 lira olan Üsküdar'da Hayretinçavuş mahallesinde Debağlar sokağında 13 numaralı Hayretinçavuş mektebi 939 senesi mayısı sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2 lira 25 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 3/10/938 Pazartesi günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalıdır.

İlk okullara kurduculacak soba ve temizleme işi açık eksiltmeye konulmuştur. Buna 1500 lira bedel tahmin edilmiştir. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesika ve 112 lira 50 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 4/10/938 Salı günü saat 14 buçukta Daimi Encümende bulunmalıdır. (6601)

T. H. K. Satılma komisyonundan:

939 senesi yılbaşı piyango için 150.000 el plânı ve 10.000 afiş bastırılacak ve 26/9/938 Pazartesi günü münakasa yapılacağından açık eksiltmeye istekli olanların şartnamesini görmek üzere piyango direktörlüğüne müracaatları. «6705»

NASIRLAR İÇİN KATI ÇARE

Beşir Kemal NASIR İLACI

Zayı: 329 da Alanya rüşdiyesinden aldığı şahadetnamemi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. (1165)

Alanyada Softa oğullarından Mehmed oğlu Hakkı

90 derece halis limon çiçekleri

HASAN ve NESRİN Kolonyaları

Dünya itriyat mütehasısları bir araya gelse Hasan kolonyasının bir damlasını vücuda getiremez.
Nesrin Limon çiçekleri Hasanın yavrusudur. Losyon ve Lavantalar birer şaheserdir.

Nazarı dikkatinizi celbetmesi lâzımgelen bazı fiyatlar:

Spor Turing gömlekler	145 Kuruştan itibaren	Robdöşambırlar	10,50 Liradan itibaren
Spor Poplin gömlekler	135 " "	Çocuk pardesüleri	8,50 " "
Poplin Pijamalar	310 " "	Çocuk muşambaları	6,50 " "
Fanilâ Pijamalar	330 " "	Çocuk bahriye elbiseleri	5 " "
Fantazi Erkek çorapları		Safi yün robluk kumaşlar	
(3 çift)	72,5 kuruş	(metresi)	2,30 " "
Muslin kadın çorapları	38,5 Kr. dan	Tayyörler için kumaşlar	3,50 " "
İpekli kadın çorapları	90 " "	Son moda tayyörler için kumaşlar	5,50 " "
Kadınlara fantazi muşambalar	10 Liradan	Spor mantolar için kumaşlar	5,50 " "
Kadınlar için ipekli muşambalar	10 " "	Lüks mantolar için	8 " "
Genç kızlar için ipekli muşambalar	7 " "	Son moda spor mantolar için kumaşlar	10 " "
Genç kızlar için mantolar	4 " "	Son moda kadın el çantaları	2,50 " "
Erkekler için Gabardin Pardesüleri	20 " "	Kadın şemsiyeleri	1,70 " "
Erkekler için Trençkotlar	13,5 " "	Hakiki deriden mekteb çantaları	2,25 " "
Erkekler için çevrilebilir Trençkotlar	16 " "	Kadın için bel kemerleri	0,65 Kuruştan
Erkekler için muşambalar	10,5 " "	Şifon Eşarplar	1,75 Liradan
Kuan defö (Kısa Ropdöşambr)	7,5 " "		

Bütün bunları: OROZDI - BAK Müessesatında bulursunuz.
İstanbulda Bahçekapıda

NEOKALMİNA

GRİP - NEZLE - KIRIKLIK
NEURALJİ - BAŞ - DIŞ
ve bütün AĞRILARI DİNDİRİR

DENİZBANK

Avrupaya Talebe Gönderilecek

Bankamızca inşaiye ve makine mühendisliği tahsil etmek üzere Avrupaya müsabaka ile talebe gönderileceğinden talib olanların en geç 30 Eylül 1938 cuma günü saat 17 ye kadar İstanbul Şubemiz Personel Servisine istida ile müracaat ederek kaydolunmaları iktiza eder. Müsabaka imtihanının yapılacağı tarih ayrıca ilân edilecektir.

İstidaya Raptı İcap Eden Evrak:

- 1 - Nüfus hüviyet cüzdanı sureti.
 - 2 - Orta veya daha yüksek mekteb şehadetname sureti.
 - 3 - Tam teşekküllü resmi hastaneden alınmış sıhhat raporu.
- Sureti getirilecek vesakin asılları istida ile beraber Personel Servisine tevdi edilecek ve tedkikten sonra bilâhare sahiblerine iade edilecektir.

Nafia Vekâletinden:

Açık bulunan ressamliklar için Ankarada Sular umum müdürlüğü merkezinde ve İstanbul nafia müdürlüğünde 28/9/938 tarihine rastlayan çarşamba günü imtihan yapılacaktır.

Taliblerin imtihanlara iştirak etmek üzere vesikalarile beraber vekâlete müracaatları ilân olunur. 3855, 6690

İTALYAN LİSESİ

ve İtalyan ticaret mektebi
Tom - Tom sokak, Beyoğlu

Pazardan maada her gün saat 10 - 13 arasında kayıt muamelesi yapılır.

Karacabey Harası Direktörlüğünden:

Müessese için 7180 litre benzin, 12600 litre gazyağı, 4500 litre vakum açık eksiltme ile alınacaktır. Eksiltme 28/9/938 tarihine müsadir Çarşamba günü saat on beşte Hara merkezinde yapılacaktır Benzinin beher litresi 17 kuruş, gazın beher litresi 15 kuruş 50 santim, vakumun beher litresi «17» kuruştur. Muvakkat teminat 296 liradır.

İsteklilerin mezkûr gün ve saatte Hara merkezinde müteşekkil komisyona ve şartnamesini görmek isteyenlerin Hara muhasebesine ve İstanbul Veteriner Direktörlüğüne müracaatları ilân olunur. 6350.

Kabız mısınız?

Bu akşam bir kaşık MAZON alın, yarın neticesini görürsünüz.

MAZON MEYVA TUZUNUN

ismi taklid edilebilir. Fakat ne terkihi ne de tesiri taklid edilemez.

MAZON MEYVA TUZU

Zonguldağın en zengin madenleri olan Kozluda çarşı içinde
KARA ELMAS OTELİ
ve altında lokantası ile devren
ACELE SATILIKTIR.

Son Posta Matbaası

Nesriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞIL

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

“Sirop Pectoral”

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa şayanı tavsiyedir

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu İstanbul

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı Keşide: 11/Birinci Teşrin/938 dedir.

Büyük ikramiye: 200.000 Liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000 ve 200.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Dikkat: Bilet alan herkes 7/Birinci Teşrin/938 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır...

EDISON
Müessesesi

Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 34

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci	sahife	400 kuruş
İkinci	sahife	250 " "
Üçüncü	sahife	200 " "
Dördüncü	sahife	100 " "
İç sahifeler		60 " "
Son sahife		40 " "

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir. Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi